

Strategija razvoja Općine Kraljevec na Sutli 2014. – 2020. godina

IMPRESSUM

Izdavač:

Općina Kraljevec na Sutli

Glavni urednik:

Danijela Pongrac

Uredništvo: Danijela Pongrac, Stjepan Zorman, Maja Vukina Bogović, Zvonimir Berić, Snježana Španjol, Oliver Borošak, Štefica Zorman, Dragutin Kasteljan, Dario Peterlić, Blanka Stipčić Berić, Jako Ištuk, Marija Urek.

Autori tekstova: Danijela Pongrac, Nataša Hlaban, Helena Matuša, Matija Čičko, Tomislav Klobučar, Alen Hutinović

Izrazi koji se koriste u ovoj Strategiji, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

SADRŽAJ

POPIS GRAFIKONA	III
POPIS TABELA	IV
1. UVODNA RIJEČ NAČELNICE	1
1 GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI	2
1.1 Geografske i klimatske karakteristike Općine Kraljevec na Sutli	2
1.2 Komunikacijska povezanost	4
1.3 Prirodni resursi i kulturna dobra	4
2 POVIJEST OPĆINE KRALJEVEC NA SUTLI	6
3 DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA	7
4 TRŽIŠTE RADA	12
4.1 Nezaposlenost	12
4.2 Zaposlenost	16
4.3 Korisnici mirovina	18
5 DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	20
5.1 Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje	20
5.2 Srednjoškolsko i visoko obrazovanje	22
5.3 Zdravstvo	24
5.4 Kultura	24
5.5 Sport	25
5.6 Organizacije civilnog društva	26
5.7 Marginalizirane skupine i socijalna politika	27
6 KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA	29
6.1 Prometna infrastruktura	29
6.2 Telekomunikacije	31
6.3 Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja	32
6.4 Gospodarenje otpadom	33
7 LOKALNO GOSPODARSTVO	34
7.1 Poduzetništvo i obrti	34
7.2 Poslovna zona	36
7.3 Turizam	37
7.4 Poljoprivreda	38
8 STANJE OKOLIŠA	40

9	DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ.....	41
9.1	Međuregionalna i međunarodna suradnja.....	44
10	ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE.....	45
10.1	Institucionalni okvir.....	47
11.	SWOT ANALIZA.....	48
	CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA.....	53
	USKLAĐENOST CILJEVA RAZVOJA S EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STARTEŠKIM DOKUMENTIMA.....	66
	INSTITUCIONALNI OKVIR UPRAVLJANJA STRATEGIJOM	72
	Prilog I – Partnersko vijeće za izradu Strategije razvoja Općine Kraljevec na Sutli.....	87
	Prilog II – Akcijski plan.....	88
	Prilog III – Prijedlog obrasca za prikupljanje projekata	89
	PRILOG IV - Minimalni sadržaj Baze projekta.....	93
	PRILOG V – FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ O PROVEDBI.....	94

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1 Kretanje broja stanovnika na području Općine Kraljevec na Sutli, 1953. - 2011.....	7
Grafikon 2 Kretanje broja stanovnika u naseljima u sastavu Općine Kraljevec na Sutli	8
Grafikon 3 Prirodni prirast na području Općine Kraljevec na Sutli, 2000. - 2013.....	8
Grafikon 4 Dobno-spolna piramida Općine Kraljevec na Sutli	10
Grafikon 5 Obrazovna struktura stanovništva Općine Kraljevec na Sutli.....	11
Grafikon 6 Nezaposlenost muškaraca i žena te ukupni broj nezaposlenih osoba na području Općine Kraljevec na Sutli, 2010. - 2013.	12
Grafikon 7 Broj nezaposlenih osoba na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave, 2010. - 2013.....	13
Grafikon 8 Kretanje stope nezaposlenosti na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave, 2010. - 2013.....	14
Grafikon 9 Nezaposleni na području Općine Kraljevec na Sutli s obzirom na dob i spol, 2012. godina	15
Grafikon 10 Obrazovna struktura nezaposlenih osoba s područja Općine Kraljevec na Sutli, 2012. godina	15
Grafikon 11 Broj nezaposlenih s područja Općine Kraljevec na Sutli s obzirom na trajanje nezaposlenosti, 2012. godina.....	16
Grafikon 12 Struktura zaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli; 2010. - 2013.	17
Grafikon 13 Kretanje broja zaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave; 2010. – 2013.....	18
Grafikon 14 Broj učenika prema upisanoj srednjoj školi	23
Grafikon 15 Broj obrtnika po djelatnostima na području za koje je nadležno Udruženje obrtnika Klanjec; 2010. - 2013.	34
Grafikon 16 Broj obrtnika u udruženjima obrtnika Krapinsko - zagorske županije, 2013. godina	35
Grafikon 17 Namjena poljoprivrednog zemljišta na području Općine Kraljevec na Sutli, 2003. godina.....	38
Grafikon 18 Kretanje prihoda, rashoda i proračunskog suficita/deficita Općine Kraljevec na Sutli, 2009. - 2013..	45
Grafikon 19 Struktura proračunskih prihoda Općine Kraljevec na Sutli, 2009. - 2013.....	46
Grafikon 20 Struktura proračunskih rashoda Općine Kraljevec na Sutli, 2009. - 2013.....	47

POPIS TABELA

Tabela 1 Kulturna dobra na području Općine Kraljevec na Sutli	4
Tabela 2 Obrazovna struktura stanovništva Općine Kraljevec na Sutli	11
Tabela 3 Korisnici mirovina, prosječni radni staž i prosječni iznos mirovina na području Općine Kraljevec na Sutli, 2010. - 2013.	19
Tabela 4 Struktura izdataka namijenjenih predškolskom odgoju, 2009. - 2013.....	20
Tabela 5 Struktura izdataka namijenjenih osnovnoškolskom obrazovanju, 2009. - 2013.....	22
Tabela 6 Studenti s područja Općine Kraljevec na Sutli	24
Tabela 7 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni razvoju kulture; 2009. - 2013.....	25
Tabela 8 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni razvoju sporta; 2009. - 2013.....	26
Tabela 9 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni lokalnim udrugama civilnog društva; 2009. - 2013.	27
Tabela 10 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni socijalnoj skrbi; 2009. – 2013.	28
Tabela 11 Županijske ceste na području Općine Kraljevec na Sutli	30
Tabela 12 Lokalne ceste na području Općine Kraljevec na Sutli.....	30
Tabela 13 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni prometnoj infrastrukturi; 2009. - 2013.....	31
Tabela 14 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni razvoju komunalne infrastrukture; 2009. - 2013.	33
Tabela 15 Poslovni rezultati poduzetnika s područja Općine Kraljevec na Sutli tijekom 2012. i 2013. godine	36
Tabela 16 Projektni prijedlozi s područja Općine Kraljevec na Sutli, 2011. godina	43

1. UVODNA RIJEČ NAČELNICE

Postojanje strategije razvoja preduvjet je za osmišljeno upravljanje promjenama, a svaka sredina koja želi napredovati nailazi na određene okolnosti kao što su ljudski potencijal, prirodno okruženje, ekonomski stupanj razvoja i razni društveni čimbenici.

Najpoželjnije razvojno pitanje koje je okosnica razvoja Općine Kraljevec na Sutli je kako definirati jasne programe i projekte održivog razvoja koji će biti jasni i prepoznati te poželjni kako za domaće tako i za vanjske investitore i poduzetnike odnosno razvojne fondove. Ova strategije razvoja nudi odgovor na to pitanje i time omogućuje povećanje demografske slike i naseljavanje naše slabo naseljene i uspavane ruralne općine. Misija je osigurati dostajan način života svih stanovnika na cijelom području podjednako.

Strategija u svojoj suštini ciljano, odgovorno i stručno definira korištenje svih naših raspoloživih resursa na način da te resurse očuvamo kao tradicionalno vrijedno prirodno naslijeđe za budućnost. Kako bi se takav cilj mogao realizirati potrebno je trajno ulagati u podizanje moralnog, obrazovanog i visokoobrazovanog stanovništva. U ruralnom okruženju kakvo negujemo potrebno je i permanentno educirati stanovništvo koje se bavi poljoprivrednim granama kako bi postalo i ostalo konkurentno na otvorenom tržištu.

Strategija zadovoljava kratkoročne i dugoročne ciljeve naše male zajednice, otvorena je za stalnu mijenu kroz poboljšanja i potkrijepljene kvalitetne kritičke dorade. Njena usmjerenost ka civilnom i privatnom ravnomjernom razvoju Općine, ne temelji se samo na profit i potrošnju već se usmjeruje na naslijeđene i oplemenjene prirodne, kulturne i duhovne vrijednosti.

Naša je neupitna dužnost da ova Strategija razvoja kao strateško-razvojni dokument slijedi već izrađenu Strategiju razvoja Krapinsko-zagorske županije, ali kroz prioritete i interese stanovništva i gospodarstva Općine Kraljevec na Sutli.

Provedbom SWOT analize uočili smo moguće pravce razvoja, a time smo definirali plansko i strateško usmjeravanje prema razvoju koji utjelovljuje određene projektne ideje i planove. Na taj način Strategija nudi odgovore na mnoga pitanja kao što su: smjernice razvoja, kriteriji za utvrđivanje prioriteta razvoja, financijski kapaciteti Općine i mogući financijski izvori, te akcentira i vrednuje druge čimbenike koji utječu na razvoj Općine.

Laički govoreći, Strategija nam ukazuje kako možemo bolje i više, a sami to ne možemo realizirati već zajedničkim snagama ćemo postići razmjerno bolje rezultate poštujući i uvažavajući jedni druge te usvajanjem Strategije u svom svakodnevnom radu što nam daje viziju zajamčenog uspjeha.

Načelnica Općine Kraljevec na Sutli

Danijela Pongrac

1 GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI

1.1 Geografske i klimatske karakteristike Općine Kraljevec na Sutli

Općina Kraljevec na Sutli je jedinica lokalne samouprave osnovana i prostorno utemeljena *Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj*. Prostire se na površini od 26,95 km² (1,2% od ukupne površine Krapinsko-zagorske županije) te u svojem sastavu obuhvaća 10 naselja: Draše, Gornji Čemehovec, Kačkovec, Kapelski Vrh, Kraljevec na Sutli, Lukavec Klanječki, Movrač, Pušava, Radakovo i Strmec Sutlanski (Sl. 1).

Slika 1 Administrativna podjela Općine Kraljevec na Sutli

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije

Područje Općine Kraljevec na Sutli nalazi se na krajnjem jugozapadu Krapinsko–zagorske županije. Predstavlja pogranično područje prema Republici Sloveniji budući da sa zapadne strane, duž korita rijeke Sutle, Općina Kraljevec na Sutli graniči s Republikom Slovenijom. Južni dio Općine graniči sa Zagrebačkom županijom (Općine Luka i Dubravica), sjeverni dio s Gradom Klanjcem, a istočni dio s Općinom Veliko Trgovišće.

Područje Općine Kraljevec na Sutli ugrubo se može podijeliti na tri osnovna topografska elementa:

- Zone bregova i brežuljaka s dolinama i usjecima između bregova u istočnom dijelu Općine;
- Prijelazna zona blaže topografije u kontaktnoj zoni sutlanske doline i bregova;
- Široka dolina uz Sutlu.

Navedeni elementi determiniraju dvije osnovne zone: brežuljkastu i nizinsku. Na bregovitom području Općine nagibi terena variraju od 15 do 40%, a u smjeru sjever – jug nagibi terena ponegdje iznose i do 60%. Upravo su pobrđa i brežuljci najučestalije reljefne cjeline na području Općine Kraljevec na Sutli. Nizinski dio nalazi se uz rijeku Sutlu i u prosjeku je visok oko 150 metara. Najznačajniji vodotok na području Općine Kraljevec na Sutli je rijeka Sutla. Pored nje, na području Općine Kraljevec na Sutli nalaze se i potoci: potok koji izvire na samoj granici s Bratovskim Vrhom, a teče kroz mjesto Kačkovec i ulijeva se u ribnjak, potok koji teče na granici dvaju naselja Lukavec Klanječki i Kraljevec na Sutli, potok i izvor Curek u Kapelskom Vrh, potok Lučelnica i Ribnjak.

Vegetacija na području Općine Kraljevec na Sutli može se podijeliti na vegetaciju brdskog područja i na vegetaciju dolinskog područja. Prirodna vegetacijska osnova u brdskom području su staništa šume hrasta kitnjaka i graba. Pored njih, na izloženim padinama nalazimo subasocijacije s bukvom, na zaštićenim padinama s klokočem, dok su na rubovima šuma primjetni bagrem i četinjače. Od poljoprivrednih površina, na osunčanim obroncima nalaze se vinogradi dok se u blizini naselja i zaseoka nalaze voćnjaci.

Vegetaciju dolinskog područja uz rijeku Sutlu većinom čine šume hrasta lužnjaka. Na dijelovima korita gdje stagnira površinska voda razvijeni su fragmenti šume bijele vrbe i crne johe, a mjestimično se nalaze veće grupacije koje s hrastom lužnjakom i crnom topolom formiraju vrbičke. Uzdignutiji i isušniji dijelovi terena koriste se za ratarsku proizvodnju uglavnom jednogodišnjih vrsta.

Na području čitave Krapinsko–zagorske županije, pa tako i Općine Kraljevec na Sutli, prevladava kontinentalno humidni tip klime. Ovaj tip klime karakteriziraju umjereno topla i kišovita ljeta te hladne zime. Najniže temperature bilježe se tijekom siječnja (prosječna temperatura iznosi -2,5°C) dok se najviše temperature bilježe tijekom srpnja (prosječna temperatura iznosi 18°C). S obzirom na količinu padalina, evidentirano je kako su oborine na području Općine najučestalije od svibnja do srpnja te tijekom rujna i listopada. S druge strane, najmanje oborine bilježi se tijekom veljače i ožujka. Prosječna količina padalina tokom godine iznosi 1.054 mm, a srednja relativna vlažnost zraka iznosi 81%. Snježni pokrivač do 30 cm visine u prosjeku se bilježi 5 do 10 dana godišnje dok maksimalna visina snježnog pokrivača iznosi do 60 cm. Na području čitave Krapinsko–zagorske županije najučestaliji su zapadni (45% tijekom godine) i istočni vjetrovi (29% tijekom godine). Najjači vjetrovi bilježe se u periodu od kasne jeseni sve do početka proljeća. Mogućnost za pojavom magle prisutna je tijekom cijele godine. Tokom ljeta najčešće se javlja ujutro i navečer dok se tijekom zime može zadržati čitavi dan. Godišnje se prosječno javlja 66 vedrih dana uz srednje godišnje trajanje sunčanih razdoblja u iznosu od 1.800 do 1.900 sati.

1.2 Komunikacijska povezanost

Unatoč tome što je Općina Kraljevec na Sutli pogranično područje, njezin prometni potencijal nije u potpunosti iskorišten. Naime, sve do danas zadržala se određena pogranična izoliranost umjesto da se iskoriste prednosti pogranične zone kao područja komunikacije i razmjene s drugom državom. Premda je Općina Kraljevec na Sutli udaljena od glavnih prometnih koridora Krapinsko–zagorske županije, no ipak je dobro povezana sa Zagrebom. Iz toga proizlazi da je najvažnija prometnica na području Općine Kraljevec na Sutli županijska cesta Ž 2186 koja povezuje općinsko središte sa Zagrebačkom županijom. Županijske ceste Ž 2237 i Ž 2215 se nadovezuju na već spomenutu cestu te prolaze kroz naselja Movrač, Radakovo i Pušava. Postojeća mreža lokalnih cesta pokriva cjelokupni teritorij Općine te povezuje sva naselja. Unatoč tome što područjem Općine Kraljevec na Sutli prolazi željeznička pruga prema Sloveniji, ona već duže vrijeme nije u funkciji te je njezina sudbina neizvjesna. Na temelju svega navedenog može se zaključiti kako povoljan položaj Općine Kraljevec na Sutli, prvenstveno uvjetovan pograničnim položajem prema Republici Sloveniji, nije adekvatno iskorišten u prometnom smislu.

1.3 Prirodni resursi i kulturna dobra

Za područje Općine Kraljevec na Sutli karakterističan je pitoreskni izgled „zelenih brega“ sa raštrkanim grupacijama starih drvenih kuća. Najvažniji prirodni resurs Općine Kraljevec na Sutli svakako je rijeka Sutla i njeni rukavci koji obiluju zaštićenim biljnim i životinjskim svijetom.

Zakon o zaštiti prirode Republike Hrvatske (NN 80/13) definira ekološku mrežu kao sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Ekološka mreža *Natura 2000* jedan je od osnovnih mehanizama zaštite prirode u EU. Ona predstavlja europsku mrežu područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova. Ekološka mreža se proglašava u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka te njihovih staništa, kao i stanišnih tipova od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Na području Općine Kraljevec na Sutli u okviru mreže *Natura 2000* zaštićena je rijeka Sutla. Od riba, zaštićene su potočna mrena (*Barbus balcanicus*), peš (*Cottus gobio*), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladykovi*), gavčica (*Rhodeus amarus*), Keslerova krkušica (*Romanogobio kessleri*), tankorepa krkušica (*Romanogobio uranoscopus*), obična lisanka (*Unio crassus*) i mali vretenac (*Zingel streber*).

Pored prirodne baštine, na području Općine Kraljevec na Sutli nalazi se i vrijedna kulturna baština. Popis kulturnih dobara koja se nalaze na području Općine Kraljevec na Sutli i koja su evidentirana u *Registru kulturnih dobara* Republike Hrvatske dan je u Tabeli 1.

Tabela 1 Kulturna dobra na području Općine Kraljevec na Sutli

Naziv kulturnog dobra	Oznaka	Vrsta
Crkva sv. Josipa	Z - 2635	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
Crkva Presvetog Trojstva i župni dvor	Z - 4107	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
Orgulje u crkvi Presvetog Trojstva	Z - 2868	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara, 2015. godina.

Crkva sv. Josipa nalazi se u naselju Kapelski Vrh. Izgrađena je 1866. godine na zaravnjenom platou brda. To je najstariji sakralni objekt na području Općine. Pravilno je orijentirana i manjih je dimenzija. Njezin tlocrt se sastoji od plitkog ulaznog prostora nad kojim se uzdiže pjevalište, jednotravejnog broda i poligonalne pliće apside koja definira svetište. Vanjskim izgledom dominira zvonik, smješten na sredini ulaznog pročelja. Kapela je u prostoru svetišta ukrašena zidnim slikama, a u interijeru je smješten svega jedan oltar u svetištu.

Jednobrodna, pravilno orijentirana župna crkva Presvetog Trojstva smještena je uz glavnu cestu u naselju Kraljevec na Sutli. Izgrađena 1836. godine na mjestu starije zidane kapele, poznata je po zvoniku koji je oblikovan prema starom zvoniku zagrebačke katedrale. Tlocrtu osnovu crkve čine gotovo kvadratna lađa s ulaznim dijelom i kvadratnim, nešto užim svetištem, iznutra polukružno a izvana poligonalno zaključenim. Crkva svojom vanjštinom prati oblikovne zakonitosti kasnog klasicizma, dok je interijer u tradiciji kasnog baroka.

Mehaničke orgulje s 10 registara, 1 manualnom i pedalom izvrsno su djelo zagrebačkog graditelja orgulja Pavla Pumpa iz 1848. godine. U cjelini dobro sačuvano trodijelno kućište, jednostavne arhitektonske kompozicije bogato je dekorirano u stilu secesije. Posebnu pažnju privlači kompozicija dekorativnih zavjesa nad bočnim sviralama u obliku polukruga s motivima lisnatih vitica, zvonolikih cvjetova i grančica.

2 POVIJEST OPĆINE KRALJEVEC NA SUTLI

Arheološki nalazi iz prapovijesti i antičkog razdoblja govore o tisućljetnom kontinuitetu života na području doline Sutle. U antičko vrijeme dolinom rijeke Sutle prolazila je cesta koja je svoj značaj zadržala sve do srednjeg vijeka. Najstariji toponimi s područja Općine su Grača i Radakovo.

Ne postoje pouzdani podaci od kada postoji naselje Kraljevec na Sutli. Samo naselje prvi puta se spominje 1463. godine u ispravi kralja Matije Korvina kojom Kralj potvrđuje štajerskom plemiću Andriji Baumkircheru vlasništvo nad Cesargradom zajedno s Rizvicom, Kumrovcem, Tuhljem, Kraljevcem i trgovištem Klanjec. Ime Kraljevec vjerojatno je nastalo kao izvedenica od prezimena Kralj. Pretpostavlja se da je prva obitelj koja se doselila na ovo područje nosila prezime Kralj ili je bila u većini pa je mjesto prozvano Kraljevec. Kako bi se naselje Kraljevec razlikovalo od drugih naselja u Hrvatskoj s istim imenom, u 19. stoljeću dobiva dodatak u nazivu te se od tada naziva Kraljevec na Sutli. Od 1521. godine pripada grofovima Erdody koji su njime kao i okolnim mjestima uz najvažniji obližnji dvorac (Novi Dvori udaljen 4 km) vladali do 1914. godine kada su posjede prodali obitelji Bruckner. Erdodyevi su imali veliki utjecaj na razvoj naselja Radakovo kada su dozvolili da se nakon pada Hrvatskog kraljevstva u Bosni i pada dviju najjačih utvrda Bobovac i Kraljeva Sutjeska, narod koji je bježao uz Franjevce (koje katolička crkva u to vrijeme nije priznavala) naseli na području koje im je dodijelio Toma Erdody. Skrasivši se u Radakovu napravili su Crkvu i kapelu sv. Antunu te župni dvor i kuriju koja je u katastrofalnom potresu 1630. potpuno uništena. Župa kraljevačka počinje svojim djelovanjem 1782. godine u Kapelskom Vrh, u kapeli sv. Josipa , a 1836. godine izgrađena je crkva Presvetog Trojstva.

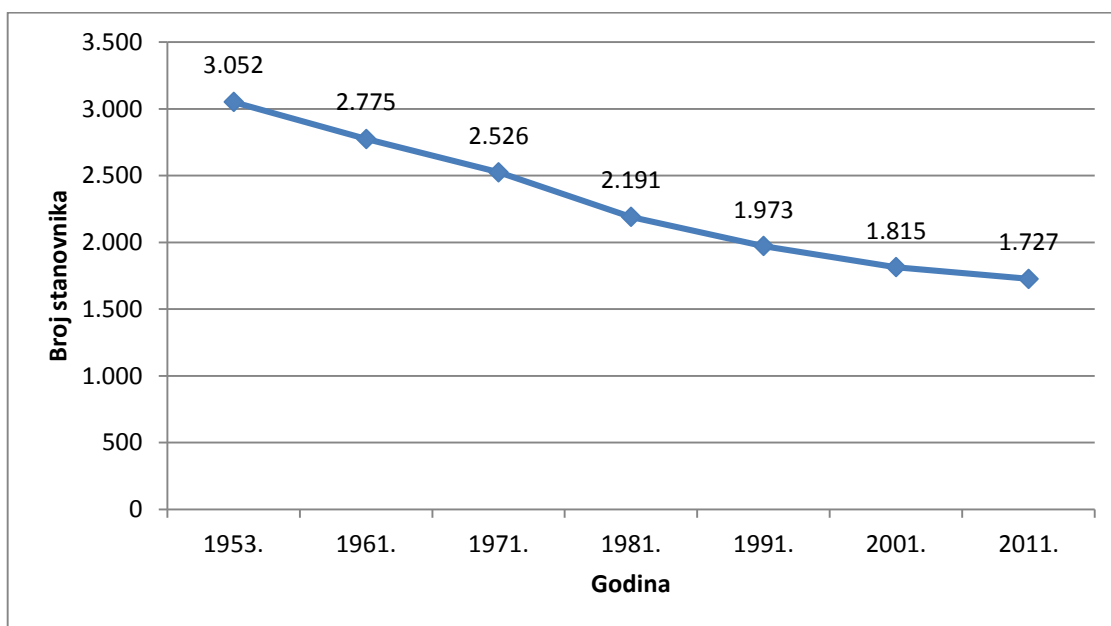
U vrijeme službovanja velečasnog Ferde plemenitog Krajačića otvorena je prva pučka škola najprije u prostorijama župnog dvora, a zatim i kao zasebna zgrada u mjestu Movrač. Kasnije je zbog sve većeg broja đaka napravljena veća zgrada u Kraljevcu na Sutli.

Tijekom svoje povijesti, naselje Kraljevec na Sutli bilo je jedno od većih trgovišta u kojem se jednom tjedno održavao sajam i otkup stoke. Radi toga, stanovnici Kraljevca na Sutli bili su poznati kao trgovci stokom za šire područje Krapinsko–zagorske županije. Međutim 80-ih godina 20. stoljeća ova tradicija i stočarstvo gubi na važnosti.

3 DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA

Na temelju podataka dobivenih iz popisa stanovništva provedenog 2011. godine, u 10 naselja koja čine Općinu Kraljevec na Sutli živjelo je 1.727 stanovnika. Ovo predstavlja nastavak trenda smanjenja broja stanovnika budući da je prema podacima iz prijašnjeg popisa stanovništva iz 2001. godine na području Općine Kraljevec na Sutli živjelo 1.815 stanovnika. Sličan trend smanjenja broja stanovnika uočljiv je na županijskoj i državnoj razini. Detaljan prikaz kretanja broja stanovnika Općine Kraljevec na Sutli od sredine 20. stoljeća do danas dan je na Grafikonu 1.

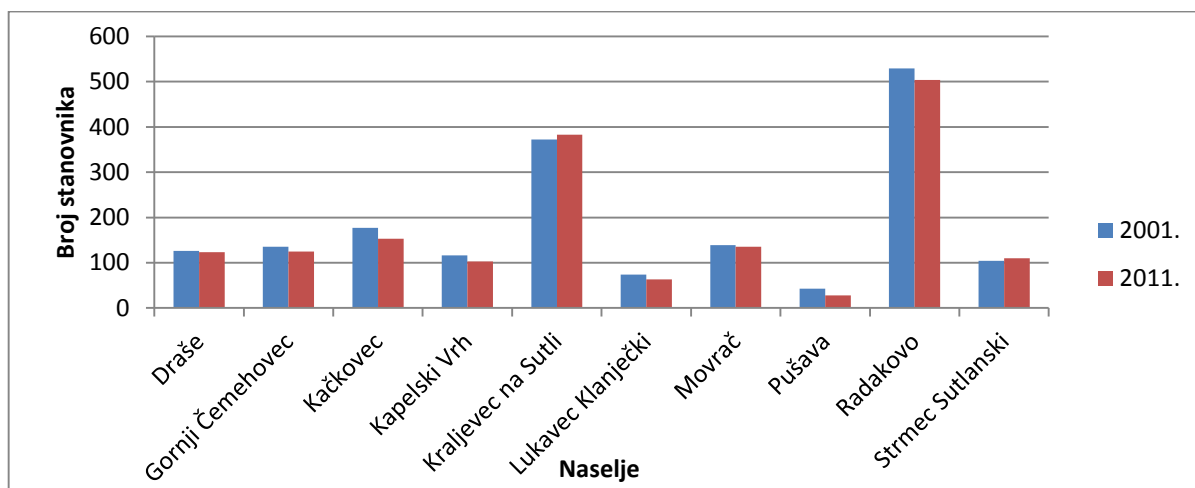
Grafikon 1 Kretanje broja stanovnika na području Općine Kraljevec na Sutli, 1953. - 2011.

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Gledajući kretanje broja stanovnika po naseljima, koja su u sastavu Općine Kraljevec na Sutli, također je primjetno smanjenje broja stanovnika u većini naselja. Izuzetak od tog trenda su jedino naselja Kraljevec na Sutli i Strmec Sutlanski u kojima je došlo do porasta broja stanovnika. Do najvećeg smanjenja broja stanovnika došlo je u naseljima Radakovo (s 529 stanovnika u 2001. godini na 504 stanovnika u 2011. godini), Kačkovec (s 177 stanovnika u 2001. godini na 153 stanovnika u 2011. godini) i Pušava (s 43 stanovnika u 2001. godini na 28 stanovnika u 2011. godini). Kretanje broja stanovnika u naseljima u sastavu Općine Kraljevec na Sutli u razdoblju od 2001. do 2011. godine prikazano je na Grafikonu 2.

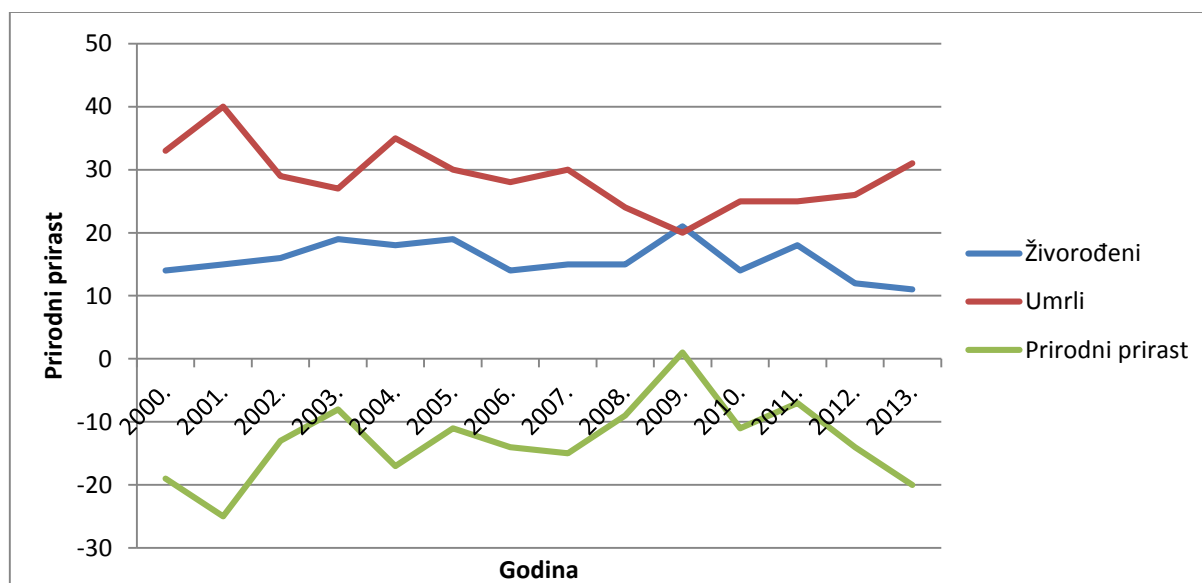
Grafikon 2 Kretanje broja stanovnika u naseljima u sastavu Općine Kraljevec na Sutli

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Smanjenje broja stanovnika može se uzročno povezati starenjem stanovništva i iseljavanjem mlađe populacije u urbane sredine radi posla i boljih životnih uvjeta. Prema podacima *Državnog zavoda za statistiku* tijekom 2013. godine na području Općine Kraljevec na Sutli rođeno je 11 djece, a umrla je 31 osoba što predstavlja negativni prirodni prirast od -20 osoba. Općenito, u vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine na području Općine Kraljevec na Sutli bilježi se negativni prirodni prirast. Izuzetak predstavlja 2009. godina kada je prirodni prirast imao pozitivnu vrijednost (1). Zabrinjavajuće je što je gotovo svake godine broj umrlih u prosjeku dvostruko veći od broja rođenih. Negativni prirodni prirast na području Općine Kraljevec na Sutli u najvećoj mjeri odgovara kretanjima na području Krapinsko-zagorske županije budući da se u vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine kontinuirano bilježi negativni prirodni prirast. Grafički prikaz kretanja prirodnog prirasta na području Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine dan je na Grafikonu 3.

Grafikon 3 Prirodni prirast na području Općine Kraljevec na Sutli, 2000. - 2013.

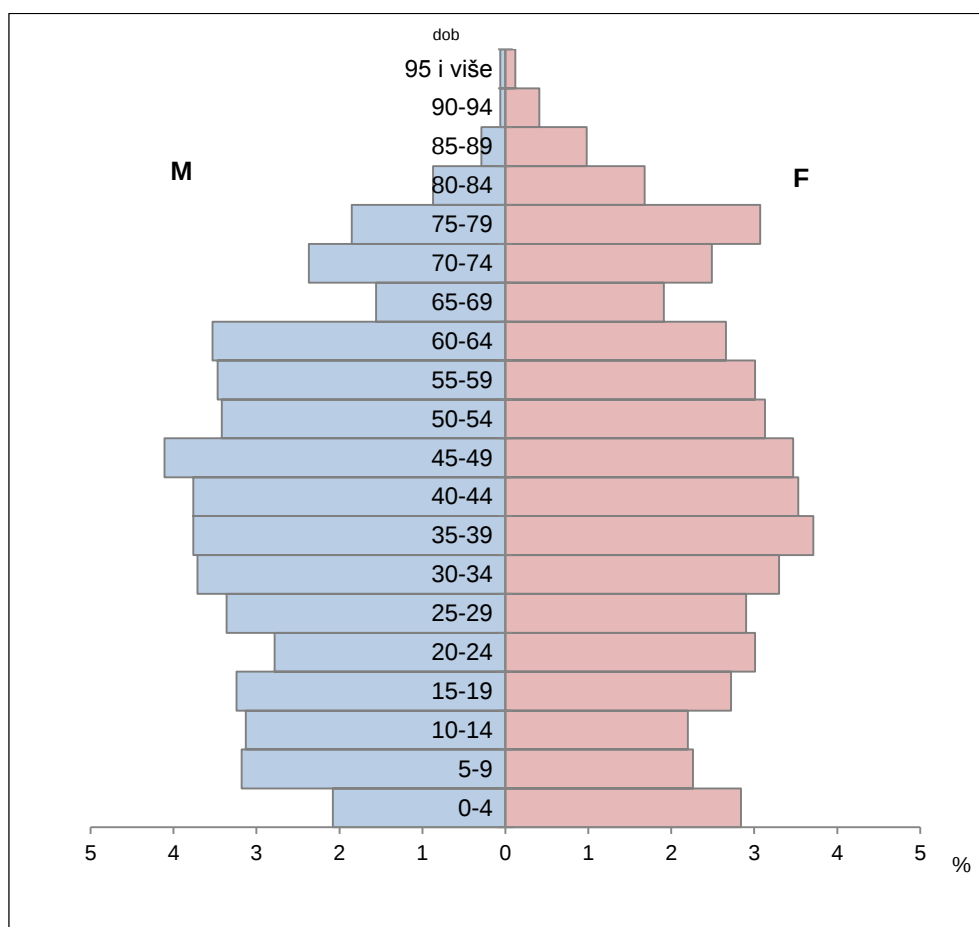
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Vitalni indeks predstavlja broj živorođenih na 100 umrlih osoba. Prema podacima *Državnog zavoda za statistiku*, vrijednost vitalnog indeksa za područje Općine Kraljevec na Sutli tijekom 2013. godine iznosila je 35,5. Ovo je znatno ispod vrijednosti ovoga pokazatelja za Republiku Hrvatsku (79,3) i Krapinsko-zagorsku županiju (61,2). Pored toga, sve susjedne jedinice lokalne samouprave imaju više vrijednosti vitalnog indeksa u odnosu na Općinu Kraljevec na Sutli: Grad Klanjec (59), Općina Veliko Trgovišće (59,2), Općina Luka (87,5), Općina Dubravica (63,6). Od ostalih jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije, nižu vrijednost vitalnog indeksa u odnosu na Općinu Kraljevec na Sutli imale su općine: Zagorska Sela (33,3), Desinić (29,6), Konjščina (28,8) i Kumrovec (28). Općenito, u vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine, vrijednost vitalnog indeksa na području Općine Kraljevec na Sutli bila je niža od 100. Izuzetak predstavlja jedino 2009. godina budući da je tada vrijednost vitalnog indeksa bila iznad 100 (105). Ovo je u skladu s ranije iznesenim podacima o pozitivnom prirodnom prirastu tijekom 2009. godine.

Analizirajući sastav stanovništva s obzirom na spol, vidljivo je kako u stanovništvu Općine Kraljevec na Sutli prevladavaju muškarci (874 osoba ili 50,61% od ukupnog broja stanovnika u 2011. godini). Analizom stanovništva s obzirom na dob uočeno je kako većina muškaraca spada u dobnu skupinu od 45 do 49 godina (71 osoba ili 4,11% od ukupnog broja stanovnika) dok većina žena spada u dobnu skupinu od 35 do 39 godina (64 osobe ili 3,71% od ukupnog broja stanovnika.).

Struktura dobno-spolnog sastava stanovništva Općine Kraljevec na Sutli prikazana je na Grafikonu 4 pomoću dobno-spolne piramide. Gledajući oblik dobno-spolne piramide može se uočiti kako ona ima oblik košnice (stacionarni tip) s tendencijom da u budućnosti poprimi oblik urne (regresivni ili konstrikivni tip). Ovo znači da u sastavu stanovništva prevladava stanovništvo zrele dobi dok će u budućnosti zbog sve manjeg nataliteta i procesa starenja stanovništva prevladavati staro stanovništvo. To će u budućnosti samo još više pojačati proces depopulacije i dovesti do daljnjeg smanjenja stanovništva. Prikaz strukture dobno-spolnog sastava stanovništva Općine Kraljevec na Sutli dan je u nastavku (Grafikon 4).

Grafikon 4 Dobno-spolna piramida Općine Kraljevec na Sutli

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

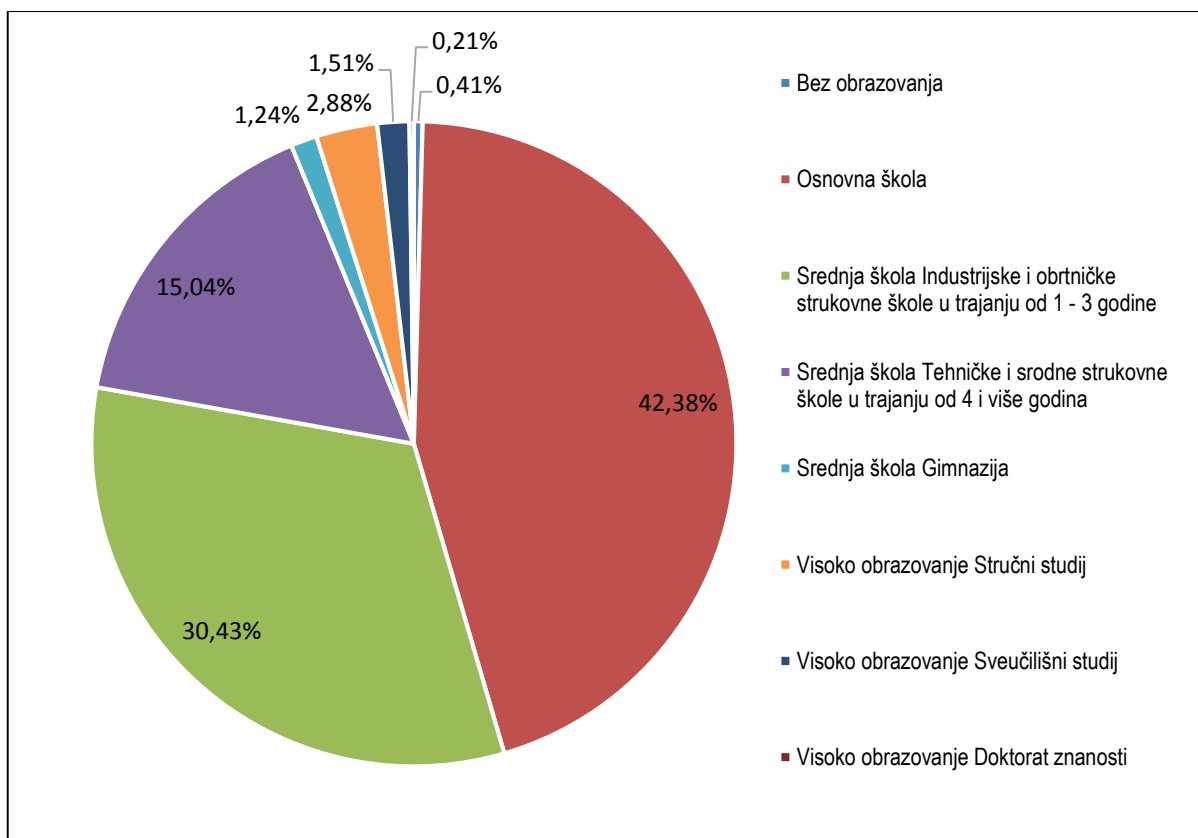
Gledajući obrazovnu strukturu stanovništva Općine Kraljevec na Sutli vidljivo je kako većina stanovništva ima završenu srednju (46,70% od ukupnog broja stanovnika s navršenih 15 godina) i osnovnu školu (42,38%). Udio visokoobrazovanog stanovništva je malen i iznosi svega 4,60%. Gledajući stanovništvo sa srednjoškolskim obrazovanjem, vidljivo je kako većinu čine muškarci (26,51%) dok kod visokoobrazovanog stanovništva većinu čine žene (2,61%). Kod stanovništva sa srednjoškolskim obrazovanjem najviše ih je završilo industrijske i obrtničke strukovne škole u trajanju od 1 do 3 godine (30,43%) dok ih je najmanje završilo gimnaziju (1,24%). Udio osoba bez ikakvog obrazovanja je malen te iznosi svega 0,41%. Stanovništvo sa završenom osnovnom školom većinom čine osobe starije životne dobi koje su već izašle s tržišta rada te se nalaze u mirovini. Uspoređujući obrazovnu strukturu stanovništva Općine Kraljevec na Sutli sa susjednim jedinicama lokalne samouprave, vidljivo je kako je ona nepovoljna. Naime, sve jedinice lokalne samouprave koje graniče s Općinom Kraljevec na Sutli (Grad Klanjec, Općine Veliko Trgovišće, Luka i Dubravica) imaju veći udio stanovništva sa završenom srednjom školom i visokoobrazovanog stanovništva. Ovo se može ilustrirati činjenicom kako je udio visokoobrazovanog stanovništva u Gradu Klanjcu (8%), Općini Veliko Trgovišće (8,92%) i Krapinsko-zagorskoj županiji (9,17%) gotovo dvostruko veći u odnosu na Općinu Kraljevec na Sutli. Prema tome, može se zaključiti kako je u budućnosti potrebno uložiti više napora kako bi se podigao udio visokoobrazovanog stanovništva na području Općine Kraljevec na Sutli. Detaljan prikaz obrazovne strukture stanovništva Općine Kraljevec na Sutli dan je u Tabeli 2 i na Grafikonu 5.

Tabela 2 Obrazovna struktura stanovništva Općine Kraljevec na Sutli

	Bez škole	Osnovna škola	Srednja škola				Visoko obrazovanje			
			Industrijske i obrtničke strukovne škole u trajanju od 1 do 3 godine	Tehničke i srodne strukovne škole u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	UKUPNO	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti	UKUPNO
Ukupno	0,41%	42,38%	30,43%	15,04%	1,24%	46,70%	2,88%	1,51%	0,21%	4,60%
Muškarci	0,27%	18,61%	19,92%	6,52%	0,07%	26,51%	1,03%	0,76%	0,21%	1,99%
Žene	0,14%	23,76%	10,51%	8,52%	1,17%	20,19%	1,85%	0,76%	0,00%	2,61%

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Grafikon 5 Obrazovna struktura stanovništva Općine Kraljevec na Sutli

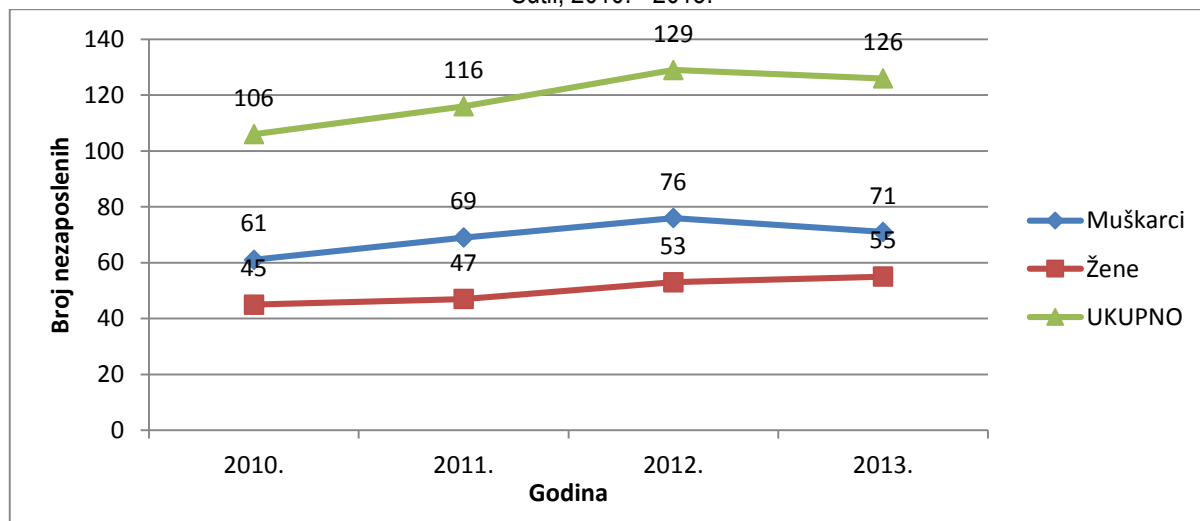
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

4 TRŽIŠTE RADA

4.1 Nezaposlenost

Prema podacima *Hrvatskog zavoda za zapošljavanje* tijekom 2013. godine na prostoru Općine Kraljevec na Sutli evidentirano je 126 nezaposlenih osoba. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu (129 nezaposlenih osoba) te prekid trenda porasta broja nezaposlenih osoba prisutnog od 2010. godine. Isti trend, također je prisutan na području Krapinsko-zagorske županije gdje je od 2010. godine iz godine u godinu rastao broj nezaposlenih osoba. Izuzetak predstavlja 2013. godina kada je u odnosu na godinu ranije došlo do smanjenja broja nezaposlenih osoba (tijekom 2012. godine na području Krapinsko-zagorske županije evidentirano je 8.960 nezaposlenih osoba dok je tijekom 2013. godine evidentirano 8.615 nezaposlenih osoba). Analizirajući spol nezaposlenih u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine, uočeno je kako većinu nezaposlenih osoba na području Općine Kraljevec na Sutli čine muškarci (prosječno oko 57% od ukupnog broja nezaposlenih osoba). Broj nezaposlenih muškaraca kontinuirano se povećavao sve do 2012. godine, nakon čega dolazi do smanjenja. S druge strane, evidentirano je kako od 2010. godine broj nezaposlenih osoba kontinuirano raste. Prema podacima *Hrvatskog zavoda za zapošljavanje*, u 2013. godini stopa nezaposlenosti među muškarcima iznosila je 35,5%, među ženama 37,2% dok je ukupna stopa nezaposlenosti na području Općine Kraljevec na Sutli iznosila 36,21%. Prikaz kretanja nezaposlenosti među muškarcima, ženama te ukupnog broja nezaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli dan je na Grafikonu 6.

Grafikon 6 Nezaposlenost muškaraca i žena te ukupni broj nezaposlenih osoba na području Općine Kraljevec na Sutli, 2010. - 2013.

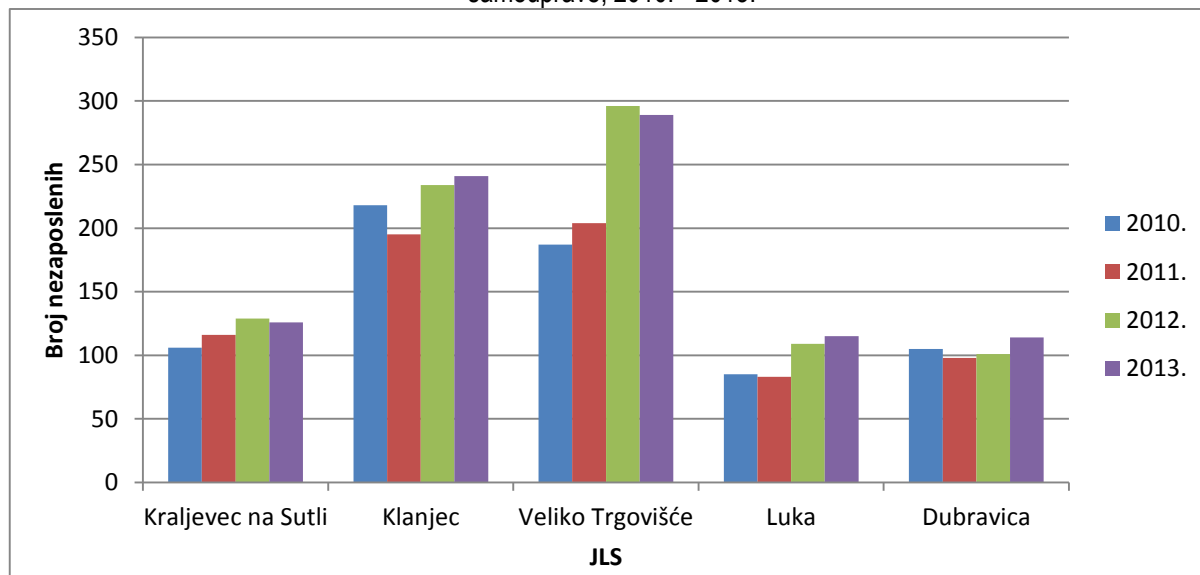

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Uspoređujući nezaposlenost na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave (Grad Klanjec, Općine Veliko Trgovišće, Luka, Dubravica) vidljivo je kako je tijekom 2013. godine više nezaposlenih osoba evidentirano na području Klanjca (241 osoba) i Velikog Trgovišća (289 osoba) dok je na području Luke (115 osoba) i Dubrave (114 osoba) evidentiran manji broj nezaposlenih osoba. Gledajući vremensko razdoblje od 2010. do

2013. godine, u navedenim jedinicama lokalne samouprave većinom se povećavao broj nezaposlenih osoba. Ovo je dovelo do toga da je u svim ranije navedenim jedinicama lokalne samouprave broj nezaposlenih osoba tijekom 2013. godine bio veći u odnosu na 2010. godinu. Usporedni prikaz kretanja broja nezaposlenih osoba na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave od 2010. do 2013. godine dan je na Grafikonu 7.

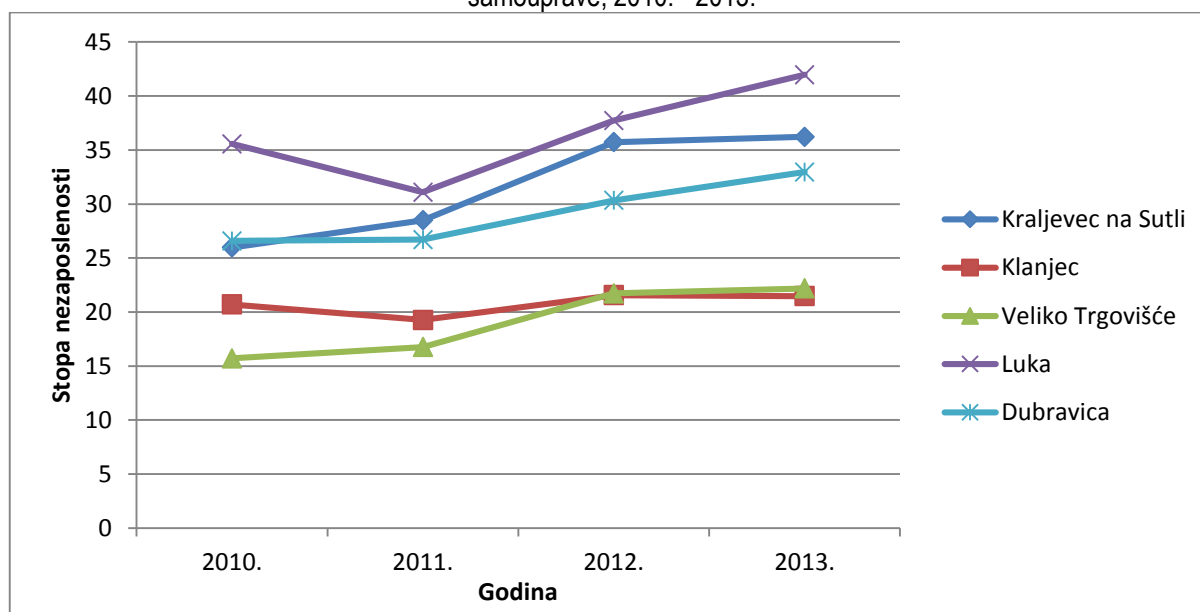
Grafikon 7 Broj nezaposlenih osoba na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave, 2010. - 2013.

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Kako je već ranije rečeno, tijekom 2013. godine stopa nezaposlenosti na području Općine Kraljevec na Sutli iznosila je 36,21%. Općenito, u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine na području Općine Kraljevec na Sutli kontinuirano je rasla stopa nezaposlenosti. Isti negativan trend također je zabilježen na području Općina Veliko Trgovišće i Dubravica. Uspoređujući vrijednosti stopa nezaposlenosti iz 2013. godine, uočeno je kako je samo Općina Luka (41,97%) imala višu stopu nezaposlenosti u odnosu na Općinu Kraljevec na Sutli. Također, vidljivo je kako je tijekom 2013. godine stopa nezaposlenosti na području Općine Kraljevec na Sutli bila gotovo dvostruko veća od prosječne stope nezaposlenosti u Krapinsko-zagorskoj županiji. Na području Krapinsko-zagorske županije samo su Općine Đurmanec (43,3%), Gornja Stubica (42,5%), Hrašćina (39,4%), Petrovsko (65%), Radoboj (49,6%) i Jesenje (49,2%) tijekom 2013. godine imale višu stopu nezaposlenosti od Općine Kraljevec na Sutli. Vidljivo je kako se radi o općinama izrazito ruralnih obilježja u kojima je došlo do zatvaranja ionako malobrojnih radnih mjesta. Usporedni prikaz kretanja stope nezaposlenosti na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine dan je na Grafikonu 8.

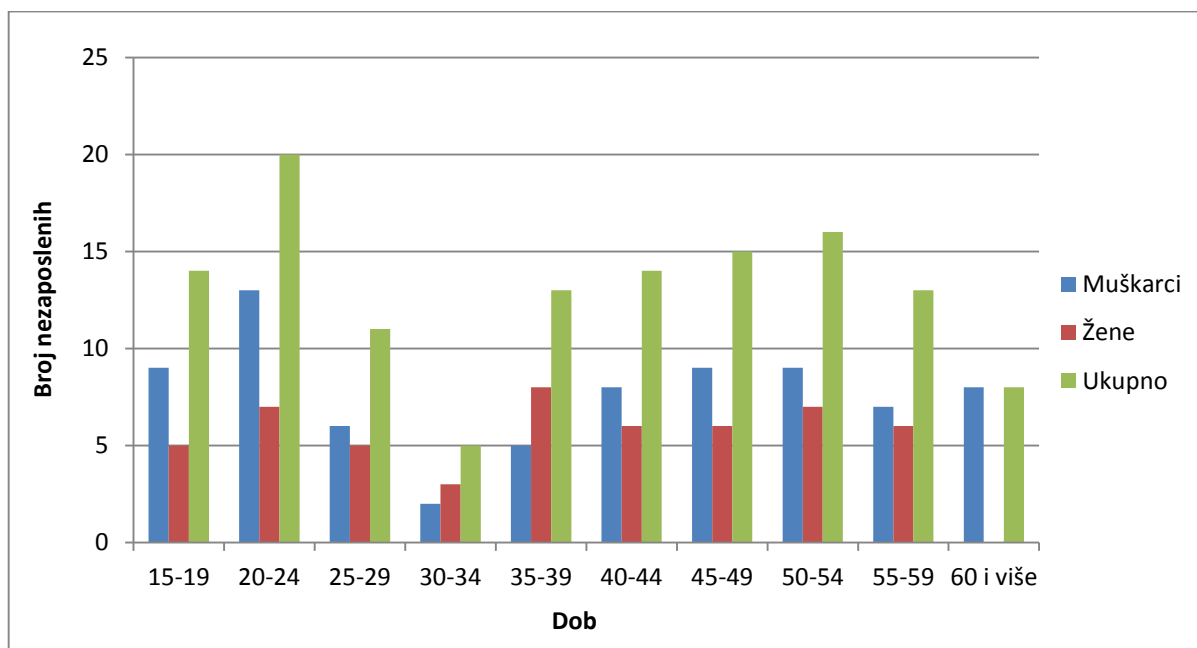
Grafikon 8 Kretanje stope nezaposlenosti na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave, 2010. - 2013.

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Analizirajući dob i spol nezaposlenih osoba koje su tijekom 2012. godine evidentirane na području Općine Kraljevec na Sutli uočeno je kako najviše nezaposlenih muškaraca spada u dobnu skupinu od 20 do 24 godine (13 osoba ili 10,08% od ukupnog broja nezaposlenih) dok većina nezaposlenih žena spada u dobnu skupinu od 35 do 39 godina (8 osoba ili 6,20% od ukupnog broja nezaposlenih). Na području Općine Kraljevec na Sutli, kao uostalom i u Republici Hrvatskoj, nezaposlenost mladih predstavlja veliki problem budući da 24,03% nezaposlenih čine osobe između 20 i 29 godina starosti. Slična situacija je i na županijskoj razini s obzirom da mlade osobe od 20 do 29 godina starosti čine 30,33% nezaposlenih. Većinom se radi o osobama koje su se tek uključile na tržište rada i koje ne posjeduju dovoljno radnog iskustva kako bi bile zanimljive poslodavcima. Osim kod mladih osoba, velika nezaposlenost na području Općine Kraljevec na Sutli vidljiva je i kod osoba između 40 i 49 godina starosti (22,48% nezaposlenih) te 50 i 59 godina (22,48% nezaposlenih). I na županijskoj razini nezaposlenost osoba između 50 i 59 godina starosti također predstavlja veliki problem budući da čak 22,31% nezaposlenih osoba spada u ovu dobnu skupinu. Ovu skupinu čine osobe koje su izgubile radno mjesto te koje zbog svojih kvalifikacija i životne dobi više nisu zanimljive poslodavcima. Radi toga, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini potrebno je osmisлити programe koji bi ugroženim skupinama olakšali pronalaženje zaposlenja. Upravo bi nezaposlenost među mladima i zreloom populacijom u budućnosti mogla dovesti do daljnjeg iseljavanja u urbana područja gdje su veće mogućnosti za pronalaskom zaposlenja. Prikaz broja nezaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli s obzirom na dob i spol tijekom 2012. godine dan je na Grafikonu 9.

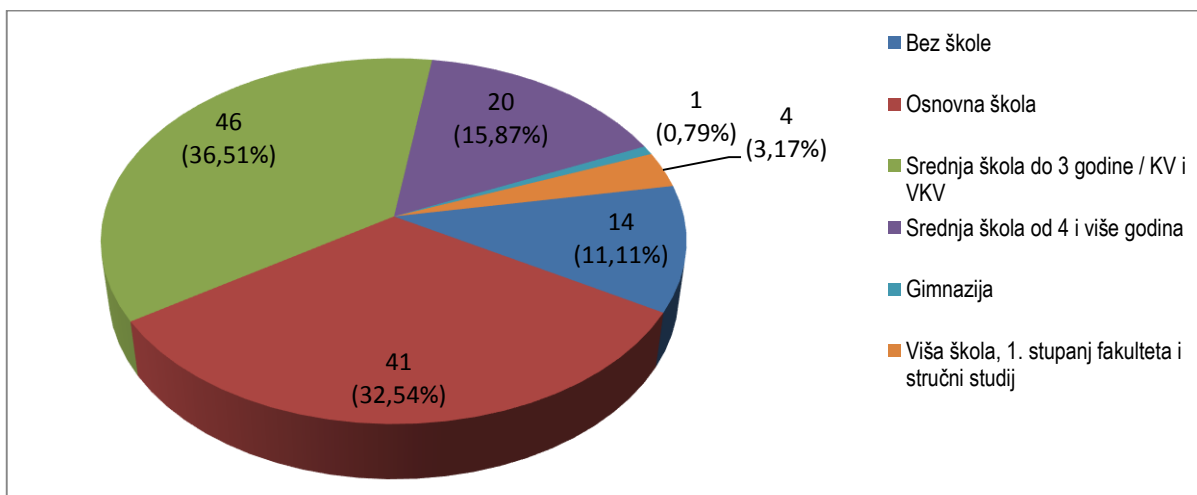
Grafikon 9 Nezaposleni na području Općine Kraljevec na Sutli s obzirom na dob i spol, 2012. godina

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Analizirajući nezaposlene osobe na području Općine Kraljevec na Sutli s obzirom na obrazovanje, uočeno je kako je tijekom 2013. godine najviše nezaposlenih osoba imalo završene srednje strukovne i obrtničke škole u trajanju od 3 godine (46 osoba ili 36,51% nezaposlenih). Prema brojnosti ih slijede nezaposleni sa završenom osnovnom školom (41 osoba ili 32,54% nezaposlenih) i srednjim školama u trajanju od 4 godine (20 osoba ili 15,87% nezaposlenih). S druge strane, nisu evidentirane nezaposlene osobe sa završenim fakultetom. Zabrinjavajuće je što je u odnosu na 2010. godinu u 2013. godini broj nezaposlenih veći bez obzira na njihovo obrazovanje. Temeljem toga, može se zaključiti kako porast broja nezaposlenih nije uzrokovan poteškoćama u jednom gospodarskom sektoru nego poteškoćama čitavog gospodarskog sustava. Prikaz obrazovne strukture nezaposlenih osoba s područja Općine Kraljevec na Sutli tijekom 2013. godine dan je na Grafikonu 10.

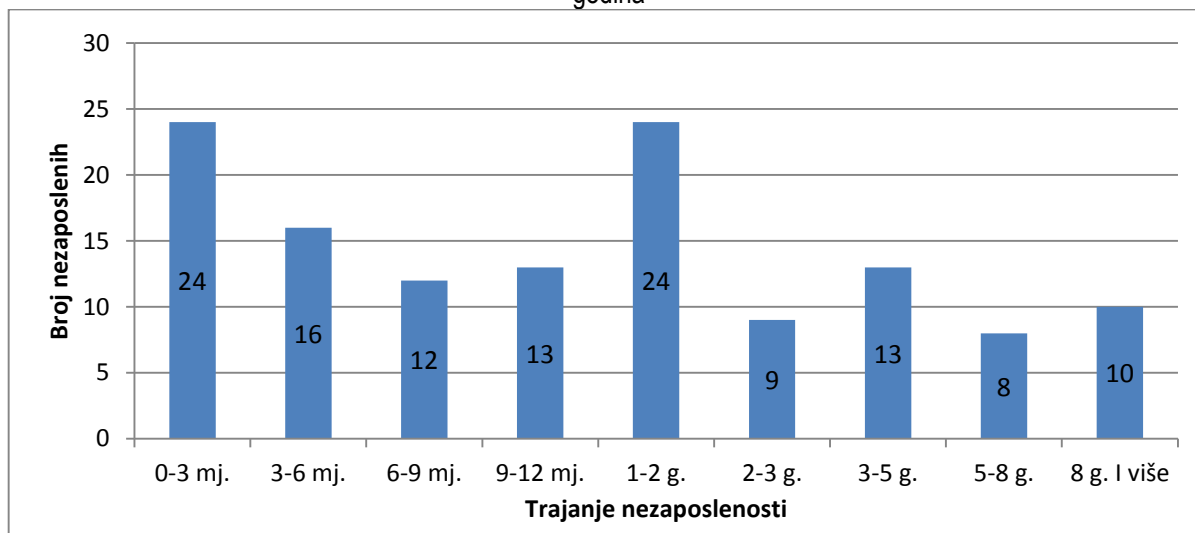
Grafikon 10 Obrazovna struktura nezaposlenih osoba s područja Općine Kraljevec na Sutli, 2012. godina

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Gledajući nezaposlene osobe s obzirom na trajanje nezaposlenosti, uočeno je kako je tijekom 2012. godine najviše nezaposlenih osoba bez zaposlenja bilo pola godine (40 osoba ili 31% nezaposlenih). Po brojnosti ih slijede osobe koje su bez posla 1 do 2 godine (18,60% nezaposlenih). Uzrok ovako visoke nezaposlenosti među navedenim skupinama može se povezati s činjenicom da se radi o osobama koje su tek završile svoje obrazovanje te su se uključile na tržište rada. Ovo se ujedno može povezati sa ranije iznesenim podacima o visokoj nezaposlenosti među mladima. Slična situacija je i na području čitave Krapinsko–zagorske županije gdje je 39,84% nezaposlenih bez posla dulje od pola godine. S druge strane, najmanje nezaposlenih je među osobama koje su dugotrajno nezaposlene. Tako je primjerice 6,20% nezaposlenih (8 osoba) s područja Općine Kraljevec na Sutli bez posla između 5 i 8 godina dok na županijskoj razini oni čine svega 2,05% nezaposlenih (184 osobe). Prikaz strukture nezaposlenih osoba s područja Općine Kraljevec na Sutli s obzirom na trajanje nezaposlenosti dan je na Grafikonu 11.

Grafikon 11 Broj nezaposlenih s područja Općine Kraljevec na Sutli s obzirom na trajanje nezaposlenosti, 2012. godina

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

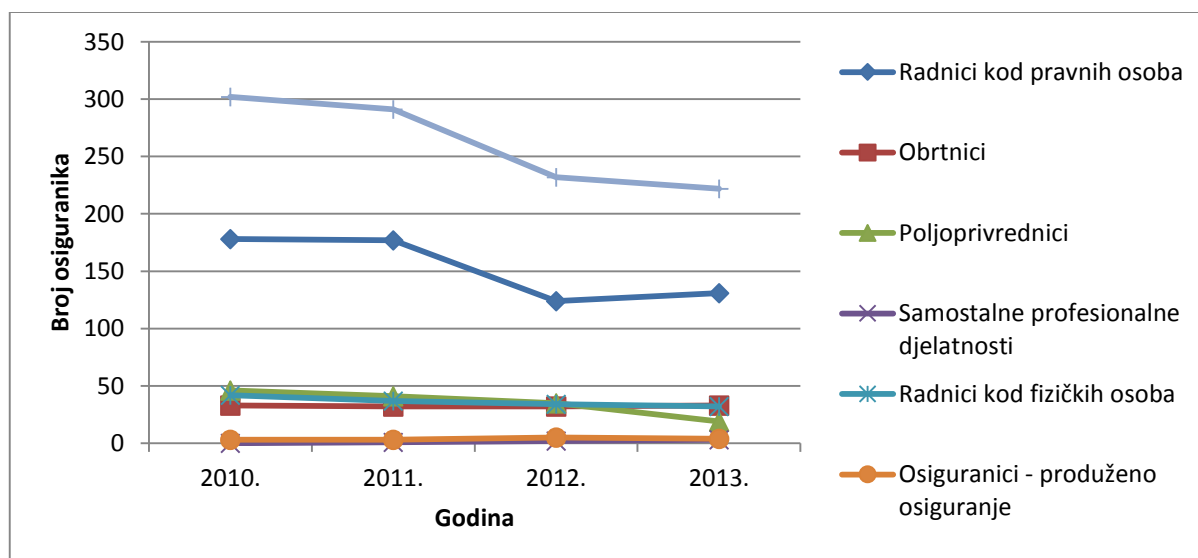
4.2 Zaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje tijekom 2013. godine na području Općine Kraljevec na Sutli evidentirane su 222 zaposlene osobe (0,68% zaposlenih na području Krapinsko–zagorske županije). Pri tome valja napomenuti da se osiguranici (zaposlene osobe) bilježe prema mjestu rada, a ne prebivalištu. S druge strane, nezaposlene osobe bilježe se upravo prema mjestu prebivališta. Gledajući osnovu osiguranja, ustanovljeno je kako najviše zaposlenih radi kod pravnih osoba (131 zaposlena osoba ili 59,01% osiguranika). Po brojnosti ih slijede radnici zaposleni kod obrtnika (33 zaposlene osobe ili 14,86% osiguranika) i kod fizičkih osoba (32 zaposlene osobe ili 14,41% osiguranika). S druge strane, najmanje osoba zaposleno je kod poljoprivrednika (19 zaposlenih osoba ili 8,56% osiguranika), osiguranika s produženim osiguranjem (4 zaposlene osobe ili 1,80% osiguranika) te osoba koje se bave samostalnom profesionalnom djelatnošću (3 zaposlene osobe ili 1,35%

osiguranika). U promatranom vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine došlo je do smanjenja broja zaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli. Tako su primjerice tijekom 2010. godine na području Općine radile 302 osobe dok ih je tijekom 2013. godine radilo svega 222. Zabrinjavajuće je što se tijekom navedenog vremenskog razdoblja iz godine u godinu kontinuirano smanjivao broj zaposlenih osoba. Do najvećeg smanjenja došlo je tijekom 2012. godine kada je u odnosu na godinu ranije na području Općine Kraljevec na Sutli bilo zaposleno čak 59 osoba manje (tijekom 2011. godine na području Općine Kraljevec na Sutli bila je zaposlena 291 osoba dok su tijekom 2012. godine bile zaposlene 232 osobe). Ovakvo veliko smanjenje broja zaposlenih ponajprije je uzrokovano smanjenjem broja zaposlenih kod pravnih osoba (s 178 zaposlenih osoba tijekom 2010. godine na 131 zaposlenu osobu tijekom 2013. godine). Smanjenje broja zaposlenih u najvećoj mjeri prati trendove na razini Krapinsko–zagorske županije gdje je u istom vremenskom razdoblju također zabilježeno smanjenje broja zaposlenih. Izuzetak predstavlja 2013. godina kada je došlo do prekida negativnog trenda te je zabilježeno 32.838 zaposlenih osoba dok je tijekom 2012. godine zabilježeno 32.744 zaposlenih osoba.

Analizom zaposlenih s područja Općine Kraljevec na Sutli, s obzirom na osnovu osiguranja, ustanovljeno je kako je u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine došlo do smanjenja broja zaposlenih u većini kategorija (zaposleni kod pravnih osoba; zaposleni kod fizičkih osoba; obrtnika; poljoprivrednika te osiguranika s produženim osiguranjem). Izuzetak predstavljaju zaposleni kod osoba koje se bave samostalnom profesionalnom djelatnošću, pa je tako njihov broj narastao s 0 tijekom 2010. godine na 3 osobe tijekom 2013. godine. Spomenuto je kako su zaposlenici zaposleni kod pravnih osoba najbrojniji i upravo je smanjenje zaposlenih u ovoj skupini dovelo do negativnih trendova na području Općine Kraljevec na Sutli. Detaljan prikaz broja zaposlenih s obzirom na osnovu osiguranja na području Općine Kraljevec na Sutli dan je na Grafikonu 12.

Grafikon 12 Struktura zaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli; 2010. - 2013.

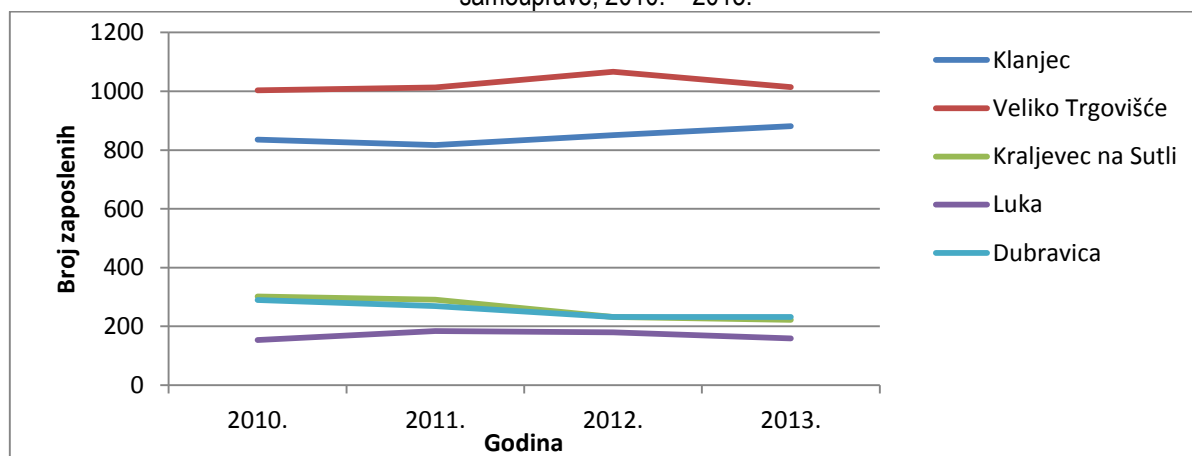

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Uspoređujući kretanje broja zaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave, uočeno je kako je tijekom 2013. godine najviše osoba radilo na području Općine Veliko Trgovišće

(1.014 zaposlenih osoba). Po broju zaposlenih slijedi Grad Klanjec (881 zaposlena osoba) dok na području preostalih jedinica lokalne samouprave radi znatno manje osoba. U odnosu na 2010. godinu, tijekom 2013. godine na području većine ranije navedenih jedinica lokalne samouprave radilo je više osoba. Izuzetak predstavljaju Općine Kraljevec na Sutli i Dubravica u kojima se u odnosu na 2010. godinu smanjio broj zaposlenih osoba. Upravo su na području Općine Kraljevec na Sutli zabilježeni najnegativniji trendovi budući da je iz godine u godinu kontinuirano padao broj zaposlenih. S druge strane, na području Grada Klanjca zabilježena su pozitivna kretanja budući da od 2012. godine raste broj zaposlenih osoba. Usporedni prikaz kretanja broja zaposlenih (osiguranika mirovinskog osiguranja) na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave dan je na Grafikonu 13.

Grafikon 13 Kretanje broja zaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave; 2010. – 2013.

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

4.3 Korisnici mirovina

Prema podacima *Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje* krajem 2013. godine na području Krapinsko–zagorske županije evidentirano je 33.373 korisnika mirovina. Na županijskoj razini odnos broja korisnika mirovina i osiguranika (zaposlenih osoba) iznosio je 1:0,98 što znači da na jednog umirovljenika dolazi manje od jedan osiguranik (zaposlena osoba). Za područje Općine Kraljevec na Sutli vrijednost ovog pokazatelja iznosi 0,60 što je znatno ispod županijskog (1:0,98) i nacionalnog prosjeka (1:1,15 u ožujku 2014. godine). Prema tome, vidljivo je kako je spomenuti omjer umirovljenika i zaposlenih osoba izrazito nepovoljan na području Općine Kraljevec na Sutli.

Tijekom 2013. godine na području Općine Kraljevec na Sutli evidentirano je ukupno 368 korisnika mirovina što predstavlja 1,10% od ukupnog broja korisnika mirovina u Krapinsko–zagorskoj županiji. Od 368 korisnika mirovina s područja Općine Kraljevec na Sutli većinu čine žene na koje otpada 200 osoba (54,35%). Prema podacima za istu godinu, prosječna duljina radnog staža na području Općine Kraljevec na Sutli iznosila je 25 godina, 2 mjeseca i 4 dana što je manje od prosječne duljine radnog staža u Krapinsko–zagorskoj županiji (28 godina, 8 mjeseci i 9

dana). Uspoređujući dužinu radnog staža muškaraca i žena s područja Općine Kraljevec na Sutli, uočeno je kako muškarci u prosjeku rade 4 godine duže od žena (prosječna dužina radnog staža muškaraca iznosi 27 godina, 7 mjeseci i 26 dana dok prosječna dužina radnog staža žena iznosi 23 godine, 1 mjesec i 8 dana). Slična situacija je i na županijskoj razini gdje muškarci također imaju duži radni staž u odnosu na žene (muškarci u prosjeku rade 29 godina, 11 mjeseci i 8 dana dok žene u prosjeku rade 27 godina, 9 mjeseci i 12 dana).

Podaci *Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje* iz 2012. godine govore kako je većina umirovljenika s područja Općine Kraljevec na Sutli bila u starosnoj ili prijevremenoj starosnoj mirovini (197 korisnika ili 52,82%). Po brojnosti ih slijede korisnici invalidskih (110 korisnika ili 29,49%) i obiteljskih mirovina (66 korisnika ili 17,69%). Ovo odgovara stanju u Krapinsko–zagorskoj županiji gdje su također najbrojniji umirovljenici u starosnoj ili prijevremenoj starosnoj mirovini (13.956 korisnika ili 41,55%), slijede ih korisnici invalidskih mirovina (11.458 korisnika ili 34,11%) dok je najmanje korisnika obiteljskih mirovina (8.177 korisnika ili 24,34%). Gledajući iznose mirovina na području Općine Kraljevec na Sutli tijekom 2012. godine, može se uočiti kako se najveće mirovine isplaćuju osobama u invalidskoj mirovini (1.813,20 kuna) dok se najmanje mirovine isplaćuju korisnicima obiteljskih mirovina (1.582,47 kuna). Uspoređujući iznose mirovina na području Općine Kraljevec na Sutli sa županijskim prosjekom, uočeno je kako su sve mirovine (starosna ili prijevremena starosna mirovina, invalidska mirovina i obiteljska mirovina) niže od prosječne mirovine koja se isplaćuje u Krapinsko–zagorskoj županiji (1.990,94 kuna). Prosječna mirovina (zbroj prosječne starosne ili prijevremene starosne, invalidske i obiteljske mirovine) koja se isplaćivala na području Općine Kraljevec na Sutli iznosila je 1.752,05 kuna što je manje u odnosu na prosječnu mirovinu u Krapinsko–zagorskoj županiji koja je iznosila 1.990,94 kuna. Ranije je rečeno kako na području Općine Kraljevec na Sutli čak 42,38% stanovništva starijeg od 15 godina ima završeno samo osnovnu školu. Budući da se većinom radi o osobama starije životne dobi koje su već u mirovini, lako se može objasniti činjenica da je prosječna mirovina u Kraljevcu na Sutli niža od prosječne mirovine u Krapinsko–zagorskoj županiji. Detaljan prikaz broja korisnika mirovina, prosječnog radnog staža i prosječnog iznosa mirovine na području Općine Kraljevec na Sutli dan je na Tabeli 3.

Tabela 3 Korisnici mirovina, prosječni radni staž i prosječni iznos mirovina na području Općine Kraljevec na Sutli, 2010. - 2013.

Godina	Broj korisnika			Prosječni staž (godine, mjeseci, dani)			Prosječni iznos mirovine u kunama		
	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
2010.	384	176	208	24 00 04	25 10 01	22 05 09	1.675,27	1.914,19	1.473,10
2011.	379	172	207	24 02 00	26 02 29	22 05 07	1.704,42	1.962,10	1.490,32
2012.	373	168	205	24 05 12	26 07 29	22 07 17	1.752,05	2.013,29	1.537,27
2013.	368	168	200	25 02 04	27 07 26	23 01 08	1.855,48	2.167,02	1.593,78

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

5 DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

5.1 Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje

Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97) regulira područje predškolskog odgoja koji predstavlja djelatnost od posebnog državnog interesa. Na temelju članka 1. *Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi* utvrđeno je kako predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima. Na području Općine Kraljevec na Sutli ne postoji niti jedan dječji vrtić u kojem bi se odvijao predškolski odgoj. Zbog toga djeca predškolske dobi s područja Općine Kraljevec na Sutli moraju odlaziti u druge jedinice lokalne samouprave kako bi bila uključena u sustav predškolskog odgoja. Prema podacima *Državnog zavoda za statistiku* iz 2011. godine na području Općine Kraljevec na Sutli bilo je 123 djece predškolske dobi (0 – 6 godina). Zbog blizine dječjih vrtića u drugim jedinicama lokalne samouprave dio djece predškolskog uzrasta smješta se u predškolske ustanove u Zagrebu, Zaprešiću, Krapinu, Klanjcu, Kumrovcu, Donju Pušću. Općina Kraljevec na Sutli zbog toga svake godine iz svoga proračuna izdvaja novčana sredstva namijenjena sufinanciranju boravka djece u drugim dječjim vrtićima. Tijekom 2013. godine iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli na ovu stavku je utrošeno 119.400 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je utrošeno 124.698 kuna. Općenito, u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine kontinuirano se smanjivao iznos namijenjen sufinanciranju boravka djece u drugim dječjim vrtićima. Tako je primjerice tijekom 2009. godine na ovu stavku utrošeno 272.536 kuna dok je tijekom 2013. godine taj iznos bio znatno manji te je iznosio svega 119.400 kuna. Pored izdataka namijenjenih sufinanciranju boravka djece u drugim dječjim vrtićima, u okviru stavke predškolskog odgoja Općina Kraljevec na Sutli izdvajala je novčana sredstva i za pripremu izgradnje objekta dječjeg vrtića. Ovi izdaci bili su najviši tijekom 2011. godine kada su iznosili 81.410 kuna. U vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine kontinuirano su se smanjivali izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni predškolskom odgoju. Primjerice, oni su bili najveći tijekom 2009. godine kada su iznosili 272.536 kuna dok su tijekom 2013. godine bili najmanji te su iznosili 119.400 kuna. Valja napomenuti kako je 2013. godine u Općini bila prisutna državna povjerenica te se tada izdvajalo samo za ono osnovno što se odobrilo te je zato došlo do tolikog smanjenja. Ipak, od 2014. godine nadalje dolazi do povećanja izdataka namijenjenih predškolskom odgoju. Prikaz ukupnih izdataka za predškolski odgoj i njihova struktura u razdoblju od 2009. do 2013. godine dan je na Tabeli 4.

Tabela 4 Struktura izdataka namijenjenih predškolskom odgoju, 2009. - 2013.

Vrsta izdatka	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Sufinanciranje boravka djece u vrtićima	272.536,00	201.645,27	138.124,00	124.698,00	119.400,00
Pripreme za gradnju vrtića	0,00	21.955,50	81.410,00	27.977,89	0,00
Ukupno	272.536,00	223.600,77	219.534,00	152.675,89	119.400,00

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

U zapisu iz spomenice škole iz 1848.godine, župnik Ferdo pl. Krajačić koji je službovao u Kraljevcu, zajedno s đakonom Ročićem koji je službovao u Rozgi, otvara privatnu školu u Kraljevcu na Sutli. Prvi učitelj u Kraljevcu na

Sutli bio je Josip Fabijančić, a škola je postala javnom 1859. godine. U mjesecu srpnju 1888. godine počela se graditi zgrada „stare škole“ u Kraljevcu na Sutli, u blizini crkve Presvetog Trojstva. U prva četiri razreda bilo je 254 učenika. Godine 1938. odlučeno je da se osnuje nova škola za sela: Radakovo, Pušave, Goljak i Bratovski Vrh. Zbog preopterećenosti škole u Kraljevcu na Sutli, 1947. počinje se graditi škola u obližnjem mjestu Radakovo. Ta je škola otvorena 1951., bila je četverogodišnja i tada je brojila 90 učenika. Godine 1958. kraljevečka škola pretvorena je u centralnu, dok je škola Radakovo proglašena područnom. Sadašnja školska zgrada nastala je useljenjem u Zadržni dom 1961. kad je bilo 438 učenika. Dogradnja škole počela je 1969., a završena 1972. godine. Iz OŠ Kraljevec na Sutli škola 1974. g. mijenja ime u OŠ „Pavao Štoos“ i kasnije u OŠ Pavla Štoosa. Za provođenje osnovnoškolskog obrazovanja na području Općine Kraljevec na Sutli zadužene su *Osnovna škola Pavla Štoosa* u Kraljevcu na Sutli i *Područna škola Radakovo*. *Osnovna škola Pavla Štoosa* djeluje u zgradi *Zadržnog doma* koja je zadnji puta nadograđivana 1972. godine. Tijekom školske godine 2013./2014. pohađalo ju je 120 učenika raspoređenih u 8 razrednih odjela. Sama nastava za sve učenike je organizirana u jednoj smjeni. Za prehranu učenika predviđena je kuhinja s blagovaonicom kapaciteta 74 sjedećih mjesta. U sklopu osnovne škole nalazi se knjižnica u kojoj se nalazi knjižni fond od 3.850 primjeraka namijenjenih učenicima. Djelatnicima i učenicima škole na raspolaganju je 10 računala. Za izvođenje nastave tjelesnog odgoja predviđena je sportska dvorana koja se nalazi u sklopu školske zgrade. Budući da trenutni objekt ne posjeduje pristup za djecu s posebnim potrebama, u budućnosti je potrebno izvesti određene preinake. Objekt područne škole u naselju Radakovo izgrađen je 1951. godine. Ovu područnu školu je tijekom školske godine 2013./2014. pohađalo 30 učenika u 3 razredna odjela. Za njih je nastava bila organizirana u jednoj smjeni. Iako Područna škola Radakovo ne posjeduje vlastitu sportsku dvoranu, od matične škole se razlikuje po tome što ima uređen pristup za djecu s posebnim potrebama. U područnoj školi nalaze se dva računala koja su namijenjena djelatnicima za potrebe rada s učenicima. Objekti područne i matične škole koriste centralno grijanje na plin. Prema dostupnim podacima tijekom školske godine 2014./2015. na području Općine Kraljevec na Sutli prijevoz je bio organiziran za 65 učenika. Pri tome, 58 ih svakodnevno putuje do Osnovne škole Pavla Štoosa, a njih 26-ero sufinancira Općina s 50,00 kuna po učeniku, dok ih 7 putuje do Područne škole Radakovo.

Iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli za potrebe osnovnoškolskog obrazovanja tijekom 2013. godine izdvojeno je ukupno 73.394 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu (208.782,00 kuna). Glavnina izdataka odnosila se na stavku male škole (45.000,00 kuna). Najveći izdaci namijenjeni osnovnoškolskom obrazovanju evidentirani su 2011. godine kada je izdvojeno 431.397,51 kuna. Ovako veliki iznos može se objasniti izdacima namijenjenim za zamjenu stolarije na objektu *Osnovne škole Pavla Štoosa* (360.494,55 kuna). Slični izdaci namijenjeni uređenju objekata škola i igrališta evidentirani su sve do 2012. godine zbog čega su ukupni izdaci za osnovnoškolsko obrazovanje bili značajni. Ukupni izdaci za osnovnoškolsko obrazovanje rasli su sve do 2011. godine zbog gradnje sportskog igrališta u Radakovu, nakon toga u 2013. godini došlo je do stagnacije koja je dovedena zbog pada Proračuna i Općinom je upravljala povjerenica Vlade. Nakon 2013. godine povećava se ulaganje u osnovnoškolsko obrazovanje. Detaljan prikaz ukupnih izdataka namijenjenih osnovnoškolskom obrazovanju i njihova struktura dani su na Tabeli 5.

Tabela 5 Struktura izdataka namijenjenih osnovnoškolskom obrazovanju, 2009. - 2013.

Vrsta izdataka	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Mala škola	36.001,00	45.000,00	42.000,00	45.000,00	45.000,00
Terenska nastava	8.000,00	12.000,00	12.000,00	12.480,00	13.275,00
Nagrade i darovi učenicima	12.860,00	15.400,25	11.902,96	11.878,13	10.119,00
Uređenje objekata škola i igrališta	150.000,00	240.000,00	360.494,55	134.423,87	0,00
Ostalo – ekološka grupa	5.000,00	15.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Ukupno	211.861,00	327.400,25	431.397,51	208.782,00	73.394,00

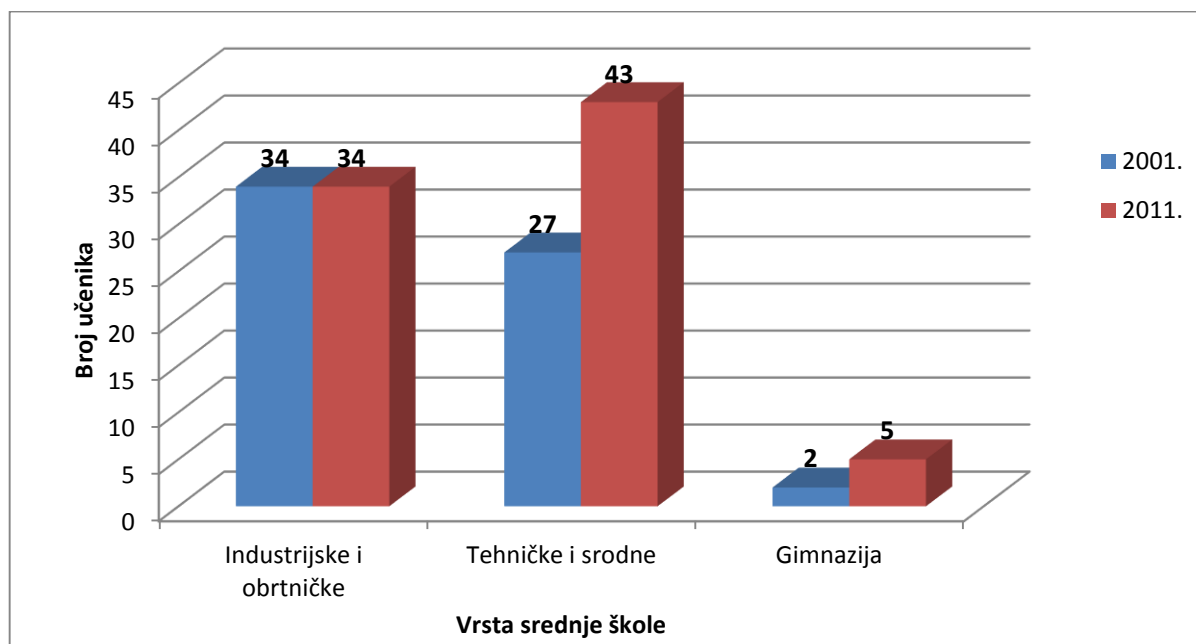
Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

5.2 Srednjoškolsko i visoko obrazovanje

Na području Općine Kraljevec na Sutli i susjednih jedinica lokalne samouprave ne postoji niti jedna srednja škola. Zbog toga učenici s područja Općine Kraljevec na Sutli svakodnevno putuju u Zagreb, Zaprešić, Krapinu i Zabok kako bi mogli nastaviti svoje obrazovanje. Kako bi se potaknulo srednjoškolsko obrazovanje učenika s područja Općine Kraljevec na Sutli iz proračuna Općine izdvajaju se novčana sredstva za sufinanciranje prijevoza učenika i za njihovo stipendiranje. Mjesečni iznos srednjoškolske stipendije iznosi 300,00 kuna, a tijekom 2014. godine stipendirano je 11 učenika.

Prema podacima *Državnog zavoda za statistiku*, prikupljenim iz *Popisa stanovništva 2011. godine*, ustanovljeno je kako su s područja Općine Kraljevec na Sutli u sustav srednjoškolskog obrazovanja bila uključena 82 učenika. Ovo predstavlja povećanje u odnosu na 2001. godinu kada je u sustav srednjoškolskog obrazovanja bilo uključeno 63 učenika. Gledajući spol učenika, uočeno je kako većinu čine mladići (43 učenika ili 52,44% srednjoškolaca u 2011. godini). U odnosu na 2001. godinu tijekom 2011. godine došlo je do povećanja broja učenika upisanih u tehničke i srodne škole (s 27 učenika u 2001. godini na 43 učenika u 2011. godini) te gimnazije (s 2 učenika u 2001. godini na 5 učenika u 2011. godini). Istovremeno, broj učenika koji su polazili industrijske i obrtničke škole ostao je nepromjenjen u odnosu na 2001. godinu (34 učenika). Prikaz broja učenika s područja Općine Kraljevec na Sutli prema vrsti upisane srednje škole dan je na Grafikonu 14.

Grafikon 14 Broj učenika prema upisanoj srednjoj školi

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Visoko obrazovanje na području Krapinsko – zagorske županije provodi se u Krapini, Zaboku i Pregradi. U Krapini djeluje *Veleučilište Hrvatsko zagorje Krapina* koje izvodi tri studijska programa (informatika, prometna logistika i operativni menadžment). Studiji u Zaboku i Pregradi organizirani su kao dislocirani odjeli drugih visokih učilišta i sveučilišnih centara. U Pregradi se izvodi dislocirani studij fizioterapije *Veleučilišta Lavoslava Ružičke* iz Vukovara te dislocirani studij sestrinstva *Medicinskog fakulteta u Osijeku*. U Zaboku djeluje dislocirani studij *Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu* iz Opatije te dislocirani studij *Fakulteta organizacije i informatike* iz Varaždina.

Na temelju podataka dobivenih iz *Popisa stanovništva 2011. godine* ustanovljeno je kako je u sustav visokog obrazovanja bilo uključeno 46 osoba s područja Općine Kraljevec na Sutli. Ovo predstavlja povećanje u odnosu na 2001. godinu kada su u sustav visokog obrazovanja bile uključene 23 osobe. Povećanje broja osoba uključenih u sustav visokog obrazovanja može se pripisati nastojanjima da se na državnoj razini poveća broj visokoobrazovanih osoba. Učinci ovog trenda na području Općine Kraljevec na Sutli vidjeti će se tek u budućnosti, ponajprije kroz veće plaće stanovništva koje bi zahvaljujući boljem obrazovanju trebalo raditi bolje plaćene poslove. Prema metodologiji *Državnog zavoda za statistiku*, visoko obrazovanje odvija se u okviru stručnog i sveučilišnog studija. Od 46 studenata s područja Općine Kraljevec na Sutli 25 ih je pohađalo stručni studij, a 21 student je pohađao sveučilišni studij. U sklopu kategorije stručni studij najviše studenata pohađalo je stručni studij (24 studenta), a u sklopu kategorije sveučilišni studij najviše studenata pohađalo je diplomski studij (12 osoba). Detaljan prikaz studenata s područja Općine Kraljevec na Sutli dan je na Tabeli 6.

Tabela 6 Studenti s područja Općine Kraljevec na Sutli

Stručni studij			Sveučilišni studij				
Stručni	Specijalistički	Ukupno	Preddiplomski	Diplomski	Poslijediplomski specijalistički, magistarski	Doktorski	Ukupno
24	1	25	6	12	2	1	21

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Kako bi se potaknulo visoko obrazovanje iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli izdvajaju se određena sredstva za studentske stipendije. Studentska stipendija iznosi 400,00 kuna mjesečno i tijekom 2014. godine primaju je 5 studenata. U razdoblju od 2011. do 2013. godine iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli za studentske stipendije izdvajano je 16.000 kuna godišnje.

5.3 Zdravstvo

Na prostoru Općine Kraljevec na Sutli ne postoji niti jedna ustanova primarne zdravstvene zaštite (dom zdravlja, područna ambulanta, timovi obiteljske medicine, hitna pomoć, javne ili privatne ljekarne). Stanovništvo s područja Općine, u slučaju potrebe za medicinskom skrbi, odlazi u Zaprešić, Zabok, Krapinu i Zagreb gdje postoji razvijeni sustav zdravstvenih ustanova. Jedinice lokalne samouprave koje graniče s Općinom Kraljevec na Sutli posjeduju barem područne ambulante. U Klanjcu se nalazi ispostava Doma zdravlja Krapinsko–zagorske županije. Tamo se nalaze ordinacija obiteljske medicine, ordinacija dentalne medicine, ambulanta za zdravstvenu zaštitu žena, medicinsko biokemijski laboratorij i patronažna služba. Na području Općine Veliko Trgovišće nalaze se ambulanta sa ordinacijama opće i dentalne medicine te ljekarna. Ordinacija opće medicine i ljekarna jedine su zdravstvene ustanove na području općina Luka i Dubrava. U slučaju bolje zdravstvene skrbi lokalno stanovništvo odlazi ponajprije u Zagreb.

5.4 Kultura

Kulturno umjetničko društvo „LIRA“ Kraljevec na Sutli je udruga civilnog društva koja se bavi promicanjem kulture na području Općine Kraljevec na Sutli. Ono prvenstveno promiče glazbenu kulturu Hrvatskog zagorja te njeguje tradiciju sviranja na puhačkim instrumentima. Puhački orkestar KUD-a nastupa na svim manifestacijama na području Općine Kraljevec na Sutli, a isto tako nastupa na više proslava i manifestacija koje organiziraju susjedne općine i gradovi. Pored toga, *Kulturno umjetničko društvo „LIRA“* okuplja mladež s ciljem da se okušaju u prvim susretima s instrumentima kroz organizirani tečaj sviranja i poznavanja glazbe te notnih zapisa. Osnovano je 1993. godine te je u njega učlanjen 31 član. Tamburaška sekcija „KUD Erdody“, djeluje kao sekcija osnovana 2013. godine u svrhu i s ciljem zaštite nematerijalne i materijalne kulturne baštine ovog kraja. Pjevački zbor „*Kraljevec na Sutli*“ osnovan je radi promicanja, razvitka te unapređenja kulturne i glazbene djelatnosti. Pored toga, pjevački zbor u okviru svojeg djelovanja jača suradnju sa srodnim organizacijama u Hrvatskoj i izvan nje. Pjevački zbor trenutno broji 18 aktivnih članova.

Kuburaško društvo „Ban Toma Erdody“ iz Kačkovca je neprofitabilna udruga osnovana 2007. godine s ciljem zaštite kulturne baštine i običaja Hrvatskog zagorja. Osnovna djelatnost udruge je zaštita običaja pucanja iz kubura i mužara posebno za Uskrs te promocija kuburaštva u turističke svrhe. Pored toga, udruga se bavi prikupljanjem i prikazom predmeta iz povijesti poput zapisa i oružja. Spomenuto društvo udruženo je s „Povijesnom Postrojbom Banderij Toma Erdody“, koja je sastavljena od članova koji posjeduju replike uniformi slavnog bana Tome Erdodya. Udruga zajedno okuplja 42 člana od čega njih 18 posjeduje repliku povijesne uniforme. Na području Općine Kraljevec na Sutli tijekom čitave godine održavaju se razne kulturne manifestacije poput: *Pokaži što znaš; Kraljevački fašjak, mačkari i šemari*; 1 maj; obilježavanje dana sv. Florijana; obilježavanje dana Župe i Općine; razne smotre; obilježavanje dana mjesta Kačkovec; obilježavanje dana sv. Huberta; Božićni koncert. Vidljivo je kako se radi o manifestacijama kojima se obilježavaju važni datumi za Općinu, pa je zbog toga i značenje ovih manifestacija lokalno.

Kako bi se potaknuo razvoj kulture iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli tijekom 2013. godine izdvojeno je 84.257 kuna. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je za istu stavku izdvojeno 90.756 kuna. U vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine varirao je novčani iznos koji je Općina Kraljevec na Sutli izdvajala radi promicanja kulture. Ova novčana sredstva bila su ponajprije namijenjena za financiranje udruge i kulturnih manifestacija na području općine. Prikaz izdataka iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjenih za potrebe kulture u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine dan je na Tabeli 7.

Tabela 7 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni razvoju kulture; 2009. - 2013.

Godina	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Izdaci za kulturu (kn)	116.756	146.756	82.756	90.756	84.257

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

5.5 Sport

Sportsko društvo „Velimir Gadner“ Kraljevec na Sutli osnovano je zbog razvoja sporta i sportskih aktivnosti na području Općine. Ovaj zadatak društvo nastoji ostvariti stvaranjem uvjeta za razvoj sporta te stvaranjem materijalnih i kadrovskih potencijala u sportu.

Od sportskih manifestacija koje se tijekom godine održavaju na području Općine Kraljevec na Sutli valja izdvojiti malonogometne turnire u organizaciji *Dobrovoljnog vatrogasnog društva Radakovo* i *Športskog društva „Velimir Gadner“*. Kako bi se potaknuo razvoj sporta na području Općine tijekom 2013. godine iz proračuna je izdvojeno 33.800 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 42.000 kuna. Gledajući vremensko razdoblje od 2009. do 2013. godine, izdaci namijenjeni sportu su rasli sve do 2011. godine nakon čega se smanjuju. Novčana sredstva u okviru ove stavke ponajprije su bila namijenjena sufinanciranju sportskih udruge i manifestacija. Prikaz izdataka namijenjenih razvoju sporta na području Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine dan je na Tabeli 8.

Tabela 8 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni razvoju sporta; 2009. - 2013.

Godina	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Izdaci za sport (kn)	54.000	55.500	57.100	42.000	33.800

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

5.6 Organizacije civilnog društva

Na području Općine Kraljevec na Sutli djeluje više udruga civilnog društva među kojima se mogu istaknuti: Udruga privatnih šumovlasnika „Hosta“, Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu, lov divljači i streljaštvo „Fazan“, Udruga strojni prsten-simentalac Hrvatskog zagorja, Poljoprivredna, vinogradarska, vinarska udruga „Vincek“, *Vatrogasna zajednica općine Kraljevec na Sutli*, *Kulturno umjetničko društvo LIRA Kraljevec na Sutli*, *Pjevački zbor Kraljevec na Sutli*, *Društvo „Naša Djeca“ Kraljevec na Sutli*, *Matica umirovljenika Kraljevec na Sutli*, *Kuburaško društvo „Ban Toma Erdody“*, *Kinološka udruga „Sutlanska dolina“*. Vidljivo je kako se navedene udruge bave širokim spektrom aktivnosti koje okupljaju sve društvene skupine.

Vatrogasna zajednica općine Kraljevec na Sutli sastoji se od: DVD-a Kraljevec na Sutli, DVD-a Kačkovec, DVD-a Draše, DVD-a Gornji Čemehovec, DVD-a Lukavec Klanječki i DVD-a Radakovo. Glavni zadatak ove udruge je gašenje požara te spašavanje ljudi i imovine ugrožene požarom, elementarnim nepogodama i nesrećama. Pored toga, društvo prati stanje u dobrovoljnom vatrogastvu i aktivno djeluje na povećanju broja članova udruge, a posebice mladeži. *Vatrogasna zajednica* okuplja ukupno 303 člana.

Društvo „Naša Djeca“ Kraljevec na Sutli je nevladina humanitarna udruga čiji je cilj poticanje i vođenje osmišljenih aktivnosti djece tijekom njihovog slobodnog vremena. Društvo također pruža stručnu pomoć roditeljima vezanu za odgoj djece, a okuplja 24 člana. Društvo je aktivno u osmišljavanju raznih prigodnih radionica, aktiviralo se pri formiranju nekoliko dječjih igrališta, pokrenulo je dječji festival „Pokaži što znaš“, a glavni cilj je da svako mjesto dobije svoje igralište sa spravama i kutak za druženje.

Matica umirovljenika Kraljevec na Sutli okuplja umirovljenike s područja Općine Kraljevec na Sutli. Ova udruga zadužena je za pružanje pomoći članovima prilikom ostvarivanja prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, razvijanje kulturno zabavnih djelatnosti, te organiziranje odmora, liječenja, izleta i susreta za svoje članove. Prema dostupnim podacima ova udruga je okupljala 120 članova.

Kinološka udruga „Sutlanska dolina“ potiče, pomaže, organizira i financira uzgoj autohtonih lovačkih pasa. Pored toga, organizira stručna predavanja za kinološke pripravnike i vodiče pasa. Ova udruga okuplja 26 članova s područja Općine Kraljevec na Sutli.

Potrebno je napomenuti da se udruga „Hosta“ redovito kandidira na natječaje gdje je uredila jedan put kroz šumu Dubrava gdje uređuje šetnicu, info table, sjenice i klupe. Ujedno su dobili dva velika natječaja preko 7000.000,00 kuna za uređenje još dva puta od Radakova prema Kapelskom Vrh u koji spajaju put kroz šumu Dubrava prema lovačkom domu i vinskoj cesti.

Uz djelovanje udruga civilnog društva često se veže volontiranje. Tradicionalno poimanje volontiranja temeljilo se na dobrovoljnim aktivnostima pomaganja susjedima, prijateljima i čitavoj zajednici u nekim izvanrednim situacijama

kao što su ratovi i prirodne katastrofe. U suvremenim demokracijama, kojima pripada Republika Hrvatska, volonterski angažman važan je čimbenik na gotovo svim razinama življenja, od svakodnevnice do promoviranja društveno važnih pozitivnih promjena. Volonterstvo potiče društveni aktivizam koji je osnovni pokretač svakog naprednog društva. Osim koristi za društvo u cjelini, volontiranje ima i cijeli niz pozitivnih učinaka na pojedinca. Primjerice, mladima i nezaposlenima pomaže da razviju ili dodatno usavrše određene vještine, steknu samopouzdanje i samopoštovanje kako bi se lakše snašli na radnom mjestu. Također, stariji ljudi kroz volontiranje uspijevaju ostati aktivni, pridonose zajedničkom dobru i osjećaju da su njihove vještine još uvijek dragocjene. Općenito, kroz volontiranje ljudi razvijaju komunikacijske i organizacijske vještine, proširuju svoje socijalne kontakte i često dobivaju mogućnost za plaćene poslove u budućnosti. Pored toga, ono pruža i mogućnost neformalnog obrazovanja te je zbog toga jedan ključnih elemenata u strategiji životnog učenja u Europskoj uniji. Prema podacima *Ministarstva socijalne politike i mladih*, koji su dobiveni iz *Statistike organiziranog volontiranja u 2012. godini*, vidljivo je kako se među 446 evidentiranih organizatora volontiranja nije nalazio niti jedan s područja Općine Kraljevec na Sutli.

Za financiranje lokalnih udruga civilnog društva, iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli tijekom 2013. godine izdvojeno je 485.515 kuna što predstavlja povećanje u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 471.027 kuna. Prikaz izdataka namijenjenih lokalnim udrugama civilnog društva u razdoblju od 2009. do 2013. godine dan je na Tabeli 9.

Tabela 9 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni lokalnim udrugama civilnog društva; 2009. - 2013.

Godina	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Izdaci za udruge civilnog društva (kn)	509.756	625.371	531.998	471.027	485.515

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

5.7 Marginalizirane skupine i socijalna politika

Kako bi se poboljšao položaj socijalno ugroženih skupina na području Općine Kraljevec na Sutli, Općina i lokalne udruge civilnog društva provode brojne mjere. Mjere se ponajprije odnose na pomoć socijalno ugroženim skupinama u naravi i novcu. Iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli za potrebe socijalne skrbi tijekom 2013. godine izdvojeno je 363.407 kuna. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je na stavku socijalne skrbi utrošeno ukupno 542.180 kuna. Gledajući vremensko razdoblje od 2009. do 2013. godine, vidljivo je kako su izdaci namijenjeni stavci socijalna skrb rasli sve do 2011. godine kada su dosegli iznos od 612.163 kuna. Nakon toga, u narednim godinama dolazi do njihovog smanjenja. Gledajući strukturu rashoda namijenjenih socijalnoj skrbi, vidljivo je kako su tijekom 2013. godine najveći udio imali izdaci namijenjeni sufinanciranju prijevoza učenika i studenata (92.108,45 kuna ili 25,35% od ukupnih izdataka za socijalnu skrb). Iznosom su također značajne stavke *Donacije udrugama iz socijalne sfere* (77.000 kuna ili 21,19% od ukupnih izdataka za socijalnu skrb) i *Pomoć socijalno ugroženim obiteljima* (69.500 kuna ili 19,12% od ukupnih izdataka za socijalnu skrb). S druge strane, iznosom najmanja stavka odnosila se na pomoć roditeljima (11.000 kuna ili 3,03% od ukupnih izdataka za socijalnu skrb). U

razdoblju od 2010. do 2012. godine značajna je bila stavka *Pomoć pri elementarnim nepogodama*. Struktura izdataka iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjenih socijalnoj skrbi u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine dana je na Tabeli 10.

Tabela 10 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni socijalnoj skrbi; 2009. – 2013.

Vrsta izdataka	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Sufinanciranje prijevoza učenika i studenata	185.960	194.969	194.640	159.488	92.108
Pomoć roditeljima	21.000	12.000	19.000	14.000	11.000
Pomoć u naravi (za struju, vodu)	53.781	37.009	37.517	47.178	54.057
Stipendije srednjoškolcima i studentima	22.600	28.200	41.152	43.800	43.500
Pomoć pri elementarnim nepogodama	0	213.010	231.565	152.138	16.242
Pomoć socijalno ugroženim obiteljima	59.840	74.011	50.490	76.874	69.500
Donacije udrugama iz socijalne sfere	49.000	32.000	37.799	48.703	77.000
Ukupno	392.181	591.200	612.163	542.180	363.407

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

6 KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA

6.1 Prometna infrastruktura

Općina Kraljevec na Sutli je pogranična općina prema Republici Sloveniji te se na njenom području nalaze dva cestovna granična prijelaza: Draše – Nova Vas i Čemehovec – Stara Vas. Područjem općine prolaze ceste županijskog i lokalnog značaja (Sl. 2).

Slika 2 Smještaj županijskih i lokalnih cesta na području Općine Kraljevec na Sutli

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KZŽ

Županijske ceste koje prolaze područjem općine Kraljevec na Sutli su Ž 2186 (Mihanović Dol (D205) – Kraljevec na Sutli – Dubravica – Zaprešić (D225)); Ž 2215 (Sveti Križ – Lučelnica – Radakovo – Ž 2186); Ž 2237 (Radakovo (Ž2215) – Luka (Ž2195)). Od lokalnih cesta valja izdvojiti: L 22074 (granica s Republikom Slovenijom – Gornji Čemehovec – Movrač (Ž2186)); L 22031 (Novi Dvori Klanječki (Ž 2186) – Donje Ledine – Radakovo (Ž 2215)). Duljine županijskih i lokalnih cesta prikazane su u tabelama 11 i 12.

Tabela 11 Županijske ceste na području Općine Kraljevec na Sutli

ŽUPANIJSKE CESTE	Naziv ceste	KZŽ km	Općina Kraljevec na Sutli km
Broj ceste			
Ž2186	Mihanović Dol (D205) – Kraljevec na Sutli – Dubravica Zaprešić (D225)	10,86	6,370
Ž2215	Sveti Križ (205) – Lučelnica – Radakovo – Ž2186	12,81	6,208
Ž2237	Radakovo (Ž2215) – Luka (Ž2195)	2,37	2,360
UKUPNO		26,04	14,938

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KZŽ; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Tabela 12 Lokalne ceste na području Općine Kraljevec na Sutli

LOKALNE CESTE	Naziv ceste	KZŽ km	Općina Kraljevec na Sutli km
Broj ceste			
L22031	Novi Dvori Klanječki (Ž2186) – Donje Ledine – Radakovo (Ž2215)	6,07	2,727
L22074	Gr. R. Slov. – G. Čemehovec – Movrač (Ž2186)	2,16	2,030
UKUPNO		8,23	4,757

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KZŽ; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Ukupna dužina cestovne mreže na području Općine Kraljevec na Sutli iznosi 80,63 kilometara pri čemu većinu čine nerazvrstane asfaltirane ceste (48 kilometara ili 59,53% od ukupne dužine cestovne mreže na području općine). S druge strane, dužina makadamskih cesta na području općine iznosi 14 kilometara ili 17,32% od ukupne dužine cestovne mreže na području Općine. Premda postojeće ceste povezuju sva naselja unutar općine, kao i općinu sa susjednim jedinicama lokalne samouprave, njihovo stanje nije zadovoljavajuće. Budući razvoj cestovne mreže ponajprije valja usmjeriti na poboljšanje postojećih trasa prometnica. Na postojećim županijskim prometnicama potrebno je poboljšati profile i signalizaciju. S druge strane, većinu nerazvrstanih cesta potrebno je asfaltirati i adekvatno opremiti signalizacijom.

Područjem Općine Kraljevec na Sutli prolazi sutlanska željeznica na relaciji Savski Marof – Kraljevec na Sutli – Republika Slovenija. Navedena trasa željezničke pruge već dulje vrijeme nije u funkciji te je u vrlo lošem stanju. Nakon zaštite i otvaranja turističke zone Sutla postoji mogućnost za korištenjem postojeće trase željezničke pruge u turističke svrhe. Zbog toga je u budućnosti potrebno rekonstruirati postojeću trasu željezničke pruge, željezničku postaju i željeznički granični prijelaz.

Općina Kraljevec na Sutli je tijekom 2013. godine za potrebe prometne infrastrukture iz svog proračuna izdvojila 438.621 kuna. Najveći izdaci odnosili su se na stavke izgradnje i održavanja nerazvrstanih cesta (148.014,31 kuna) te na održavanje postojećih cesta (147.000,00 kuna). U vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine varirao je iznos novčanih sredstava koja su izdvojena za potrebe prometne infrastrukture. Najveći izdaci zabilježeni su tijekom 2011. godine kada je izdvojeno 1.866.460,00 kuna. Ovako veliki iznos je prije svega uvjetovan izdacima za izgradnju i održavanje nerazvrstanih cesta (1.660.157,45 kuna). Struktura izdataka iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjenih prometnoj infrastrukturi dana je na Tabeli 13.

Tabela 13 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni prometnoj infrastrukturi; 2009. - 2013.

Vrsta izdataka	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Materijali i sirovine – ceste	56.603,00	90.778,63	27.655,69	108.761,19	74.732,15
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja – ceste	538.955,00	210.499,01	178.647,35	146.565,23	147.000,00
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja – sanacija klizišta	0,00	0,00	0,00	0,00	68.875,00
Izgradnja i održavanje nerazvrstanih cesta	257.552,00	0,00	1.660.157,45	38.780,06	148.014,31
Ukupno	853.110,00	301.277,64	1.866.460,49	294.106,48	438.621,46

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

6.2 Telekomunikacije

Područje Općine Kraljevec na Sutli nema značenje u vidu telekomunikacijske infrastrukture višeg ranga. Područjem Općine prolaze TK vodovi simetričnog i optičkog tipa, koji predstavljaju segment pristupnih veza zapadnog, pograničnog dijela Krapinsko – zagorske županije koji gravitira, preko područja Grada Klanjca, matičnoj TK centrali instaliranoj na području Grada Zaboka. Kroz teritorij Općine prolaze četiri pretplatnička kabla vezana na RSS Kraljevec na Sutli. On je sa susjednim RSS-om Klanjec povezan svjetlovodom po kojima rade višekanalni prijenosni sustavi, dok je s TK mrežom Općine Dubravica spojen simetričnim TK vezama. TK promet prema nadređenoj centrali AXE u Zaboku odvija se svjetlovodima preko područja grada Klanjca. Svjetlovodni kabel je kapaciteta 24 niti i spaja periferni RSS u Kraljevcu na Sutli s transmisijskim čvorištem u RSS-u Klanjec. Na području Općine nalaze se dva repetitora od kojih je jedan smješten u naselju Draše, a drugi u Radakovu. U budućnosti se na području Općine predviđaju zahvati na rekonstrukciji i dogradnji postojećih mreža i to prvenstveno kroz sustav DTK (distributivnih telekomunikacijskih kanalizacija). Na taj način omogućila bi se maksimalna fleksibilnost mreža, a istovremeno bi se omogućilo dovođenje signala do svakog potrošača.

6.3 Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja

Hrvatska elektroprivreda, DP Elektra Zabok nadležna je za distribuciju električne energije na području Općine Kraljevec na Sutli. Područje Općine pokriveno je elektroenergetskom mrežom na dva naponska nivoa. Mreža srednjeg napona od 10 kV većim dijelom je nadzemna i napaja distributivne trafostanice od 10/0,4 kV. Pored nje postoji i niskonaponska mreža od 0,4 kV koja je većim dijelom nadzemna. Postojeći nadzemni vodovi od 10(20) kV dobro su pozicionirani na području općine te omogućavaju interpolaciju novih distributivnih trafostanica od 10(20)/0,4 kV na cijelom području. Trenutno je na području općine u pogonu 15 takvih distributivnih transformatorskih stanica s ukupnom instaliranom snagom transformatora od 2.310 kV. Prema dostupnim podacima na području Općine Kraljevec na Sutli postoji ukupno 928 potrošača koji su priključeni na niskonaponsku mrežu, a čak njih 870 čine kućanstva.

Teritorij Općine Kraljevec na Sutli opskrbljuje se prirodnim plinom preko regionalnog plinovoda Zabok – Kumrovec. Plinovod je profila $\varnothing$ 150 mm, ukupne duljine 21 km i maksimalnog radnog tlaka od 50 bara. Od ovog cjevovoda se odvajaju distributivni cjevovodi manjih profila koji pokrivaju sva veća naselja u općini. Prirodni plin se prema potrošačima distribuira preko mjerno redukcijske postaje (MRP) Klanjec. Kapacitet postaje je 2.000 m³/h, izlaznog tlaka 3 bara i s jednom mjernom linijom. U budućnosti se želi osigurati kvalitetna i cjelokupna pokrivenost Općine plinskom mrežom s dovoljnom količinom plina. Prilikom planiranja plinske mreže voditi će se računa da se opskrba plinom osigura za sva domaćinstva, poduzeća i ustanove koje imaju mogućnost korištenja plina.

Područje Općine Kraljevec na Sutli ne raspolaže značajnijim vodnim potencijalom koji bi bio iskoristiv u svrhu vodoopskrbe. Vodoopskrba stanovništva i gospodarstva na području općine većim se dijelom obavlja iz podsustava južnozagorskog vodovoda te manjim brojem individualnih lokalnih vodovodnih objekata. Južnozagorski vodovod se vodom napaja iz izvorišta Šibice pokraj Zaprešića. Voda se iz izvorišta pomoću cjevovoda dovodi do područja Općine Kraljevec na Sutli gdje se cjevovodi razdvajaju na dva kraka. Jedan krak ide zapadnim dijelom Općine i napaja vodospremu Veliki Vrh te putem prepumpne stanice Gređice transportira vodu prema Klanjcu i Kumrovcu. Drugi krak ide istočnim dijelom Općine u smjeru Tuheljskih Toplica. Iz ovih magistralnih cjevovoda napaja se distributivna mreža kojom se voda dovodi do naselja i pojedinih potrošača. Na ovaj način, vodoopskrbnim sustavom pokriveno je 98% Općine. U slučaju većeg naseljavanja visoke zone i proširenja vodoopskrbe na visoke dijelove Općine, potrebno je planirati izgradnju hidrostanica kojima bi se voda dizala na potrebnu visinu.

Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda na području Općine Kraljevec na Sutli nije adekvatno izvedena. Glavni problem predstavlja manjak novčanih sredstava potrebnih za izgradnju kanalizacijske mreže i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Otpadne vode uglavnom se skupljaju u neprikladne septičke jame ili se ispuštaju direktno u meliorativne kanale i kanale uz prometnice.

Prikaz izdataka iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjenih razvoju komunalne infrastrukture dan je u Tabeli 14.

Tabela 14 Izdaci iz proračuna Općine Kraljevec na Sutli namijenjeni razvoju komunalne infrastrukture; 2009. - 2013.

Vrsta izdataka	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Izgradnja javne rasvjete	151.260,00	10.191,01	0,00	0,00	7.762,50
Sufinanciranje izgradnje niskonaponske mreže	152.500,00	0,00	0,00	0,00	0
Izgradnja vodovodne mreže	0,00	94.079,17	73.008,12	0,00	30.645,54
Izgradnja glavnog voda plinovoda	0,00	0,00	23.687,67	0,00	0,00
Projekti za nogostup i odvodnju	30.381,00	2.090,50	83.797,44	127.193,75	0,00
Ukupno	334.141,00	106.360,68	180.493,23	127.193,75	38.408,04

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

6.4 Gospodarenje otpadom

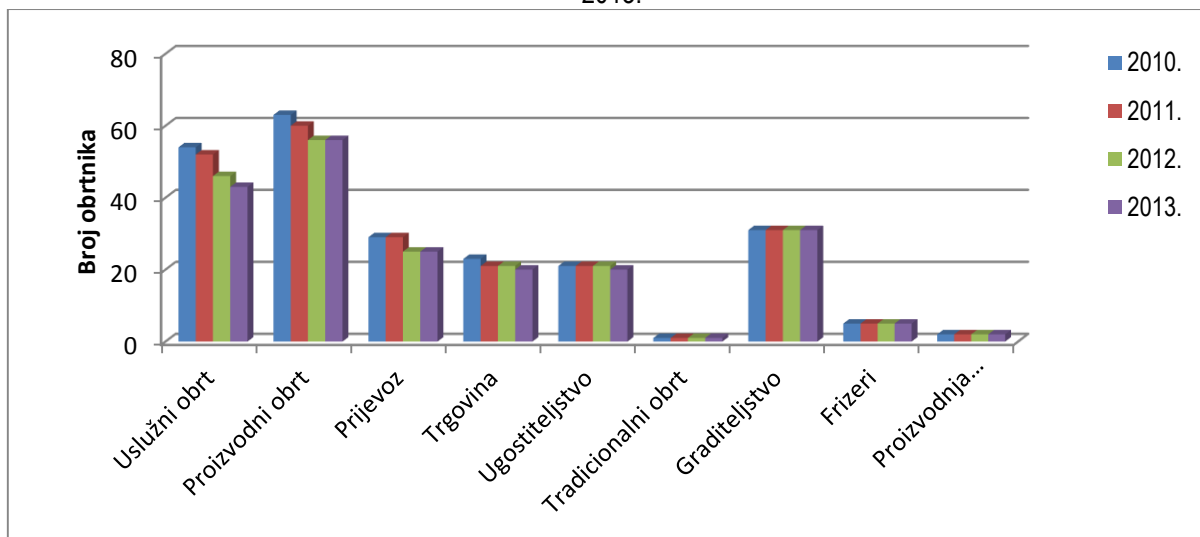
Za odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada s područja Općine Kraljevec na Sutli zaduženo je poduzeće *Zelenjak d.o.o.* Budući da na području općine ne postoji odlagalište otpada, sav prikupljeni komunalni otpad odvozi se do odlagališta Medvedov jarek na području Klanjca. Odvoz komunalnog otpada vrši se jednom tjedno dok se krupni otpad prikuplja dva puta godišnje. Na temelju podataka *Agencije za zaštitu okoliša* tijekom 2011. godine na području Općine Kraljevec na Sutli prikupljeno je 343,20 tona otpada, odnosno 198 kilograma otpada po stanovniku. Prema podacima iz istog izvora, tijekom 2012. godine prikupljeno je 398,36 tona otpada. Prema dostupnim podacima za 2014. godinu, odvoz otpada sa područja Općine Kraljevec na Sutli organiziran je za 588 domaćinstva i 27 pravnih osoba. *Zakon o održivom gospodarenju otpadom* definira obaveze gradova i općina koji su dužni krenuti u odvojeno prikupljanje papira, metala, stakla, plastike, tekstila te problematičnog i glomaznog otpada funkcioniranjem jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno uspostavljanjem mobilne jedinice na svom području i postavljanjem odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno prikupljanje tih vrsta otpada na javnoj površini. Osim same podjele kanti građanima, potrebno je osigurati i vozila koja će prikupljeni razvrstani otpad odvojeno prevesti do mjesta za reciklažu. Uz to, propisano je kako je za postupanje s biootpadom potrebno osigurati kompostanu. Sve navedene mjere jedinica lokalne samouprave dužna je precizno navesti u svom *Planu gospodarenja otpadom* na način da iz njega jasno proizlazi kako će biti u mogućnosti dosegnuti zacrtane ciljeve u predviđenim rokovima. Općina Kraljevec na Sutli usvojila je vlastiti *Plan gospodarenja otpadom* tijekom 2010. godine.

7 LOKALNO GOSPODARSTVO

7.1 Poduzetništvo i obrti

Međuopćinsko *Udruženje obrtnika Klanjec* okuplja obrtnike s područja Klanjca, Kumrovca, Tuhlja, Zagorskih Sela i Kraljevca na Sutli. Prema podacima *Hrvatske obrtničke komore* tijekom 2013. godine na području Grada Klanjca evidentirano je 203 obrtnika. Od toga broja, najviše ih se bavilo proizvodnim obrtom (56 obrtnika), uslužnim obrtom (43 obrtnika) i graditeljstvom (31 obrtnik). Ovo donekle odgovara stanju u Krapinsko-zagorskoj županiji gdje je najviše obrtnika koji se bave uslužnim obrtom (665 obrtnika), proizvodnim obrtom (468 obrtnika) i ugostiteljstvom (320 obrtnika). U vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine, iz godine u godinu se smanjivao broj obrtnika na području za koje je nadležno *Udruženje obrtnika Klanjec*. Tako je primjerice tijekom 2010. godine evidentirano 229 obrtnika, tijekom 2011. godine 222 obrtnika, a tijekom 2012. godine 203 obrtnika. U navedenom vremenskom razdoblju došlo je do smanjenja broja obrtnika koji se bave uslužnim obrtom, proizvodnim obrtom, prijevozom, trgovinom i ugostiteljstvom. S druge strane, u tradicionalnom obrtništvu, graditeljstvu, u proizvodnji tekstila i kod frizera broj obrtnika ostao je isti. Ovo gotovo u potpunosti odgovara stanju u Krapinsko-zagorskoj županiji budući da su u navedenim djelatnostima zabilježena slična kretanja. Prikaz kretanja broja obrtnika po djelatnostima na području za koje je nadležno *Udruženje obrtnika Klanjec* dan je na Grafikonu 15.

Grafikon 15 Broj obrtnika po djelatnostima na području za koje je nadležno Udruženje obrtnika Klanjec; 2010. - 2013.

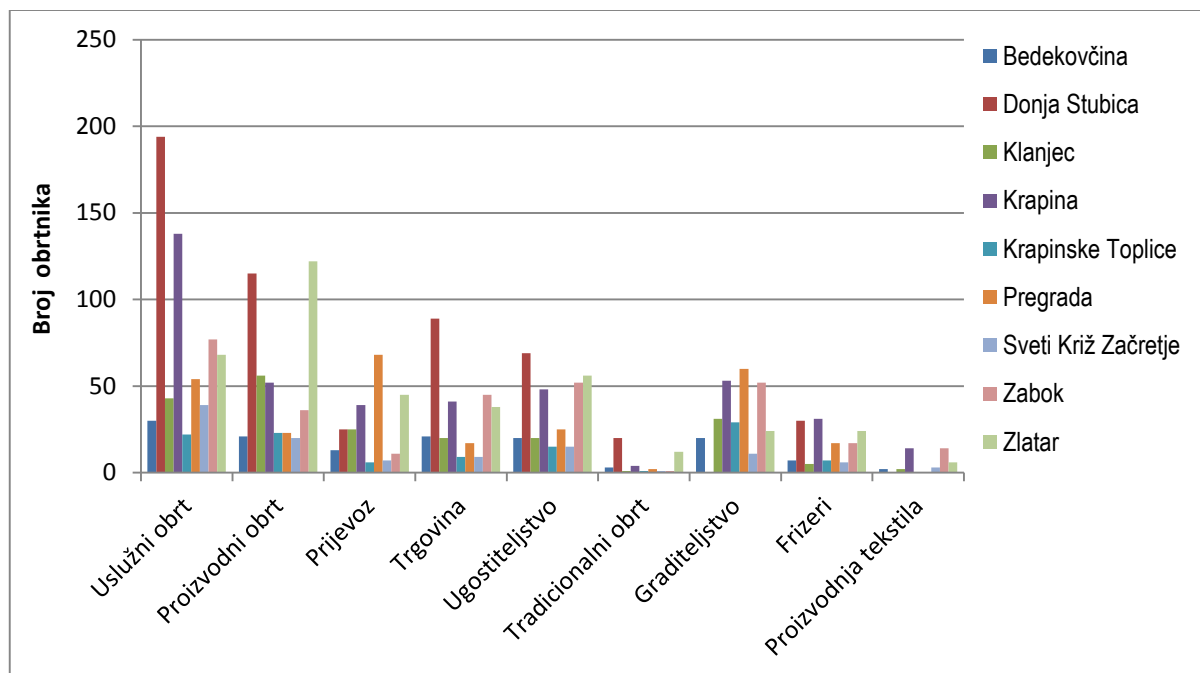

Izvor: Hrvatska obrtnička komora; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

U usporedbi s ostalim udruženjima obrtnika u Krapinsko-zagorskoj županiji (Bedekovčina, Donja Stubica, Krapina, Krapinske Toplice, Pregrada, Sveti Križ Začretje, Zabok, Zlatar) vidljivo je kako je u odnosu na područje Klanjca manji broj obrtnika zabilježen na području Bedekovčine (137 obrtnika u 2013. godini), Krapinskih Toplica (112 obrtnika u 2013. godini) i Svetog Križa Začretja (111 obrtnika u 2013. godini). Područje za koje je nadležno *Udruženje obrtnika Klanjec* je u samom vrhu prema broju obrtnika koji se bave proizvodnim obrtom (*Udruženje*

obrnika Zlatar je vodeće s 122 obrtnika). S druge strane, ono je na samom začelju gledajući broj obrtnika koji se bave tradicionalnim obrtom (1 obrtnik se tijekom 2013. godine bavio tradicionalnim obrtom dok ih je na području za koje je nadležno *Udruženje obrtnika Donja Stubica* bilo čak 20). Prikaz broja obrtnika prema djelatnostima u svim udruženjima obrtnika u Krapinsko – zagorskoj županiji dan je na Grafikonu 16.

Grafikon 16 Broj obrtnika u udruženjima obrtnika Krapinsko - zagorske županije, 2013. godina

Izvor: Hrvatska obrtnička komora; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Podaci *Financijske agencije* za 2013. godinu govore kako su na području Općine Kraljevec na Sutli evidentirana 23 poduzetnika što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je evidentirano 24 poduzetnika. Tijekom 2013. godine poduzetnici su zapošljavali 85 osoba i ostvarivali ukupne prihode u iznosu od 58.482 kuna. U odnosu na 2012. godinu kada je Općina zabilježila negativnu neto dobit od – 2.004 kune u 2013. godini negativan predznak neto dobiti smanjio se na -1.276 kuna. Rangirajući jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj (kojih je 555) s obzirom na pokazatelje (broj poduzetnika, broj zaposlenih, ukupni prihodi, dobit razdoblja, gubitak razdoblja, neto dobit), evidentirano je kako je Općina Kraljevec na Sutli u 2013. godini prema broju poduzetnika zauzela 342. mjesto, prema broju zaposlenih 400. mjesto, prema ukupnim prihodima 330. mjesto, prema dobiti razdoblja 358. mjesto, prema gubitku razdoblja 237. mjesto i prema neto dobiti 429. mjesto u Republici Hrvatskoj. Gledajući vrijednosti navedenih pokazatelja, uočeno je kako Općina Kraljevec na Sutli prema broju poduzetnika zauzima 20. mjesto od (32 jedinice lokalne samouprave) u Krapinsko–zagorskoj županiji, prema broju zaposlenih kod poduzetnika 27. mjesto u Krapinsko–zagorskoj županiji, prema ukupnim prihodima poduzetnika 23. mjesto u Krapinsko–zagorskoj županiji, prema dobiti razdoblja 22. mjesto u Krapinsko–zagorskoj županiji, prema gubitku razdoblja 16. mjesto u županiji i prema neto dobiti poduzetnika 25. mjesto u županiji. Detaljan prikaz poslovnih rezultata poduzetnika s područja Općine Kraljevec na Sutli dan je na Tabeli 15.

Tabela 15 Poslovni rezultati poduzetnika s područja Općine Kraljevec na Sutli tijekom 2012. i 2013. godine

Pokazatelj 2012.	Općina Kraljevec na Sutli	KZŽ	Rang u RH	Rang u KZŽ
Broj poduzetnika	24	1.595	319	21
Broj zaposlenih	102	16.446	364	27
Ukupni prihodi	69.058	9.704.509	301	18
Dobit razdoblja	941	456.579	398	26
Gubitak razdoblja	2.945	473.972	268	16
Neto dobit	-2.004	-17.392	401	22
Pokazatelj 2013.	Općina Kraljevec na Sutli	KZŽ	Rang u RH	Rang u KZŽ
Broj poduzetnika	23	1.670	342	20
Broj zaposlenih	85	16.571	400	27
Ukupni prihodi	58.482	9.968.549	330	23
Dobit razdoblja	1.677	466.378	358	22
Gubitak razdoblja	2.953	207.304	237	16
Neto dobit	-1.276	259.074	429	25

Izvor: Financijska agencija; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

7.2 Poslovna zona

Projekti izgradnje poduzetničkih zona u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave provode se radi ujednačenog regionalnog razvoja cjelokupnog područja Republike Hrvatske. Od 2001. godine se putem nadležnih ministarstava provode programi Vlade Republike Hrvatske za poticanje malog gospodarstva: *Program razvoja poduzetničkih zona 2004. – 2007.*, *Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva*, a u srpnju 2013. godine donesen je *Zakon o unapređenju poduzetničke infrastrukture* (NN 93/13). Poduzetničke zone, kao dio ukupne poduzetničke infrastrukture, definirane su kao infrastrukturno opremljena područja utvrđena prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta gospodarskih aktivnosti. Osnovna karakteristika poduzetničkih zona je omogućiti poduzetnicima zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora te im se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućuje racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone zajedno s drugim korisnicima poduzetničke zone. Poduzetničke zone kao dio poduzetničke infrastrukture trebaju biti opremljene energetsom infrastrukturom (struja, javna rasvjeta, plin) komunalnom infrastrukturom (opskrba vodom, vodovodne i oborinske instalacije, kanalizacija i odvodnja), prometnom infrastrukturom (pristupne ceste, ceste unutar poduzetničke zone, parkirališta, utovarne rampe) i komunikacijskom infrastrukturom (telefonska i internetska, radio, TV mreža). Na području Općine Kraljevec na Sutli 2008. godine osnovana je istoimena poduzetnička zona. Njezina ukupna površina iznosi 51,40 ha, a u vlasništvu Općine nalazi se čak 36 ha. Premda Poduzetnička zona Kraljevec na Sutli nije u funkciji u nju je do 2013. godine uloženo 297.884 kuna.

7.3 Turizam

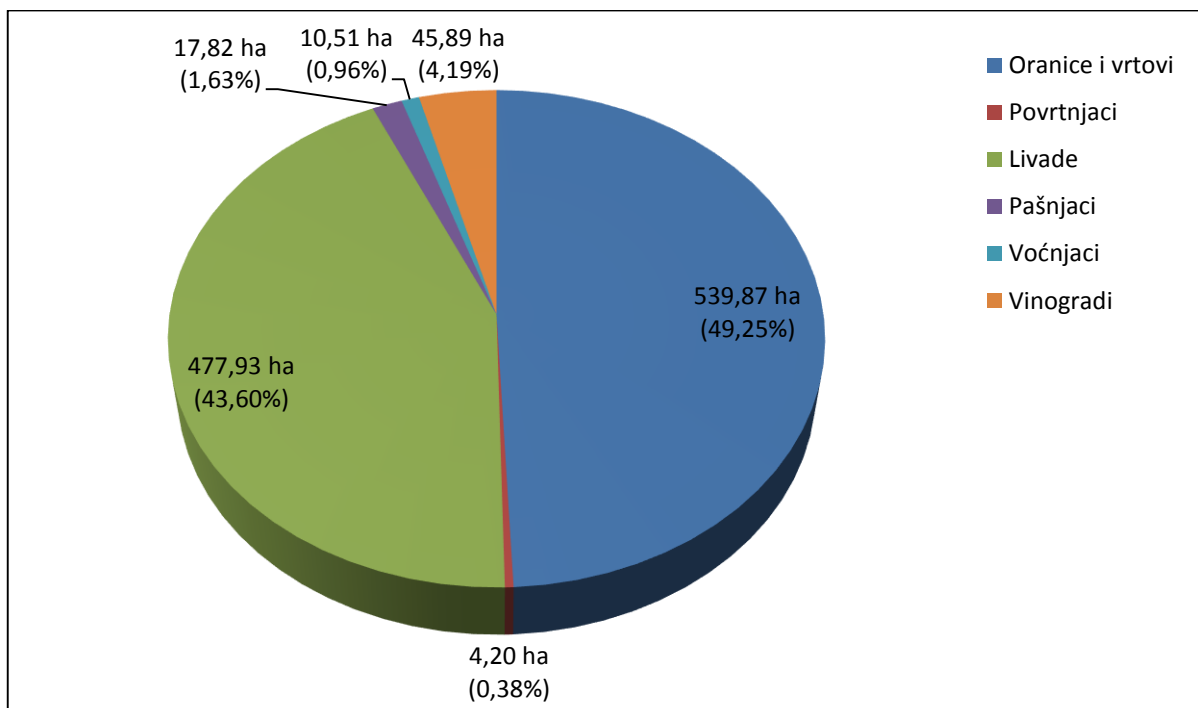
Iako područje Općine Kraljevec na Sutli posjeduje prirodne resurse i kulturna dobra koja se mogu koristiti u turističke svrhe, razvoj turizma je tek u samim povojima. O tome svakako govori podatak da na području Općine Kraljevec na Sutli ne djeluje turistička zajednica te da ne postoji nikakva značajnija turistička infrastruktura. Očuvani krajolik, bogata kulturna baština i rijeka Sutla stvaraju preduvjete za razvoj ruralnog turizma, kulturnog turizma i cikloturizma. Kulturna dobra poput crkve sv. Josipa, župne crkve Presvetog Trojstva, kapelice, mjesto gdje je nekada bio franjevački samostan i crkva u Radakovu i mnogobrojne starinske kuće koje predstavljaju podlogu za razvoj kulturnog turizma. U budućnosti se na globalnoj razini predviđa njegov daljnji rast te sve veći značaj za budući rast turističkog sektora. Predviđa se daljnja diverzifikacija potražnje i sve veća ponuda nišnih turističkih proizvoda. Prema klasifikaciji preuzetoj iz *Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine*, za kulturni turizam su prije svega zainteresirani segmenti potrošača nazvani „DINKS“ i „Empty nesters“. Potrošački segment „DINKS“ odnosi se na parove bez djece i sa dvostrukim primanjima. Iako imaju novca i nisu cjenovno osjetljivi, vremenski su vrlo ograničeni. Uglavnom se interesiraju za kratke odmore kojima se nagrađuju, a o njima se informiraju preko interneta, lifestyle časopisa i prijatelja. Potrošački segment „Empty nesters“ odnosi se na radno aktivne osobe stare između 50 i 65 godina čija su djeca napustila roditeljski dom i žive samostalno. Pripadnici ove potrošačke skupine putuju tijekom cijele godine, često spajaju posao s odmorom te su skloni holističkom pristupu životu koji objedinjuje wellness, zdravu hranu, aktivnosti i revitalizaciju. Nisu cjenovno osjetljivi na putovanjima se nagrađuju, temeljito se pripremaju za putovanja, a informiraju se preko preporuka, specijalizirane literature o putovanjima te interneta. Pitoreskni krajolik i mnoštvo starinskih kuća idelni su za razvoj ruralnog turizma. Uređenjem postojećih starinskih kuća poštujući elemente tradicionalnog lokalnog graditeljstva te ekološkim uzgojem hrane stvorili bi se atraktivni turistički sadržaji. Prema ranije navedenoj klasifikaciji za ruralni turizam najzainteresiranije su skupine potrošača nazvane „Empty nesters“ i „Zlatna dob“. Potrošački segment „Zlatna dob“ obuhvaća umirovljenike starije od 65 godina koji nemaju veće zdravstvene probleme. Prilikom putovanja zainteresirani su za obilazak glavnih atrakcija, cijene udobnost smještaja te su cjenovno osjetljivi. Pretežito putuju u proljeće i jesen, a kao izvor informacija najviše uvažavaju preporuke poznanika.

Brojni putevi koji premrežuju Općinu Kraljevec na Sutli pogodni su za razvoj cikloturizma. Sve veći interes turista za aktivnim odmorom potaknuo je ubrzani razvoj cikloturizma. Na području Općine Kraljevec na Sutli već postoji infrastruktura potrebna za razvoj cikloturizma u vidu manje prometnih lokanih cesta, seoskih puteva, riječnih nasipa i napuštene pruge. Minimalnim ulaganjima ona se može osposobiti i koristiti u turističke svrhe. Za cikloturizam su najzainteresiranije potrošačke skupine „Mladi“ i „DINKS“. Potrošački segment „Mladi“ odnosi se na osobe čija je dob između 18 i 24 godina. Karakterizira ih da putuju tijekom praznika te da preferiraju jeftiniji prijevoz i smještaj. Skloni su aktivnostima i avanturi, čistoj prirodi te lokalnoj kulturi, a u najvećoj mjeri se informiraju preko interneta. Prema tome, vidljivo je kako područje Općine Kraljevec na Sutli ima znatan potencijal za razvoj turizma, ali on na žalost još uvijek nije iskorišten. Velika prednost za razvoj turizma je blizina velikih urbanih središta. Općina Kraljevec na Sutli jedna je od članica „Turističkog klastera po Sutli i Žumberku“.

7.4 Poljoprivreda

Prema posljednjim dostupnim podacima, dobivenim iz *Popisa poljoprivrede* iz 2003. godine, ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na području Općine Kraljevec na Sutli iznosila je 1.096,24 ha. Pri tome, prevladavaju oranice i vrtovi (539,87 ha ili 49,25% od ukupne površine poljoprivrednog zemljišta) te livade (477,93 ha ili 43,60%). S druge strane, najmanje površine zauzimaju voćnjaci (10,51 ha ili 0,96%) i povrtnjaci (4,20 ha ili 0,38%). Prikaz poljoprivrednog zemljišta prema namjeni na području Općine Kraljevec na Sutli dan je na Grafikonu 17.

Grafikon 17 Namjena poljoprivrednog zemljišta na području Općine Kraljevec na Sutli, 2003. godina

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Na području Općine Kraljevec na Sutli bilo je ukupno 2.927 parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta i 436 poljoprivrednih kućanstava. Pri tome, najbrojnija su bila kućanstva s oranicama i vrtovima (394 kućanstva), s livadama (334 kućanstva), s povrtnjacima (242 kućanstva), s vinogradima (234 kućanstva) i s voćnjacima (220 kućanstva).

Ranije je rečeno kako oranice i vrtovi čine najveće poljoprivredne površine. Od toga, većina oranica i vrtova bila je zasađena žitaricama (504,18 ha ili 93,39%). Po veličini ih slijede površine zasijane s krmnim biljem (23,42 ha ili 4,34%) i krumpirom (7,16 ha ili 1,33%). U voćnjacima prevladavaju stabla jabuka (3.345 stabala), šljiva (1.854 stabala), krušaka (1.185 stabala) i oraha (1.052 stabla). Vidljivo je da se radi o sortama koje su tradicionalne na području Hrvatskog zagorja. Na površinama prekrivenim vinogradima (45,89 ha) bilo je zasađeno 149.000 trsova te ovdje postoji znatan potencijal za razvoj vinskih cesta koje bi obogatile turističku ponudu ovoga područja.

Gledajući uzgoj stoke, uočeno je kako se najviše uzgaja perad (20.436 komada). Po brojnosti ih slijede svinje (2.882 komada) i goveda (1.115 komada).

Poljoprivredne parcele prvenstveno se nalaze na područjima udolina i na padinama bregova, a odabir poljoprivredne kulture ovisi o položaju i veličini poljoprivredne parcele. Doline i podbrežja zasijani su kukuruzom i ostalim žitaricama, a na padinama bregova nalaze se vinogradi te površine na kojima su zasađene različite vrste voća i povrća. Kategorizacijom tla ustanovljeno je kako na području Općine Kraljevec na Sutli ne postoje površine s osobito vrijednim tlom. Površine s tlom zadovoljavajuće kvalitete većinom se nalaze u uskim udolinama.

Područje Općine Kraljevec na Sutli, kao i uostalom čitava Krapinsko-zagorska županija, nema preduvjete za intenzivnije bavljenje poljoprivredom. Već je navedeno kako se na području Općine ne nalazi tlo osobite kvalitete koje bi pogodovalo uzgoju žitarica. Pored toga, zbog imovinsko pravnih odnosa poljoprivredne površine su rascjepkane te postoji mnoštvo malenih pojedinačnih poljoprivrednih parcela (2.927 poljoprivrednih parcela prema *Popisu poljoprivrede* iz 2003. godine) te je potrebno pristupiti okrupnjavanju zemljišta (komasacija). Zbog toga bi u budućnosti trebalo usmjeriti veće napore kako bi se uspostavila ekološka proizvodnja voća i povrća. Upravo bi ekološka proizvodnja hrane i očuvani krajolik bili temelj za budući razvoj ruralnog turizma.

8 STANJE OKOLIŠA

Nepovoljni utjecaji na okoliš mogu se spriječiti sinkroniziranom planskom aktivnošću čovjeka u prostoru vezanom uz očuvanje prirodne ravnoteže i unapređenja stanja u prostoru. Zaštita prostora i okoliša podrazumijeva racionalno korištenje resursa i težnju za daljnjim razvojem bez destrukcije okoliša. Prostorno planiranje se temelji na principu održivog razvitka i kao jedan od primarnih ciljeva postavlja očuvanje prirodnih resursa, bioraznolikosti i ukupne ekološke ravnoteže. Mjerama zaštite potrebno je obuhvatiti sve prirodne resurse prostora: tlo, vodu, zrak te posebno vrijedne dijelove okoliša. Prema *Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske* posebnim vrijednostima hrvatskog prostora smatraju se: rezerve pitke vode, prirodne šume (biljne i životinjske zajednice šuma), zaštićena područja prirode, spomenici graditeljske baštine, nezagađeno tlo, termalni izvori te očuvani prirodni i kultivirani krajobraz. Spomenuto je kako je na području Općine Kraljevec na Sutli, u okviru mreže *Natura 2000*, zaštićena rijeka Sutla. Od divljih vrsta zaštićeni su potočna mrena (*Barbus balcanicus*), peš (*Cottus gobio*), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladykovi*), gavčica (*Rhodeus amarus*), Keslerova krkušica (*Romanogobio kessleri*), tankorepa krkušica (*Romanogobio uranoscopus*), obična lisanka (*Unio crassus*) i mali vretenac (*Zingel streber*).

Zakonom o vodama (NN 107/95) određuje se razina zaštite izvorišta. Slivno područje izvorišta vode koje se koristi za javnu vodoopskrbu mora biti zaštićeno od onečišćenja i svih utjecaja koji mogu smanjiti ispravnost i izdašnost izvorišta. Na području Općine Kraljevec na Sutli potrebno je osigurati visoki stupanj pročišćavanja otpadnih voda što je naročito važno zbog male mogućnosti prijemnih recipijenata. Za potrebe buduće gospodarske zone potrebno je osigurati pročišćavanje otpadnih voda u krugu vlastite lokacije sve do razine komunalnih otpadnih voda.

Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04) određene su mjere, način organiziranja i provođenje zaštite te poboljšanja kakvoće zraka u cilju očuvanja zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta te kulturnih i materijalnih vrijednosti. Na području Općine Kraljevec na Sutli ne vodi se evidencija o kakvoći zraka niti postoje uređaji za mjerenje kakvoće zraka. S obzirom da na području Općine ne postoji niti jedan izvor zagađenja i da poduzetnička zona još uvijek nije aktivna, može se zaključiti kako je kvaliteta zraka dobra te da spada u 1. kategoriju. Ovo znači da je zrak čist ili tek neznatno onečišćen te da nisu prekoračene granične vrijednosti niti za jednu onečišćujuću tvar. Ako u budućnosti dođe do aktiviranja poduzetničke zone potrebno je ustanoviti informatičko praćenje kvalitete zraka.

Temeljni propisi za provedbu zaštite od buke su *Zakon o zaštiti od buke* (NN 17/90) i *Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave* (NN 37/90). U njima je utvrđeno kako dopuštena razina buke danju iznosi 55 dBA, a noću 45 dBA. Na području Općine Kraljevec na Sutli nisu ustanovljena prekoračenja zakonom određenih vrijednosti buke. Jedini veći izvor buke na području Općine su županijske ceste koje prolaze njezinim teritorijem. Budući da je poduzetnička zona smještena izvan zona stanovanja na udaljenosti od 100 do 300 metara, njezinom aktivacijom neće doći do prekoračenja zakonom utvrđenih vrijednosti buke.

9 DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ

Pokazatelj indeksa razvijenosti računa se na temelju stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovništva te stope obrazovanosti. Pri tome, prilikom izračuna indeksa razvijenosti svaki od navedenih pokazatelja ima određeni ponder (udio u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti). Stopa nezaposlenosti ima udio od 30%, a dohodak po stanovniku ima udio od 25%. Preostali pokazatelji (proračunski prihodi jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, opće kretanje stanovništva i stopa obrazovanosti) imaju udjele u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti od 15%. Valja napomenuti kako se vrijednost indeksa razvijenosti računa svake tri godine.

Pokazatelj stope nezaposlenosti računa se kao omjer broja nezaposlenih i zbroja svih zaposlenih i nezaposlenih osoba na području pojedine jedinice lokalne/regionalne samouprave. Broj nezaposlenih osoba dobiva se na temelju podataka *Hrvatskog zavoda za zapošljavanje* o broju registriranih nezaposlenih osoba dok se broj zaposlenih dobiva na temelju podataka *Porezne uprave* o broju zaposlenih na razini jedinice lokalne/regionalne samouprave tijekom jedne kalendarske godine. Visina stope nezaposlenosti na području Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosila je 14% što je više u odnosu na stopu nezaposlenosti u Krapinsko-zagorskoj županiji (12,90%). Uspoređujući trenutnu vrijednost stope nezaposlenosti (14%) s prijašnjom vrijednošću od 10,2% (2010. godina) vidljivo je pogoršanje situacije što je u skladu s ranije iznesenim podacima o stanju na tržištu rada.

Pokazatelj dohotka po stanovniku predstavlja omjer ukupnog iznosa dohotka kojeg su tijekom jednog poreznog razdoblja (kalendarske godine) ostvarili porezni obveznici, fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Dohodak od samostalne djelatnosti podrazumijeva dohodak umanjen za propisana umanjena i preneseni gubitak, sukladno *Zakonu o porezu na dohodak*. Za izračun pokazatelja dohodak po stanovniku koriste se podaci *Porezne uprave* o isplaćenim dohotcima i podaci *Državnog zavoda za statistiku* o broju stanovnika u jedinici lokalne/regionalne samouprave. Vrijednost pokazatelja dohodak po stanovniku za područje Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosi 22.301 kuna što je niže u odnosu na vrijednost ovoga pokazatelja za Krapinsko-zagorsku županiju (25.432 kuna). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja dohotka po stanovniku (22.301 kuna) s prijašnjom vrijednošću od 20.514 kuna vidljivo je poboljšanje situacije.

Pokazatelj proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku predstavlja omjer ostvarenih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave umanjenih za propisane slučajeve te broja stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Propisani slučajevi uključuju prihode prikupljene od: domaćih i stranih donacija; posebnih ugovora; ostvarenih na temelju dodatnih udjela u porezu na dohodak i pomoći za izravnavanje za financiranje decentraliziranih funkcija; od prireza porezu na dohodak. Za izračun pokazatelja proračunski prihodi jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku koriste se podaci *Ministarstva financija* o prihodima proračuna jedinice lokalne/regionalne samouprave te podaci *Državnog zavoda za statistiku* o broju stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Prema dostupnim podacima, vrijednost proračunskih prihoda po stanovniku za područje Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2010. do

2012. godine iznosila je 919 kuna što je gotovo dvostruko niže u odnosu na Krapinsko–zagorsku županiju gdje je vrijednost ovoga pokazatelja iznosila 1.772 kuna. Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave (919 kuna) s prijašnjom vrijednošću od 878 kuna, vidljiv je tek neznatan porast ovoga pokazatelja.

Pokazatelj općeg kretanja stanovništva predstavlja omjer usporedivog broja stanovnika jedinice lokalne/regionalne samouprave tijekom zadnja dva popisa stanovništva. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci *Državnog zavoda za statistiku* o broju stanovnika jedinice lokalne/regionalne samouprave dobiveni iz zadnja dva popisa stanovništva. Vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva za područje Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2001. do 2011. godine 96,6 što je više u odnosu na Krapinsko–zagorsku županiju gdje ovaj pokazatelj iznosi 95. Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva (96,6) sa prijašnjom vrijednošću od 92,5 vidljivo je blago poboljšanje situacije. U budućnosti se zbog starenja stanovništva može očekivati daljnje negativno kretanje ovoga pokazatelja.

Posljednji pokazatelj, stopa obrazovanosti, računa se kao udio stanovništva sa završenom srednjom školom i višim obrazovanjem u stanovništvu jedinice lokalne/regionalne samouprave čija je dob između 16 i 65 godina. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci *Državnog zavoda za statistiku* o obrazovnoj strukturi stanovništva Republike Hrvatske te broja stanovnika u dobi od 16 do 65 godina na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Gledajući vrijednost ovoga pokazatelja za područje Općine Kraljevec na Sutli, uočeno je kako ona iznosi 61,74% što je niže u odnosu na vrijednost za Krapinsko–zagorsku županiju (69,67%). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja stope obrazovanosti (61,74%) s prijašnjom vrijednošću od 44,50% (2010. godina) vidljivo je poboljšanje situacije. Ovo se može objasniti činjenicom da gotovo svi učenici nakon završetka osnovne škole nastavljaju svoje obrazovanje u srednjim školama, a istovremeno dolazi do smanjenja broja starijeg neobrazovanog stanovništva radi umiranja. Na temelju vrijednosti svih nabrojanih pokazatelja, izračunato je kako indeks razvijenosti Općine Kraljevec na Sutli iznosi 77%. Ova vrijednost Općinu Kraljevec na Sutli svrstava u 3. skupinu jedinica lokalne samouprave čiji se indeksi razvijenosti kreću u rasponu od 75% do 100%. Na temelju prijašnjeg izračuna indeksa razvijenosti iz 2010. godine, uočeno je kako je i tada Općina Kraljevec na Sutli spadala u 3. skupinu jedinica lokalne samouprave budući da je imala vrijednost indeksa razvijenosti od 75,97%. Prema tome, vidljivo je kako je došlo do porasta vrijednosti indeksa razvijenosti što je prije svega uzrokovano pozitivnim kretanjima gotovo svih pokazatelja koji sudjeluju u njegovom izračunu. Jedini izuzetak predstavlja pokazatelj stope nezaposlenosti čija se vrijednost u promatranom razdoblju povećala s 10,20% na 14%. Uspoređujući vrijednost indeksa razvijenosti sa susjednim jedinicama lokalne samouprave, ustanovljeno je kako sve susjedne jedinice lokalne samouprave imaju veći indeks razvijenosti u odnosu na Općinu Kraljevec na Sutli (Općina Luka 85,50%; Grad Klanjec 86,15%; Općina Veliko Trgovišće 86,51%; Općina Dubrava 86,79%). Na prostoru Krapinsko–zagorske županije samo 10 jedinica lokalne samouprave ima niži indeks razvijenosti od Općine Kraljevec na Sutli. Općina Kraljevec na Sutli tijekom 2011. godine pripremila je nekoliko projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova. Prijavljeni projekti bili su ukupne vrijednosti 14.800.000 kuna i namijenjeni su razvoju komunalne infrastrukture, gospodarstva i društvenih djelatnosti. Većina projekata bila je u fazi pripreme te je još daleko od početka realizacije. Detaljan prikaz razvojnih projekata pripremljenih na području Općine Kraljevec na Sutli dan je na Tabeli 16.

Tabela 16 Projektni prijedlozi s područja Općine Kraljevec na Sutli, 2011. godina

općina / grad	Naziv projekta	Predlagatelj	Proračun	Sektor projekta	Status projekta
Kraljevec na Sutli	Rekonstrukcija i proširenje gospodarskog objekta	OPG Dragutin Vukina	200.000,00	Poljoprivreda	Prijedlog
Kraljevec na Sutli	Revitalizacija javnih bunara i uređenje prirodnih izvora vode	Općina Kraljevec na Sutli	600.000,00	Komunalna infrastruktura, zaštita okoliša	U tijeku je priprema
Kraljevec na Sutli	Izgradnja stambeno poslovne zgrade (ambulante i ljekarne)	Općina Kraljevec na Sutli	2.500.000,00	Zdravstvo	Pripremljen u potpunosti za provedbu, ali nije počeo
Kraljevec na Sutli	Radna zona u Kraljevcu na Sutli (gospodarsko poduzetnička i industrijska zona)	Općina Kraljevec na Sutli	6.000.000,00	Poduzetništvo	U tijeku je priprema
Kraljevec na Sutli	Izgradnja nogostupa i odvodnje oborinskih voda uz županijsku cestu Ž 2186	Općina Kraljevec na Sutli	4.500.000,00	Prometna infrastruktura	Pripremljen u potpunosti za provedbu, ali nije počeo
Kraljevec na Sutli	Izgradnja dječjeg vrtića u Kraljevcu na Sutli	Općina Kraljevec na Sutli	500.000,00	Obrazovanje	U tijeku je priprema
Kraljevec na Sutli	Izgradnja lokalne tržnice	Općina Kraljevec na Sutli	500.000,00	Poduzetništvo, poljoprivreda	U tijeku je priprema

Izvor: Baza projekata Krapinsko-zagorske županije

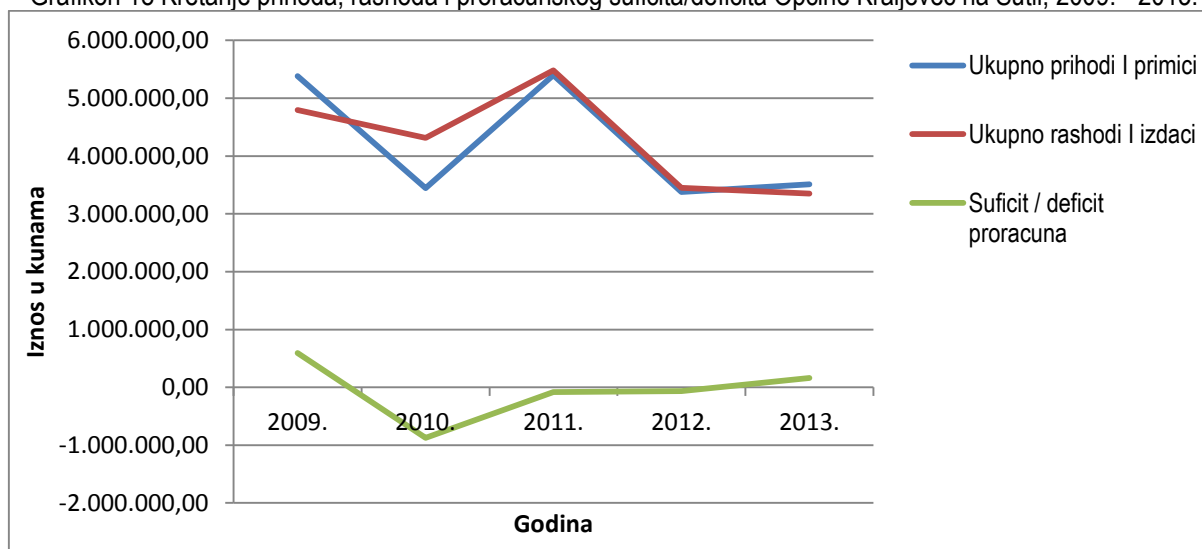
9.1 Međuregionalna i međunarodna suradnja

Općina Kraljevec na Sutli nije pobratimljena s drugim općinama niti je članica međunarodnih organizacija. Pored toga, Općina do sada nije imala iskustvo u provedbi međunarodnih projekata. Jedini oblik međuregionalne suradnje vidljiv je kroz ranije spomenuti „*Turistički klaster po Sutli i Žumberku*“. On okuplja jedinice lokalne samouprave s područja Krapinsko – zagorske i Zagrebačke županije, a njegov cilj je promocija i razvoj turizma na istoimenom području. Za razliku od upravnih tijela, civilne udruge s područja Općine Kraljevec na Sutli pobratimljene su sa sličnim udrugama iz drugih jedinica lokalne samouprave. Ovaj oblik suradnje uglavnom je vezan uz unapređenje i promoviranje njihovih aktivnosti. Prema tome, vidljivo je kako je međuregionalna i međunarodna suradnja još uvijek nepostojeća te je u budućnosti potrebno uložiti veće napore radi njenog razvoja.

10 ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE

U vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine uočena je fluktuacija prihoda i rashoda u proračunu Općine Kraljevec na Sutli. Proračunski prihodi tijekom 2013. godine iznosili su 3.510.001,32 kuna što predstavlja povećanje u odnosu na 2012. godinu kada su iznosili 3.380.796,11 kuna. Najveću vrijednost proračunski prihodi imali su tijekom 2011. godine kada su iznosili 5.400.158,88 kuna. S druge strane, vrijednost proračunskih rashoda tijekom 2013. godine iznosila je 3.349.005,89 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada su iznosili 3.449.133,22 kuna. Oni su poput proračunskih prihoda najveću vrijednost imali tijekom 2011. godine kada su iznosili 5.483.512,12 kuna. Suficit u proračunu Općine Kraljevec na Sutli ostvaren je tijekom 2009. i 2013. godine, dok je u preostalim godinama zabilježen proračunski deficit. Valja napomenuti kako je proračunski suficit bio najveći tijekom 2009. godine kada je iznosio 590.738,21 kuna, a proračunski deficit bio je najveći tijekom 2010. godine kada je iznosio -871.598,74 kuna. Kretanje prihoda, rashoda i proračunskog suficita/deficita u proračunu Općine Kraljevec na Sutli od 2009. do 2013. godine dano je na Grafikonu 18.

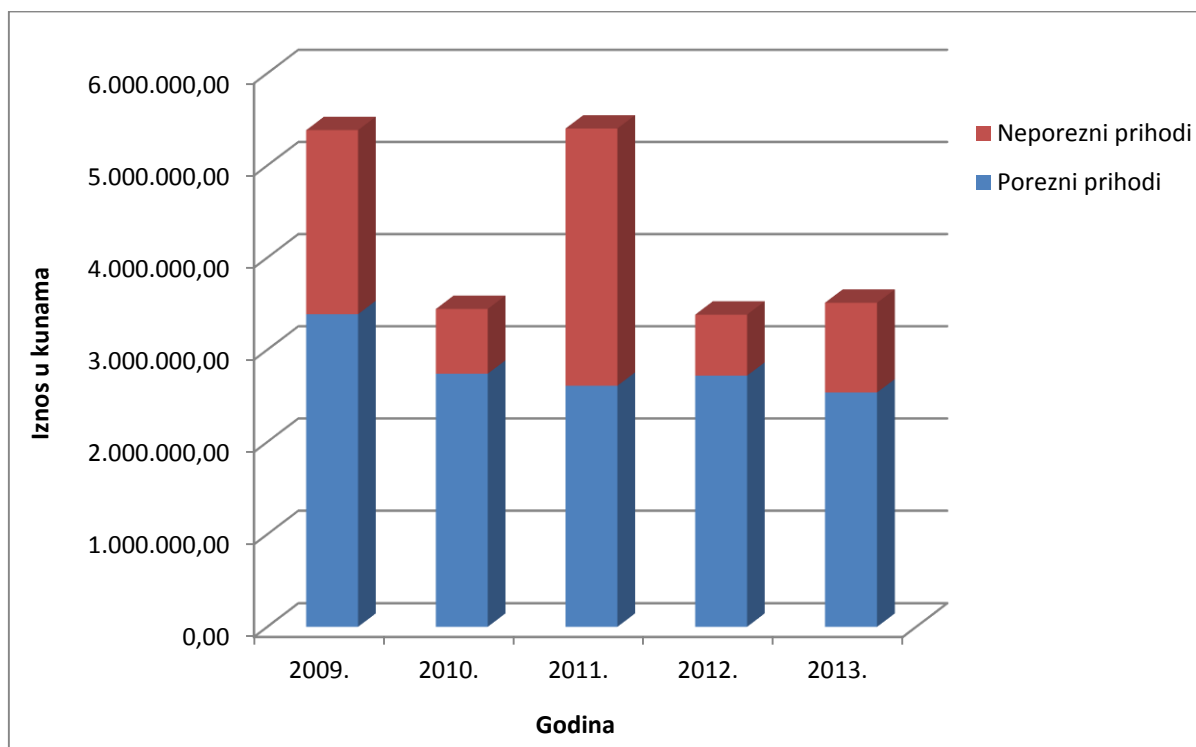
Grafikon 18 Kretanje prihoda, rashoda i proračunskog suficita/deficita Općine Kraljevec na Sutli, 2009. - 2013.

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Gledajući strukturu proračunskih prihoda vidljivo je kako su u svim godinama osim 2011. godine prevladavali porezni prihodi. Zanimljivo je kako je njihov udio u ukupnim prihodima bio najmanji tijekom 2011. godine kada je vrijednost ukupnih proračunskih prihoda bila najveća (5.400.158,88 kuna). Ovo se može objasniti time što je proračunska stavka „Potpore“ tada bila znatno veća u odnosu na ostale godine te je iznosila 2.562.725,43 kuna (47,46% od ukupnih proračunskih prihoda). S druge strane, porezni prihodi najveći udio u ukupnim prihodima imali su tijekom 2010. (79,60% od ukupnih proračunskih prihoda) i 2012. (80,43%) godine kada je vrijednost ukupnih proračunskih prihoda i bila najmanja. Općenito, u promatranom vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine vidljivo je kako se iznos poreznih prihoda smanjivao iz godine u godinu. Prikaz strukture proračunskih prihoda Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine dan je na Grafikonu 19.

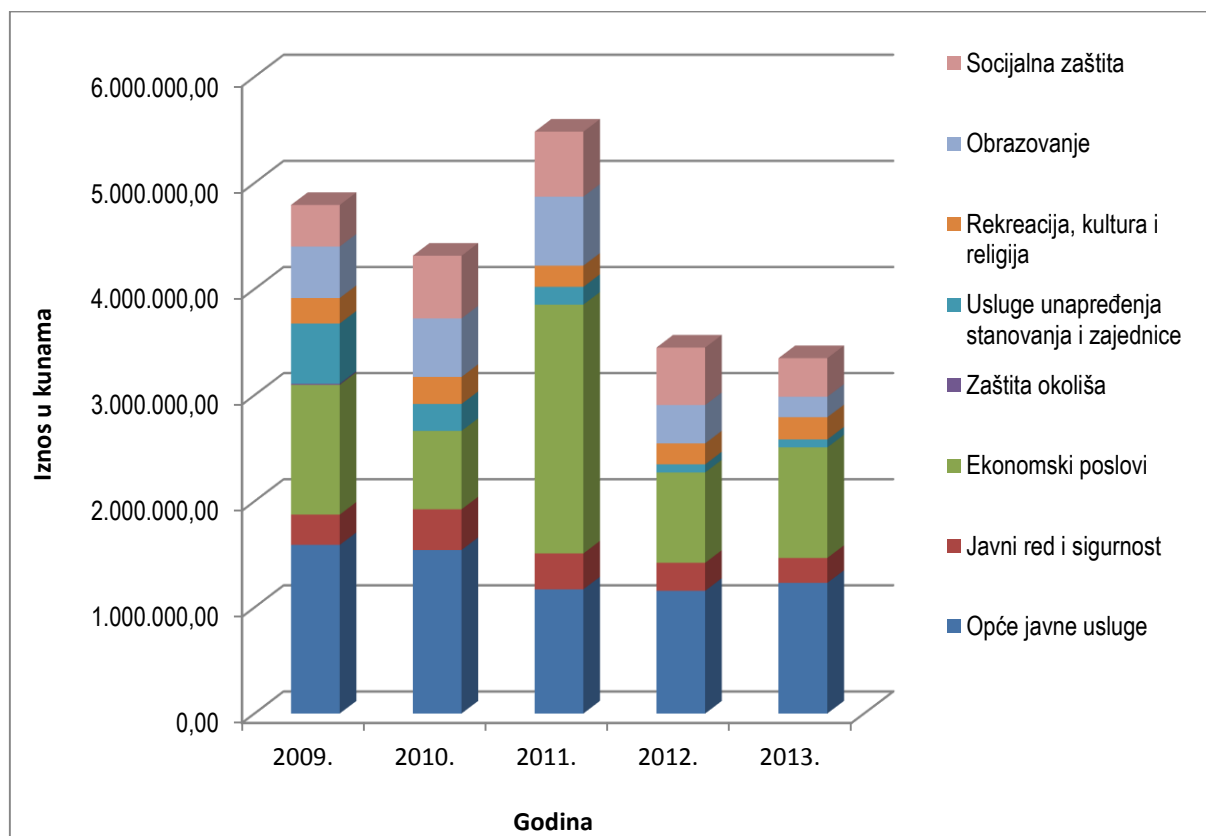
Grafikon 19 Struktura proračunskih prihoda Općine Kraljevec na Sutli, 2009. - 2013.

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Analizirajući strukturu proračunskih rashoda Općine Kraljevec na Sutli vidljivo je kako su se tijekom 2013. godine najveći izdaci odnosili na stavke „Opće javne usluge“ (1.231.000,64 kuna) i „*Ekonomski poslovi*“ (1.041.803,11 kuna). Ovaj trend prisutan je u gotovo svim promatranim godinama, pri čemu izuzetak predstavlja 2011. godina kada su izdaci namijenjeni stavci „*Ekonomski poslovi*“ (2.344.858,97 kuna) bili dvostruko veći u odnosu na izdatke namijenjene stavci „Opće javne usluge“ (1.170.305,21 kuna). Gledajući novčane iznose koji su bili namijenjeni najvećim stavkama rashoda, vidljivo je kako se vrijednost stavke „Opće javne usluge“ kontinuirano smanjivala dok je vrijednost stavke „*Ekonomski poslovi*“ fluktuirala u promatranom vremenskom razdoblju. Općenito, primjetno je kako je tijekom 2013. godine za sve stavke (Opće javne usluge; Javni red i sigurnost; Ekonomski poslovi; Zaštita okoliša; Usluge unapređenja stanovanja i zajednice; Rekreacija, kultura i religija; Obrazovanje; Socijalna zaštita) izdvojeno manje novčanih sredstava u odnosu na 2009. godinu. Detaljan prikaz strukture proračunskih rashoda Općine Kraljevec na Sutli u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine dan je na Grafikonu 20.

Grafikon 20 Struktura proračunskih rashoda Općine Kraljevec na Sutli, 2009. - 2013.

Izvor: Proračun Općine Kraljevec na Sutli; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

10.1 Institucionalni okvir

Općina Kraljevec na Sutli u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima: Uređenje naselja i stanovanje; Prostorno i urbanističko planiranje; Komunalno gospodarstvo; Briga o djeci; Socijalna skrb; Primarna zdravstvena zaštita; Odgoj i osnovno obrazovanje; Kultura, tjelesna kultura i sport; Zaštita potrošača; Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša; Protupožarna zaštita i civilna zaštita; Promet. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Kraljevec na Sutli te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na Općinu odgovoran je Jedinostveni upravni odjel Općine.

Tijela Općine Kraljevec na Sutli su Općinsko vijeće i Općinski načelnik. Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine. Ono prati financijske tokove lokalne samouprave i obavlja nadzor nad izvršavanjem proračuna i svrsishodnom uporabom sredstava. Broj članova predstavničkog tijela mora biti neparan, a određuje se statutom Općine, i to tako da predstavničko tijelo Općine koja ima do 3.000 stanovnika ima od sedam do trinaest članova. Općinsko vijeće čini 11 vijećnika. Općinski načelnik nositelj je izvršne vlasti Općine i njegov mandat traje četiri godine. Odgovoran je za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu te za ustavnost i zakonitost akata Jedinostvenog upravnog odjela Općine.

11. SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
▶ Blizina većih urbanih središta (Zagreb, Zaprešić) ▶ Povoljni klimatski uvjeti ▶ Očuvani okoliš, zaštićene prirodne vrijednosti kroz NATURA 2000 ▶ Ne postoji veliki izvor zagađenja što utječe na visoku kvalitetu zraka ▶ Tlo pogodno za razvoj vinogradarstva i voćarstva	▶ Nedovoljno iskorištene prirodne vrijednosti rijeke Sutle u turističke svrhe ▶ Mali udio korištenja obnovljivih izvora energije ▶ Usitnjenost poljoprivrednih čestica stvara velike probleme i ograničenja u organizaciji profitabilne i učinkovite poljoprivredne proizvodnje ▶ Velik udio neobrađenih poljoprivrednih površina ▶ Nedovoljna informiranost stanovništva o vrijednostima prirodne baštine te slaba iskorištenost prirodnih vrijednosti u turističke i sportsko-rekreativne svrhe ▶ Nepostojanje osmišljenih programa i mjera namijenjenih zaštiti prirode
STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI	STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI
▶ Poticanje visokog obrazovanja kroz dodjelu stipendija ▶ Visok postotak stanovništva sa završenom srednjom školom ▶ Ustanove za osnovnoškolski odgoj i obrazovanje ▶ Veći broj kulturno-umjetničkih i sportsko-rekreacijskih manifestacija koje se održavaju na području Općine ▶ Ulaganje u očuvanje kulturno-povijesnog naslijeđa ▶ Udruge civilnog društva koje aktivno djeluju na području Općine	▶ Depopulacija i negativan prirodni prirast ▶ Starenje stanovništva i visok udio starijeg stanovništva u odnosu na ukupno stanovništvo što utječe na smanjenje radnog kontingenta ▶ Nepovoljan omjer umirovljenika i broja zaposlenih osoba (niže od županijskog i državnog prosjeka) ▶ Nepostojanje ustanove primarne zdravstvene zaštite na području Općine ▶ Nedostatak ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja – dječji vrtić i jaslice ▶ Neadekvatno uređena školska športska igrališta i nepostojanje školske dvorane

	▶ Nizak udio visokoobrazovanog stanovništva u odnosu na Krapinsko-zagorsku županiju ▶ Nedovoljno korištenje kulturne baštine za razvoj turizma ▶ Nedostatak prostora za djelovanje i okupljanje (pojedinih) udruga
INFRASTRUKTURA	INFRASTRUKTURA
▶ Izrađen plan gospodarenja otpadom ▶ Pripremljeni projekti namijenjeni daljnjoj modernizaciji / izgradnji komunalne i prometne infrastrukture ▶ Zadovoljavajuća pokrivenost mobilnom mrežom na području Općine ▶ Postojanje infrastrukture potrebna za razvoj cikloturizma ▶ Uvođenje mjera energetske učinkovitosti u kućanstva	▶ Ugrožena sigurnost pješaka zbog nedostatka nogostupa kroz naseljena područja ▶ Nema uređenih biciklističkih staza koje bi se povećala sigurnost svih sudionika u prometu ▶ Željeznička pruga koja nije u funkciji prijevoza putnika ni teretnog prometa ▶ Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda nije adekvatno izvedeno ▶ Nezadovoljavajuće stanje lokalnih prometnica (prvenstveno nerazvrstanih) na području Općine (signalizacija, asfaltiranje, poboljšanje postojećih trasa)
GOSPODARSTVO	GOSPODARSTVO
▶ Preduvjeti razvoja područja kroz poljoprivrednu i ekološku proizvodnju hrane ▶ Znatan potencijal za razvoj turizma (vrijedna kulturna baština i prirodne vrijednosti)	▶ Ograničen broj radnih mjesta na području Općine ▶ Nepostojanje značajnije turističke infrastrukture kao i turističke zajednice ▶ Nepostojanje smještajnih kapaciteta za prihvata turista ▶ Nedostatak financijskih sredstava na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj razini za poticanje daljnjeg razvoja poduzetništva ▶ Trend smanjenja zaposlenih na području Općine Kraljevec na Sutli ▶ Poduzetnička zona Kraljevec na Sutli nije u funkciji što negativno utječe na potencijalne investitore

	▶ Visoka stopa nezaposlenosti ▶ Male i rascjepkane poljoprivredne površine koje nisu pogodne za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	UPRAVLJANJE RAZVOJEM
▶ Povećana svijest o dostupnosti sredstava iz europskih fondova za pripremu i provedbu razvojnih projekata ▶ Sve veći broj projektnih prijedloga koji se žele financirati iz sredstava koja su dostupna kroz europske fondove	▶ Težak financijski položaj Općine i nedostatak financijskih sredstava za provedbu svih razvojnih projekata ▶ Manjak educiranosti i iskustva u pripremi i provedbi razvojnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova ▶ Nedovoljan interes organizacija civilnog društva za pripremu i provođenje razvojnih projekata budući da se glavnina pripremljenih projekata odnosi na uređenje prometne i komunalne infrastrukture
PRILIKE	PRIJETNJE
GEPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	GEPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
▶ Razvoj turističke ponude koja se temelji na očuvanom okolišu ▶ Zakonska regulativa koja potiče zaštitu okoliša i očuvanje prirodnih vrijednosti ▶ Alternativni izvori financiranja za poticanje razvoja voćarstva i vinogradarstva (Program ruralnog razvoja) ▶ Uzgoj ljekovitog bilja i povrtnih kultura ▶ Energetsku učinkovitost u području zaštite okoliša i obnovljivih izvora energije korištenjem europskih sredstava iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti ▶ Mogućnost korištenja očuvanih prirodnih vrijednosti kao temelja turističke ponude	▶ Manjak financijskih sredstava za očuvanje prirodnih resursa i okoliša uslijed smanjenja općinskog proračuna ▶ Udaljenost od glavnih županijskih prometnih pravaca može dovesti do marginaliziranja Općine Kraljevec na Sutli ▶ Neprovođenje mjera zaštite i održavanja zaštićenog krajobraza može dovesti do njegove zapuštenosti i propadanja

STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI	STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI
▶ Blizina kvalitetnih obrazovnih središta (Zabok, Zagreb) koji omogućuju konkurentno visoko obrazovanje za lokalno stanovništvo ▶ Uključivanje kulturno-umjetničkih manifestacija u turističku ponudu ▶ Osiguravanje više razine socijalne usluge kroz programe EU i nacionalne programe ▶ Programi Unije koji omogućuju veću mobilnost učenika / studenata kako bi se steklo znanje i radno iskustvo ▶ Sve veći interes za obnovom i očuvanjem starinskih običaja i kulturne baštine ▶ Mogućnost financiranja rada civilnih udruga kroz europske fondove	▶ Nastavak smanjenja broja radno sposobnog stanovništva radi starenja populacije ▶ Ograničeno djelovanje udruga radi smanjenih financijskih i materijalnih resursa ▶ Nepovoljan omjer zaposlenika i osiguranika mirovinskog sustava što negativno utječe na održivost mirovinskog sustava ▶ Iseljavanje mlađe populacije u urbana središta radi kvalitetnijih radnih mjesta i boljih životnih uvjeta ▶ Neusklađenost pronatalitetne politike na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini ▶ Propadanje starinskih običaja i kulturne baštine u slučaju nedovoljne zainteresiranosti stanovništva
INFRASTRUKTURA	INFRASTRUKTURA
▶ Financijska sredstva dostupna iz europskih fondova za razvoj komunalne i prometne infrastrukture ▶ Obnova željezničke pruge Savski Marof – Kumrovec – DG - Imeno i razvoj tranzitnog prometa zbog blizine državne granice s Republikom Slovenijom	▶ Daljnje propadanje infrastrukture u slučaju nedostatnih ulaganja ▶ Opasnost od prometne izolacije zbog nepovoljnog prometnog položaja u odnosu na glavne prometne pravce koji prolaze Krapinsko-zagorskom županijom ▶ Opterećenje postojeće komunalne infrastrukture u slučaju većeg broja posjetitelja / turista
GOSPODARSTVO	GOSPODARSTVO
▶ Prirodni resursi i kulturna dobra koja mogu biti iskorištena u turističke svrhe ▶ Otvaranje radnih mjesta kroz razvoj turističke djelatnosti ▶ Poticanje realizacije ulaganja kroz subvencioniranje kamata za poduzetničke kredite iz proračuna Općine ▶ Otvaranje fondova EU za male i srednje poduzetnike	▶ Neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada ▶ Veći broj konkurenata domaćim poslovnim subjektima iz europskih država ▶ Nastavak povećanja stope nezaposlenosti i daljnje propadanje obrtnika i poduzeća u slučaju nastavka nepovoljnih gospodarskih kretanja

▶ Promoviranje mjera energetske učinkovitosti u gospodarstvu na nacionalnoj razini ▶ Razvoj vinskih cesta u funkciji razvoja turizma ▶ Razvoj područja putem poljoprivredne i ekološke poljoprivredne proizvodnje	▶ Nerazvijanje turističke infrastrukture i neuključivanje Općine u turističku ponudu Krapinsko-zagorske županije
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	UPRAVLJANJE RAZVOJEM
▶ Revitalizacija područja Općine kroz pripremu i provedbu kvalitetnih razvojnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova ▶ Stvaranje jedinstvenog i prepoznatljivog identiteta cijele jedinice lokalne samouprave ▶ Povećanje sposobnosti za pripremu kvalitetnih razvojnih projekata na lokalnoj razini zahvaljujući provedenim edukacijama	▶ Manjak financijskih sredstva na nacionalnoj, županijskoj razini za provođenje razvojnih projekata ▶ Neprovođenje sustavne decentralizacije kojom bi se osigurala financijska sredstva za provođenje razvojnih projekata u manjim sredinama

CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA

Postavljanje strateških ciljeva podrazumijeva njihovo definiranje i kontrolu usklađenosti. Za definiranje ciljeva i prioriteta važne su sljedeće stvari:

- ▶ strateški ciljevi proizlaze iz vizije razvoja i definiranih strateških fokusa; oni predstavljaju prvu transformaciju i konkretizaciju vizije i fokusa;
- ▶ predstavljaju glavne pravce dostizanja vizije i izražavaju krajnje rezultate koji se namjeravaju postići do kraja planiranog perioda (za programsko razdoblje 2014. – 2020. godina).

Kontrola usklađenosti obuhvaća horizontalnu dimenziju (međusobna, intersektorska usklađenost ciljeva) i vertikalnu dimenziju (usklađenost sa ciljevima i orijentacijama nadređenih strategija i planova). Planiranjem lokalnog ekonomskog razvoja unapređuje se ekonomski kapacitet i konkurentnost Općine Kraljevec na Sutli čime se osigurava ekonomska budućnost i kvaliteta za sve građane.

Uspješno planiranje ekonomskog razvoja i ostvarenje plana podrazumijeva aktivno učešće i suradnju partnera iz javnog, privatnog i nevladinog sektora te vodi stvaranju boljih uvjeta za ekonomski rast i zapošljavanje. Ciljevi i prioriteti razvoja povezani su s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna Općine Kraljevec na Sutli. Time se povezuju svi strateški dokumenti Općine s proračunskim planiranjem. Ciljevi predstavljaju jasan smjer kretanja i djelovanja Općine Kraljevec na Sutli u 7-godišnjem razdoblju uz poštivanje načela partnerstva i suradnje s ostalim lokalnim dionicima.

Vizija, misija i strateški ciljevi razvoja Općine Kraljevec na Sutli sadrže opis planiranog i održivog sustava sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju. Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Ciljevi razvoja određeni su na način da su:

- mjerljivi - kako bi se mogla procijeniti njihova ostvarljivost,
- ostvarivi – definiran je minimum prihvatljive razine izvodivosti,
- jasno formulirani – maksimalno su izbjegavane općenite formulacije,
- s određenim rokom ostvarenja,
- međusobno sukladni – ne preklapaju se,
- sveobuhvatni,
- kontinuirani,
- društveno i ekološki prihvatljivi,
- takvi da pridonose razvoju županije i Općine Kraljevec na Sutli,

- sukladni ciljevima Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, statističke regije Kontinentalne Hrvatske te Krapinsko-zagorske županije.

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Predstavljaju intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području te okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata. Opis i sadržaj prioriteta uključuje:

- naziv,
- svrhu, cilj i obrazloženje,
- rezultat i razvojni učinak,
- nositelje, korisnike i ciljne skupine,
- mehanizme provedbe – aktivnosti / projekte
- pokazatelje za praćenje rezultata i razvojnih učinaka.

Ciljevi razvoja proizlaze iz definirane vizije i misije razvoja Općine Kraljevec na Sutli. Razvoj Općine Kraljevec na Sutli temelji se na načelima:

1. jednakosti – općinska uprava i glavni dionici lokalnog razvoja usmjerit će sve svoje aktivnosti na osiguravanje jednakosti i ravnopravnosti svih stanovnika Općine Kraljevec na Sutli te svih posjetitelja i prijatelja Općine;
2. demokracije – odluke se donose i provode poštivanjem načela demokracije;
3. homogenosti – Općina Kraljevec na Sutli njeguje prijateljstvo u zajednici, međusobno uvažavanje stanovnika te potporu lokalne zajednice;
4. poštovanja – njegovat će se povijesno i kulturno nasljeđe Općine, otvorenost prema novim vrijednostima uz poštovanje tradicije kraja i osobina svakog građanina.

Vizija Općine Kraljevec na Sutli proizlazi iz gore navedenih načela, predstavlja kratki opis stanja Općine Kraljevec na Sutli s predloženim ciljevima razvoja koje želi postići do 2020. godine. Misija razvoja Općine Kraljevec na Sutli opisuje način na koji će se definirana vizija ostvariti uz poštovanje posebnosti Općine kao cjeline.

VIZIJA

*Sutla, bregi i trnaci,
dišeće rože i kruh domaći*

MISIJA

> Općina Kraljevec na Sutli
odlikuje se prirodnom
baštinom izuzetne vrijednosti.

>Provođenjem osmišljenih
aktivnosti i angažmanom čitave
zajednice stvorit će se prostor
ugodnog življenja čije će se
gospodarstvo temeljiti na
ruralnom turizmu i učinkovitoj
ekološkoj poljoprivrednoj
proizvodnji.

U nastavku je prikazan raspis pojedinih ciljeva i prioriteta poštujući gore navedena načela. Svaki od tri postavljena cilja nosi jednaku težinu i važnost. Ciljevi su međusobno uvjetovani i odnose se na područja gospodarskog rasta, ekološke održivosti i društvene stabilnosti.

CILJ 1 – UNAPREĐENJE PROMETNE I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Prioritet 1.1. Osvremenjivanje postojeće i izgradnja nove prometne infrastrukture

Prioritet 1.2. Osiguranje adekvatne komunalne infrastrukture za sva kućanstva

CILJ 2 – STVARANJE PROSTORA UGODNOG ŽIVLJENJA

Prioritet 2.1. Stvaranje društva jednakih mogućnosti i bez socijalne isključenosti

Prioritet 2.2. Ulaganje u obrazovanost stanovništva

Prioritet 2.3. Briga o kulturnom naslijeđu

Prioritet 2.4. Očuvanje prirodnih vrijednosti za buduće generacije

Prioritet 2.5. Edukacija i jačanje kapaciteta javne uprave

CILJ 3 - GOSPODARSTVO TEMELJNO NA OBRtništvu, RURALNOM TURIZMU I EKOLOŠKOJ POLJOPRIVREDI

Prioritet 3.1. Ruralni razvoj područja kroz poljoprivrednu i ekološku poljoprivrednu proizvodnju

Prioritet 3.2. Valorizacija prirodne i kulturne baštine u svrhu razvoja ruralnog turizma

Prioritet 3.3. Poticanje poduzetničke klime razvojem poduzetništva i obrtništva

PRIORITET 1.1.	OSUVREMENJIVANJE POSTOJEĆE I IZGRADNJA NOVE PROMETNE INFRASTRUKTURE
SVRHA PRIORITETA	Premda postojeće prometnice povezuju sva naselja unutar Općine, kao i Općinu sa susjednim jedinicama lokalne samouprave, njihovo stanje nije zadovoljavajuće. Potrebno je kontinuirano ulaganje u modernizaciju i održavanje prometne infrastrukture. Održavanje i obnova kolnika, opreme na cestama te modernizacija i rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu razinu kvalitete cestovne mreže te samim time povećati kvalitetu života.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Ulaganje u daljnji razvoj cestovne infrastrukture Rekonstrukcija dotrajalih cestovnih pravaca i nogostupa Sanacija nerazvrstanih cesta Izrada potrebne dokumentacije za sanaciju klizišta Sanacija klizišta Stavljanje postojeće trase željezničke pruge u funkciju
CILJNE SKUPINE	Stanovnici Općine Kraljevec na Sutli, prolaznici, turisti
NOSITELJI MJERE	Općina Kraljevec na Sutli, Krapinsko – zagorska županija, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste
INDIKATORI	Dužina novoizgrađenih cesta (lokalne, županijske, državne), dužina saniranih i moderniziranih cesta (lokalne, županijske, državne), dužina saniranih nerazvrstanih cesta, broj saniranih klizišta, dužina sanirane željezničke mreže, dužina izgrađenog nogostupa, broj pravilno označenih pružnih prijelaza

PRIORITET 1.2.	OSIGURANJE ADEKVATNE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE ZA SVA KUĆANSTVA
SVRHA PRIORITETA	Korištenjem bespovratnih sredstava namjerava se urediti sustav odvodnje otpadnih voda, vodoopskrbe, prikupljanja i odlaganja otpada. Modernizacijom bi se osigurala zaštita podzemnih i površinskih voda, tla i zraka, te bi se smanjili gubici vode u vodoopskrbnom sustavu i time bi se povećala kvaliteta života lokalne zajednice.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Utvrdjivanje postojećeg stanja i identifikacija kritičnih točaka komunalne infrastrukture Izgradnja vodoopskrbne mreže do svih naselja

	Izgradnja nove i rekonstrukcija postojeće mreže odvodnje uz razdvajanje fekalne i oborinske odvodnje Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Uređenje zelenih otoka
CILJNE SKUPINE	Komunalna tvrtka, stanovnici Općine Kraljevec na Sutli, javne ustanove, gospodarski subjekti
NOSITELJI MJERE	Hrvatske vode, Zagorski vodovod, Općina Kraljevec na Sutli
INDIKATORI	Dužina magistralnog cjevovoda (vodoopskrba), duljina izgrađene/rekonstruirane kanalizacijske mreže, broj kućanstava priključenih na kanalizacijsku mrežu, broj kućanstava uključenih u organizirano prikupljanje otpada, količina prikupljenog i prerađenog otpada, broj divljih odlagališta otpada

PRIORITET 2.1.	STVARANJE DRUŠTVA JEDNAKIH MOGUĆNOSTI I BEZ SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI
SVRHA PRIORITETA	Ovom mjerom žele se smanjiti društvene nejednakosti i osigurati jednake mogućnosti za sve građane. Pronatalitetnom politikom te dodjelom potpora obiteljima s više djece želi se utjecati na smanjenje negativnog prirodnog prirasta. Raznim oblicima socijalne pomoći želi se poboljšati položaj osoba koje su socijalno ugrožene i kojima prijeti socijalna isključenost. Ujedno, potrebno je senzibilizirati javnost o položaju i problemima s kojima se susreću marginalizirane osobe.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Priprema osmišljenih programa radi uključivanja socijalno osjetljivih skupina u društvo Dodjela potpora udrugama čiji su programi usmjereni prema socijalno ugroženim skupinama Osnivanje socijalnog poduzetništva u svrhu podizanja nivoa pružanja socijalnih usluga na području Općine Osmišljavanje programa institucionalne i izvaninstitucionalne pomoći za stare i nemoćne Dodjela potpora za novorođenčad Sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju Adaptacija pristupa javnim objektima za osobe s invaliditetom
CILJNE SKUPINE	Novorođenčad, djeca, osobe sa invaliditetom, osobe kojima prijeti socijalna isključenost, samohrani roditelji, umirovljenici
NOSITELJI MJERE	Krapinsko – zagorska županija, Općina Kraljevec na Sutli, Crveni križ, Centar za socijalnu skrb, lokalne udruge, obrazovne ustanove
INDIKATORI	Broj korisnika socijalne pomoći, broj programa namijenjenih socijalno ugroženim skupinama, broj udruga usmjerenih prema socijalno ugroženim skupinama, broj javnih objekata s uređenim pristupom za osobe s invaliditetom, broj pomoćnika u nastavi

PRIORITET 2.2.	ULAGANJE U OBRAZOVANOST STANOVNIŠTVA
SVRHA PRIORITETA	Ovom mjerom se želi povećati kvalificiranost i konkurentnost lokalnog stanovništva na tržištu rada. Praćenjem trendova na tržištu rada, mladi će se usmjeravati prema zanimanjima koja će im omogućiti lakše zapošljavanje. Pored toga, sustav obrazovanja nužno je uskladiti s EU standardima te poboljšati pedagoške standarde kroz suradnju tri sektora – javnog, poslovnog i civilnog.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Usmjeravanje mladih prema zanimanjima za kojima postoji potražnja na tržištu rada Ulaganje u adaptaciju i adekvatno opremanje obrazovnih ustanova Uvođenje suvremenih tehnologija u nastavne procese Sufinanciranje prijevoza učenika Stipendiranje učenika 4-godišnjih škola te strukovnih i obrtničkih škola i deficitarnih zanimanja Stipendiranje studenata Osnivanje programa predškolskog odgoja i obrazovanja Sufinanciranje dodatnih obrazovnih programa u sklopu predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja Poticanje prekvalifikacije i dodatnog obrazovanja odraslih osoba
CILJNE SKUPINE	Djeca, odgajatelji, učitelji i profesori, roditelji
NOSITELJI MJERE	Općina Kraljevec na Sutli, odgojno obrazovne ustanove čiji je osnivač Općina Kraljevec na Sutli ili Krapinsko – zagorska županija, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta
INDIKATORI	Broj projekata namijenjenih razvoju ljudskih potencijala financiranih kroz EU fondove, visina ulaganja namijenjenih modernizaciji i opremanju odgojno obrazovnih ustanova, broj osoba uključenih u obrazovanje odraslih, broj novih programa za obrazovanje odraslih, broj učenika kojima se sufinancira prijevoz, broj stipendiranih učenika, broj stipendiranih studenata

PRIORITET 2.3.	BRIGA O KULTURNOM NASLIJEĐU
SVRHA PRIORITETA	Obnovom materijalne kulturne baštine te prenošenjem starinskih običaja i tradicije na buduće generacije želi se očuvati bogata kulturna baština kraljevečkog kraja. Pored očuvanja kulturne baštine, ovom mjerom se također želi promovirati Općina Kraljevec na Sutli.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Briga o materijalnoj i nematerijalnoj kulturnoj baštini Potpora udrugama koje brinu i šire svijest o kraljevečkoj kulturnoj baštini Održavanje kulturno umjetničkih manifestacija radi promicanja kulturnog naslijeđa kraljevečkog kraja
CILJNE SKUPINE	Djelatnici u kulturi, cjelokupno stanovništvo
NOSITELJI MJERE	Krapinsko – zagorska županija, Općina Kraljevec na Sutli, kulturno umjetničke udruge
INDIKATORI	Broj udruga civilnog društva koje se bave kulturnom djelatnošću, izdaci za očuvanje kulturne baštine, broj kulturno umjetničkih manifestacija, broj posjetitelja kulturno umjetničkih manifestacija, vrijednost investicija namijenjenih očuvanju kulturne baštine

PRIORITET 2.4.	OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI ZA BUDUĆE GENERACIJE
SVRHA PRIORITETA	Ova mjera podrazumijeva identifikaciju i zaštitu prirodnih vrijednosti od posebnog značaja za Općinu Kraljevec na Sutli. Sprječavanje negativnih utjecaja gospodarskog rasta na okoliš ostvariti će se cjelovitim sagledavanjem s ekonomskog, socijalnog i ekološkog aspekta. Zaštita i održivo upravljanje okolišem usko su vezani s prostornim planiranjem pa je zbog toga potrebno ulagati u programe planiranja na razini Općine Kraljevec na Sutli.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Edukacija lokalnog stanovništva o nužnosti zaštite okoliša Potpora udrugama koje brinu o zaštiti okoliša Zaštita prirodnih dobara i ugroženih vrsta Smanjenje emisije štetnih tvari u okoliš Ažuriranje i revizija dokumenata prostornog planiranja Provođenje mjera usmjerenih na povećanje energetske učinkovitosti među kućanstvima i javnim ustanovama
CILJNE SKUPINE	Cjelokupno stanovništvo Općine Kraljevec na Sutli, gospodarski subjekti

NOSITELJI MJERE	Krapinsko – zagorska županija, Općina Kraljevec na Sutli, Regionalna energetska agencija, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim vrijednostima prirode Krapinsko – zagorske županije
INDIKATORI	Površina zaštićenih dijelova prirode, broj udruga koje promiču zaštitu okoliša, broj održanih radionica vezanih za očuvanje prirodne baštine, broj projekata vezanih uz zaštitu okoliša, indeks kvalitete zraka, broj izmjena prostornog plana, broj kućanstva / gospodarskih subjekata koji koriste obnovljive izvore energije

PRIORITET 2.5.	EDUKACIJA I JAČANJE KAPACITETA JAVNE UPRAVE
SVRHA PRIORITETA	Cilj ove mjere je transparentnost javnog sustava, jačanje sposobnosti, znanja, vještina i kontinuirano usavršavanje službenika i predstavnika lokalne samouprave u cilju podizanja razine učinkovitosti uprave.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Osiguravanje materijalnih preuvjeta za kvalitetan rad službenika
	Umrežavanje i edukacije javnih tvrtki, ustanova i Općine
	Unapređivanje programa kvalitetne zaštite i spašavanja ljudi i imovine na području Općine i okolice
	Jačanje komunikacijskih i timskih vještina djelatnika radi povećanja učinkovitosti Povezivanje i umrežavanje jedinica lokalne i područne samouprave (unutar i izvan Hrvatske)
CILJNE SKUPINE	Stanovnici Općine Kraljevec na Sutli, javna uprava
NOSITELJI MJERE	Općina Kraljevec na Sutli, ustanove i tvrtke Općine
INDIKATORI	Broj sati edukacija službenika i djelatnika javnih tvrtki, broj službenih prigovora na rad javnih službi

PRIORITET 3.1.	RURALNI RAZVOJ PODRUČJA KROZ POLJOPRIVREDNU I EKOLOŠKU POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU
SVRHA PRIORITETA	Ruralni razvoj postići će se ulaganjem u objekte i infrastrukturu namijenjenu ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji. Okrupnjavanjem zemljišta te uvođenjem novih poljoprivrednih tehnologija osigurati će se dostatne količine autohtonih poljoprivrednih proizvoda na tržištu. Ulaganje u objekte i infrastrukturu namijenjenu poljoprivrednoj i ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji doprinijeti će ruralnom razvoju. Osim toga, napori će se usmjeriti na brendiranje i stvaranje prepoznatljivih poljoprivrednih proizvoda ovoga kraja.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Edukacija poljoprivrednika o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji Provođenje mjera vezanih za okrupnjavanje zemljišta Potpore postojećim i novim proizvođačima ekoloških poljoprivrednih proizvoda Ulaganja u modernizaciju i primjenu novih tehnologija u ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji Razvoj mješovitih poljoprivrednih gospodarstava ulaganjem u postojeće objekte, izgradnja nove infrastrukture, povećanje broja grla u uzgoju sa svrhom osnaživanja gospodarstava i stvaranja uvjeta za samozapošljavanje na OPG-ima Poticanje korištenja neobrađenog poljoprivrednog zemljišta Jačanje proizvođačkih grupa i povezivanje proizvođača radi stvaranja proizvoda veće dodane vrijednosti Razvoj vinske ceste i nepoljoprivrednih usluga na OPG-ima u svrhu razvoja ruralnog turizma Aktivno djelovanje lokalne akcijske grupe
CILJNE SKUPINE	Postojeći poljoprivrednici, trgovačka društva i zadruge registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, vlasnici neobrađenog poljoprivrednog zemljišta
NOSITELJI MJERE	Ministarstvo poljoprivrede, Krapinsko – zagorska županija, Općina Kraljevec na Sutli

INDIKATORI	Broj održanih edukacija o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji, broj projekata PG-a financiranih kroz Program ruralnog razvoja na razini Republike Hrvatske, broj pripremljenih projekata vezanih uz ruralni razvoj, broj poljoprivrednih gospodarstava, površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta
-------------------	--

PRIORITET 3.2.	VALORIZACIJA PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE U SVRHU RAZVOJA RURALNOG TURIZMA
SVRHA PRIORITETA	Razvoj turističke destinacije i brendiranje cijelog područja kao slikovitog kraja prepoznatljivog po ruralnom turizmu. Razvojem turističkih proizvoda koji kombiniraju prirodnu i kulturnu baštinu kraljevečkog područja, sukladno trendovima na tržištu, želi se diverzificirati ovo područje od ostalih turističkih destinacija. Pored toga, aktivnosti će prvenstveno biti usmjerene na okupljanje i organizaciju djelatnika u turističkom sektoru te na povećanje smještajnih kapaciteta i daljnji razvoj turističke infrastrukture.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Osnivanje Turističke zajednice i okupljanje turističkih djelatnika s ciljem jačanja kapaciteta za daljnji razvoj turizma Brendiranje i razvoj vizualnog identiteta Općine Korištenje prirodne baštine (rijeka Sutla) za razvoj izletničkog i sportsko rekreacijskog turizma Rekonstrukcija željezničke pruge i njeno korištenje u turističke svrhe Osmišljavanje višednevnih kulturno umjetničkih i sportsko rekreacijskih manifestacija koje bi duže zadržale turiste Razvoj kvalitetnih smještajnih kapaciteta i turističke infrastrukture (oznake turističkih znamenitosti, biciklističke staze, informativni centri,...)
CILJNE SKUPINE	Stanovnici Općine Kraljevec na Sutli, stanovnici Krapinsko – zagorske županije, stanovnici susjednih županija
NOSITELJI MJERE	Ministrastvo turizma, Krapinsko – zagorska županija, Općina Kraljevec na Sutli, mediji, turistički djelatnici, udruge
INDIKATORI	Broj turističkih dolazaka, broj turističkih noćenja, broj i kapacitet objekata za smještaj turista, broj osmišljenih turističkih proizvoda, izdaci za razvoj turizma, prihodi od turizma

PRIORITET 3.3.	POTICANJE PODUZETNIČKE KLIME RAZVOJEM PODUZETNIŠTVA I OBRTNIŠTVA
SVRHA PRIORITETA	Svrha i cilj prioriteta je olakšavanje poslovanja postojećih poduzetnika/obrnika na području Općine, privlačenje novih ulaganja u gospodarstvo. Razvoj poslovnog okruženja podrazumijeva i kvalitetnu poduzetničku klimu koja je bazirana na educiranoj i konkurentnoj radnoj snazi. Realizacija poslovnog poduhvata podrazumijeva kvalitetnu pripremu investicijskog ciklusa te dostupne financijske instrumente. Time se podupire rast gospodarskih aktivnosti, odnosno doprinosi rastu konkurentnosti, zaposlenosti i profitabilnosti poslovnih subjekata. Svrha je mjere smanjiti veliki postotak nezaposlenih mladih kroz cjelovitu provedbu inicijativa čiji je cilj pomoći mladima da pokrenu posao, osigurati im u prvoj fazi adekvatan radni prostor te ih educirati da samostalno prijavljuju poslovne ideje na natječaje
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Potpore novim mladim poduzetnicima Ovisno o vrijednosti ulaganja i broju novozaposlenih, potencijalni investitori će dobivati parcele po povoljnim uvjetima uz djelomično ili potpuno oslobađanje plaćanja lokalnih poreza, naknada i doprinosa Financijska potpora poduzetnicima – sufinanciranje kamate za poduzetničke kredite, osmišljavanje modela / programa potpore za poduzetnike Marketinške aktivnosti za privlačenje investitora – brošure, sajmovi, internet Organizacija edukacija za poduzetnike – nove poslovne prilike, trendovi, umrežavanje Organizacija savjetovanja i edukacije za privlačenje sredstava iz fondova EU i potpora ministarstava i edukacija mladih za pripremu i provedbu projekata
CILJNE SKUPINE	Postojeći gospodarski subjekti, potencijali poduzetnici, zainteresirani investitori mlade osobe (15-30)
NOSITELJI MJERE	Općina Kraljevec na Sutli – javna uprava, javne tvrtke u vlasništvu Općine, Krapinsko-zagorska županija, resorna ministarstva
INDIKATORI	Produktivnost poduzetnika koji posluju na području Općine Kraljevec na Sutli mjerena omjerom ukupnog prihoda i ukupnog broja zaposlenika, broj novoregistriranih tvrtki; broj novozaposlenih mladih ljudi; broj održanih radionica; broj sudionika na radionicama; iznos dodijeljenih potpora; broj prijavljenih projekata mladih poduzetnika na natječaje nacionalnih izvora te strukturnih i investicijskih fondova Europske unije

USKLAĐENOST CILJEVA RAZVOJA S EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Temeljem pretpostavki strateškog planiranja za područje Općine Kraljevec izrađena je **lokalna razvojna strategija**. Prilikom izrade Strategije, primijenilo se osnovno načelo koje odražava koncept solidarnosti. Time se izražava moralna dimenzija društvenog sustava, koncept održivosti te koncept konkurentnosti jedinica lokalne samouprave. S relevantnim dokumentima na svim razinama planiranja usklađeni su prioritetni ciljevi razvoja sa svrhom osiguranja vertikalne kohezije razvojnih ciljeva i prioriteta i ispunjenja zadanih prioriteta. Vremenski period za koje se strategija izrađuje odnosi se na programsko razdoblje na razini Europske unije – period 2014. – 2020. godina.

Izrada Strategije namijenjena je prvenstveno za potrebe proaktivnog i odgovornog upravljanja lokalnim razvojem. To podrazumijeva stvaralačko oblikovanje budućnosti i sistematično upravljanje aktivnostima u cilju ostvarenja zadanih ciljeva. Odgovorno upravljanje podrazumijeva odgovornost spram građana, uključujući i buduće generacije. Sve aktivnosti poduzete tijekom izrade Strategije odnose se za osiguranje sukladnosti dokumenta s važnim strateškim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

NA RAZINI EUROPSKE UNIJE, LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA OPĆINE KRALJEVEC NA SUTLI USKLAĐENA JE SA:

- 1. Europa 2020 – Strategija Europa 2020.** sadrži viziju europske socijalne tržišne ekonomije za 21. stoljeće. Predlažu se tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju: pametan rast - razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji; održiv rast - promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija te uključiv rast - njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. U toj namjeri Europska komisija predlaže sljedeće glavne ciljeve EU: 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10%, a najmanje 40% mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja te bi 20 milijuna manje ljudi trebalo biti u opasnosti od siromaštva.
- 2. Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU** – odnosi se na niz političkih inicijativa i promociju modernog nadzornog okruženja. Komisija ovom Strategijom također želi potaknuti jače partnerstvo između različitih politika, osobito kulture, obrazovanja, industrije, ekonomije, turizma, urbanog i regionalnog razvoja te prostornog planiranja. Ujedno, planira pokrenuti EU financiranje da poveća podršku za sektore, posebice kroz predloženi program Kreativna Europe 2014. – 2020., koji iznosi 1.8 milijarde €, te kroz fondove Kohezijske politike.

3. **CLLD – Community – Led Local Development** –smjernice za planiranje lokalnog razvoja dane su od strane Europske unije s ciljem maksimalnog iskorištavanja strukturnih fondova. Metodologija koja se primjenjuje fokusira se na lokalne razine, u razvoj se uključuju lokalne razvojne grupe (LAG), ciljevi se planiraju u odnosu na lokalne potrebe i potencijale te razvoj uključuje inovativne pristupe lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju.

NA RAZINI REPUBLIKE HRVATSKE, STRATEGIJA JE USKLAĐENA SA:

1. **Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi (2014. godina)** u Republici Hrvatskoj formulira prioritete Vlade za smanjenje nezaposlenosti i uočavanje neusklađenosti i manjkavosti, očuvanje radnih mjesta i sprječavanje daljnje nezaposlenosti, te daljnjem radu na fleksibilnom i mobilnom tržištu rada, povezujući obrazovanje i tržište rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), te poboljšanje djelotvornosti institucija tržišta rada.
2. **Strateški plan ministarstva uprave za 2014.-2016. – glavni ciljevi ovog strateškog područja su:** unaprijediti stručnost i kvalitetu pružanja upravnih usluga, unaprijediti sustav javne uprave, izgraditi korisnički usmjerenu upravu, unapređenje kvalitete javnih usluga kroz djelotvornu primjenu ICT-a u radu javne uprave.
3. **Program ruralnog razvoja 2014. – 2020. -** definira način na koji će se dostići ciljevi Zajedničke poljoprivredne politike, a odnose se konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja.
4. **Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020. –** procjena je kako će se stopa zaposlenosti 2020. godine povećati za 5 postotnih bodova. Naglasak se pritom stavlja na srednje visoke tehnologije proizvodnje, komunikaciju i informatiku, u skladu s pametnim specijalizacijskim okvirima, a imajući u vidu zahtjeve rastućeg "zelenog gospodarstva". To zahtijeva znatna ulaganja u razvoj nastavnih planova i programa, atraktivnost i kvalitetu strukovnog obrazovanja i naukovanja, uz zadržavanje ljudskog kapitala starijih radnika već zaposlenih radnika, kao i sustav koordinacije i suradnje između poslovnog, obrazovnog sustava i znanstveno-istraživačkog sektora.
5. **Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. –** glavni ciljevi ovog programa odnose se na promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrške mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svake diskriminacije, ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje, jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.
6. **Pametna specijalizacija** je novi koncept politike inovacija osmišljen kako bi se promicalo učinkovito djelotvorno korištenje investicija u istraživanje. Cilj je potaknuti regionalne inovacije u cilju postizanja

gospodarskog rasta i prosperiteta, omogućujući da se regije usredotoče na njihove prednosti. Strategija pametne specijalizacije treba biti izgrađena na čvrstim analizama regionalnih sredstava i tehnologije što bi također trebalo uključivati analizu potencijalnih partnera u drugim regijama.

7. **Strategija razvoja turizma** – glavni ciljevi ove Strategije usmjereni su na sustavno podizanje razine znanja, obogaćivanje postojećih i generiranje novih turističkih sadržaja i doživljaja, vještina i obrazovanja turističkih djelatnika, čime će se kontinuirano unaprjeđivati postojeća kvaliteta i izvrsnost usluge, stvaranje preduvjeta za jačanje poduzetništva, čime će se omogućiti ulazak u novi investicijski ciklus, stvaranje novih radnih mjesta i samozapošljavanje, učinkovito brendiranje Hrvatske i njenih turističkih regija. Time se želi postići postići kvalitativno diferenciranje od konkurencije i osiguranje tržišne prepoznatljivosti.
8. **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.)** - bazira se na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenje broja siromašnih i socijalno isključenih osoba; uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Pritom je potrebno istaknuti da je anti diskriminacijska politika polazni princip u ostvarenju navedenih prioriteta i ciljeva. Strateška područja sadrže nekoliko glavnih strateških aktivnosti te načine njihove provedbe koje će se detaljnije razraditi u okviru trogodišnjeg programa provedbe na nacionalnoj razini, a koji će zahtijevati izradu odgovarajućih dokumenata na regionalnoj i lokalnoj razini. Dokument zastupa aktualnu europsku i međunarodnu politiku i sadrži poveznice s europskim i međunarodnim dokumentima ovoga karaktera te planira korištenje europskih i međunarodnih fondova za realizaciju dijela predviđenih strateških aktivnosti.
9. **Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. - 2020.** donešena je u skladu s Ekonomskim programom Republike Hrvatske 2013. s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala i unapređenja kulture poduzetništva. Strateški ciljevi odnose se na unapređenje ekonomske uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti, većim razvijanjem raznih financijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva i uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo, pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija, pružanje potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnog učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva.
10. **Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013.** - izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, čestih promjena na tržištu rada i sve veće potražnje za visoko kvalificiranom radnom snagom, demografskog starenja stanovništva, procesa globalizacije i pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji kao središnji prioritet nameću razvoj društva temeljenog na znanju i procesu cjeloživotnog učenja. Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

2008. – 2013. oslanja se i na načela i ciljeve Lisabonske deklaracije Obrazovanje i stručno usavršavanje do 2010. godine iz 2000. godine koja poziva zemlje članice na osuvremenjivanje obrazovnih sustava kako bi Europska unija postala najkonkurentnija i najdinamičnija ekonomija utemeljena na znanju. Europski prioriteti i strategije razvoja strukovnog obrazovanja potvrđeni su i u Kopenhaškoj deklaraciji (2002.), Izjavama iz Maastrichta (2004.) i Helsinkija (2006). Ciljevi donošenja *Strategije razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013.* su: odrediti pravce razvoja strukovnog obrazovanja i načine njihove realizacije, utvrditi parametre promjena strukovnog obrazovanja, uspostaviti mehanizme sustavnog praćenja i ostvarivanja ciljeva, promicati jednaka prava i uvjete učenja za sve, promicati strukovno obrazovanje i osposobljavanje, unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja te izgraditi mehanizme usporedivosti i priznavanja hrvatskih strukovnih kvalifikacija u Europi (Europski kvalifikacijski okvir).

11. Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020.

– akcijski plan predstavlja niz mjera i aktivnosti koje će se provoditi za postizanje zadanih ciljeva: poboljšanje usklađenosti i umreženosti javnih politika, poboljšanje sustavne podrške poduzetništvu žena, uvođenje poduzetništva žena u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu te promocija poduzetništva žena.

12. Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014-2020” - obuhvaća ulaganja Republike Hrvatske iz europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova u sedmogodišnjem razdoblju od 2014.-2020. Financijska alokacija iz ESI fondova za navedeni Operativni programa iznosi 6,881 milijardi, a obuhvaća sljedeće prioritetne osi:

1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
3. Poslovna konkurentnost
4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima
6. Zaštita okoliša i održivost resursa
7. Povezanost i mobilnost
8. Socijalno uključivanje i zdravlje
9. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
10. Tehnička pomoć

13. Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske – predstavlja smislen i planski razvoj prometnog sektora u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća 6 prethodno izrađenih sektorskih prometnih strategija od kojih su za Lokalnu razvojnu strategiju Općine Kraljevec na Sutli bitne – ceste, javni prijevoz i regionalna mobilnost.

- 14. Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine** – usklađuju investicijske prioritete i mjere Republike Hrvatske u prošlom programskom razdoblju u sektorima prometa, okoliša, regionalne konkurentnosti i ljudskih potencijala. Strategija razvoja Općine Kraljevec na Sutli usklađena je s mjerama u operativnim programima i fokusira se na poboljšanje komunalne infrastrukture, uspostavu održivog prometnog sustava, razvoj ljudskih potencijala i ustanova za obrazovanje te promiče učinkovitu javnu upravu.

NA REGIONALNOJ RAZINI, STRATEGIJA JE USKLAĐENA SA:

- 1. Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2015.** - županijska razvojna strategija je temeljni planski dokument namijenjen planiranju održivog društveno-gospodarskog razvoja svake županije. Smjernice poboljšanja kvalitete života i poticanje zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja, predloženi su u sva 4 cilja razvoja Krapinsko-zagorske županije.
- 2. Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020.** – osnovni cilj strategije je dostizanje veće zaposlenosti uz konkurentno društveno i odgovorno gospodarstvo. Strategija razvoja Općine Kraljevec na Sutli usklađena je sa Strategijom razvoja ljudskih potencijala utoliko što doprinosi postizanju navedenih ciljeva: Unapređenje znanja, vještina i kompetencija u funkciji konkurentnog gospodarstva; razvoj i usklađivanje programa obrazovanja s potrebama tržišta rada te povećanje razine zapošljivosti, produktivnosti i socijalne kohezije.
- 3. Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju** – akcijski plan usmjeren je na pružanje socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku kroz aktivnosti udomiteljstva, te osnivanje mobilnih timova za ranu intervenciju te edukacijsko-rehabilitacijskih skupina za djecu predškolske dobi. Usporedno s ovim aktivnostima, osmišljene su aktivnosti i za stare i nemoćne u vidu osnivanja savjetovališta za oboljele, dnevnih centara te promicanje volonterstva pri pružanju socijalnih usluga. Plan predviđa i aktivnosti za dugotrajno nezaposlene osobe u vidu osnivanja klubova podrške, osmišljavanja novih oblika zapošljavanja i promoviranje socijalnog poduzetništva.
- 4. Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016.** – ovim programom djelovanja za mlade definiraju se aktivnosti usmjerene na podupiranje razvoja u području obrazovanja i informatizacije, zapošljavanja i poduzetništva, socijalne politike, zdravstvene zaštite, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, izgradnja civilnog društva i volonterskog rada, kulture mladih i slobodnog vremena te mobilnosti, informiranja i savjetovanja. Aktivnosti se ovim programom usmjeravaju u socijalno poduzetništvo, ekologiju, kulturu i ravnopravnost te održivi razvoj.
- 5. Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije** - ovim se planom promiče ravnopravnost spolova kao temeljna ustavna vrednota te se u skladu s tim osmišljavaju aktivnosti koje će rezultirati

podizanjem znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova s naglaskom na projekte usmjerene na pružanje pomoći ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina. U dijelu tržišta rada i poduzetništva, potpomagat će se aktivnosti usmjerene na unapređenje konkurentnosti žena na tržištu rada te ojačati poduzetništvo žena. Poticati će se veće sudjelovanje muškaraca u brizi oko djece i ojačati institucionalna skrb za djecu te starije i nemoćne članove/ice obitelji.

6. **Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije** – odnosi se na koncept održivog razvitka Županije u cilju zaštite njezinih ljudskih i prirodnih resursa; usmjerena je na strateško poticanje korištenja obnovljivih izvora kao domaćih, sigurnih i čistih izvora energije; pruža kontinuiranu podršku učinkovitom korištenju energije u svim sektorima ljudskog djelovanja - zgradarstvu, prometu, industriji, poljoprivredi te se usuglašava s institucionalnim i zakonskim okvirima na nacionalnoj i EU razini.

INSTITUCIONALNI OKVIR UPRAVLJANJA STRATEGIJOM

Kvalitetno upravljanje lokalnim razvojem pretpostavlja uspostavu lokalnog partnerstva koje odgovara realnostima lokalnog konteksta. Za potrebe izrade Lokalne razvojne strategije Općine Kraljevec na Sutli osnovano je Partnersko vijeće koje predstavlja lokalne dionike, sugerira smjernice razvoja, osmišljava predviđene aktivnosti unutar prioriteta poštujući načela jednakosti i partnerstva. Partnersko vijeće dio je institucionalnog okvira provedbe Strategije te njegovi članovi predstavljaju i glavno tijelo za praćenje i provedbu Strategije.

Uspostavljen **institucionalni okvir** nužan je za maksimiziranje prilika vezanih uz korištenje sredstava te osiguravanje odgovarajućeg administrativnog kapaciteta kako bi se osigurala učinkovita provedba, nadziranje i procjena Strategije sa stajališta upravljanja i financijske kontrole. Institucionalni okvir Strategije predstavljaju svi glavni dionici lokalnog razvoja koji svojim usmjerenim djelovanjem i koncentracijom sredstava doprinose ostvarenju postavljenih ciljeva. Glavni dionici, njihova uloga u pripremi, provedbi i praćenju Strategije prikazana je u tablici u nastavku.

DIONIK	ULOGA U PRIPREMI	ULOGA U PROVEDBI	ULOGA U PRAĆENJU I OCJENI PROVEDBE
OPĆINSKO VIJEĆE	Redovito prima izvješća o tijeku pripreme Strategije, sudjeluje u procesu javne rasprave te potvrđuje i usvaja dokument	Provodi aktivnosti komunikacijskog plana, diseminira postignute rezultate, animira ciljne skupine za usmjerenost i ciljano djelovanje, inicira i sudjeluje u provedbi projekata, potvrđuje i usvaja akcijski plan.	Prima i usvaja izvješća o provedbi, nadzire i kontrolira provedbu, razmatra rezultate i učinke provedbe u odnosu na postavljene ciljeve te inicira i priprema dopune i izmjene akcijskog plana i izmjene Strategije.
NAČELNIK	Sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, usvaja predložene mjere razvoja, predlaže potrebne izmjene i nadopune. Komunicira s općinskim vijećem i upoznaje članove vijeća s tijekom izrade i provedbe Strategije.	Potvrđuje akcijski i komunikacijski plan Strategije i priprema za usvajanje na sjednici općinskog vijeća, inicira i sudjeluje u pripremi i provedbi razvojnih projekata te usvaja predložene projekte. Provodi aktivnosti zadane komunikacijskim planom.	Daje prijedloge za izradu Akcijskog plana, inicira projekte i realizaciju projektnih ideja, promovira postignute rezultate, vrši monitoring nad ispunjavanjem zadanih ciljeva te predlaže dodatne mjere u slučaju neispunjavanja zadanog cilja.
OPĆINSKA UPRAVA	Organizira i sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, prikuplja potrebne podatke za situacijsku i SWOT analizu, prikuplja podatke o indikatorima te u suradnji s Partnerskim vijećem izrađuje plan razvojnih prioriteta i ostale dijelove Strategije.	Zadaci u provedbi su: • redoviti pregledi stanja prema zadanim indikatorima i ocjenjivanje utjecaja provedenih mjera na razvoj • pregled, praćenje i ocjena napretka Strategije u skladu s utvrđenim ciljevima Strategije i Akcijskim	Priprema izvješća o provedbi strategija, prikuplja potrebne podatke, daje kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu provedbe.

		planom • priprema akcijskog plana za svaku godinu • koordinacija rada Partnerskog vijeća, načelnika i općinskog vijeća.	
PARTNERSKO VIJEĆE	Sudjeluje na radionicama za izradu Strategije, ukazuje na mogućnosti razvoja i otvorene prijetnje. Identificira snage i slabosti lokalnog područja, usmjerava razvoj, daje prijedlog sadržaja strateških ciljeva i mjera.	Razmatra otvorena pitanja, daje mišljenje i prijedloge o značajnim pitanjima iz područja stručnosti njegovih članova. Sudjeluje u provedbi komunikacijskog plana.	Prati rezultate i razvojne učinke predloženih mjera te priprema podloge za izradu izvješća o provedbi Strategije.
GOSPODARSKI SUBJEKTI	Ove tri skupine predstavljaju glavne dionike izrade Strategije. Sudjeluju u procesu javne rasprave, daju prijedloge i komentare.	Svojim djelovanjem i provedbom aktivnosti doprinose ostvarenju zadanih ciljeva.	Dostavljaju podatke o provedenim aktivnostima, iznosima ulaganja i sl. u skladu s postavljenim indikatorima.
OBRAZOVNE USTANOVE			
ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA			

PROVEDBA STRATEGIJE

Provedba Strategije temelji se na implementaciji predloženih aktivnosti / projekata unutar zadanih ciljeva i prioriteta razvoja. Glavni dionici provedbe Strategije su: Općina Kraljevec na Sutli, privatni i civilni sektor te ostali dionici javnog sektora. Sukladno glavnim nositeljima aktivnosti, provedba Strategije vrši se kroz tri kanala:

1. Provođenjem aktivnosti i akcija koje inicira i implementira Općina Kraljevec na Sutli u skladu s definiranim ciljevima razvoja u razdoblju do 2020. godine (programsko razdoblje);
2. Implementacijom projekata, programa i akcija kojima su nositelji jedinica regionalne samouprave, javna (državna tijela) i ustanove izvan ingerencije lokalne samouprave – dionici javnog sektora;
3. Akcijama ostalih glavnih dionika razvoja (civilnog sektora, gospodarski subjekata) koji su u skladu s postavljenim ciljevima i doprinose ostvarenju zadanih indikatora.

PROVEDBA STRATEGIJE VRŠI SE POMOĆU AKCIJSKOG PLANA PROVEDBE STRATEGIJE TE JEDINSTVENE BAZE PROJEKATA OPĆINE KRALJEVEC NA SUTLI.

Akcijski plan implementacije daje pregled prioriteta projekata i mjera, uključujući njihove veze sa strateškim i sektorskim ciljevima, kao i najbitnije elemente za njihovu implementaciju. Akcijski plan provedbe Strategije izrađuje se jednom godišnje i usvaja zajedno s proračunom za narednu fiskalnu godinu, a prema obrascu u PRILOGU 1. Za aktivnosti i mjere čija realizacija započinje u prvoj godini, u odgovarajućem formatu sažeto se navode elementi važni za planiranje i praćenje njihove implementacije: naziv programa / aktivnosti, proračunska klasifikacija, plan financijskih sredstava za narednu godinu te projekcije za naredne dvije, pokazatelji rezultata, polazne vrijednosti u baznoj godini (godini sastavljanja Akcijskog plana) te ciljane vrijednosti za tri godine. Akcijski plan preuzima ulogu Plana razvojnih programa sukladno Zakonu o proračunu i predstavlja strateško-planski dokument koji stvara dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem.

Osnova za pripremu Akcijskog plana je koordinacija među glavnim dionicima lokalnog razvoja koji su navedeni u institucionalnom okviru. Nositelj pripreme Akcijskog plana su službenici općinske uprave uz intenzivnu suradnju sa Partnerskim vijećem i predstavničkim tijelom Općine. Akcijski plan usvaja se zajedno sa usvajanjem prijedloga proračuna na sjednici općinskog vijeća.

Drugi i treći segment provedbe (od gore navedena tri segmenta – razina lokalne samouprave, javni sektor te privatni i civilni sektor) prati se kroz stvaranje jedinstvene Baze projekata putem otvorenog poziva za dostavu projekata. Baza sadrži ključne podatke o planiranim investicijama, projektima i aktivnostima koje se planiraju provesti od strane šireg kruga dionika, a doprinijet će direktno postizanju navedenih indikatora. Pregled obrasca kojim će se prikupljati projekti dan je u PRILOGU 3, a sistematični pregled Baze projekata koja se vodi u Excel dokumentu prikazan je u PRILOGU 4.

Baza projekata uspostaviti će se po usvajanju Strategije od strane općinskog vijeća te će kontinuirano pratiti i nadopunjavati tijekom cijelog programskog razdoblja. Baza se ne uspostavlja radi financiranja navedenih projekata, već se provodi isključivo s ciljem sustavnog pregleda aktivnosti na području Općine Kraljevec na Sutli, a vlasništvo nad projektnim idejama će se u potpunosti poštivati. Preporučljivo je da projektni prijedlozi imaju veći krug korisnika, odnosno širu ciljanu skupinu te veći utjecaj na razvoj zajednice.

Baza projekata analizira se s obzirom na:

→ Vrstu prijavitelja projekta (privatna osoba, pravna osoba, OCD, javni sektor)

→ Vrijednost projekta

→ Sektor projekta

→ Fazu u kojoj se projekt nalazi

Ovako pripremljena analiza Baze projekata sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi projekta.

PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE

Osim operativnog sustava provedbe i osmišljavanja alata kojima funkcionalno i koordinirano provodimo Strategiju, potrebno je uspostaviti sustav praćenja i izvještavanja koji se temelji na bazi u kojoj se nalaze podaci o ostvarenim rezultatima te na izvještajima koji na sažet i jasan način pružaju informacije o ostvarenim rezultatima. Svrha sustava praćenja i izvještavanja je osigurati dovoljno informacija za nositelje provedbe Strategije za donošenje ocjena o sljedećim ključnim elementima:

- » uspješnosti postizanja postavljenih ciljeva za tekuće razdoblje,
- » razlozima za eventualno nedostizanje postavljenih ciljeva i mogućim rješenjima,
- » adekvatnosti planiranih resursa (materijalnih, ljudskih, financijskih) za dostizanje planiranih ciljeva, odnosno prijedlozima za eventualnim realokacijama resursa,
- » relevantnosti planiranih prioriteta i mjera s obzirom na eventualne promijenjene okolnosti odnosno temeljem iskustava iz provedbe,
- » financijskoj učinkovitosti provedbe mjera, i
- » uspješnosti procesa partnerstva s ključnim socio-ekonomskim dionicima.

Iskustvo i istraživanja pokazuju da mnogi strateški planovi nisu implementirani upravo zbog toga što nisu uloženo kvalitetni naponi da bi se oni operacionalizirali. Stoga, kako bi se maksimalno umanjila pojavnost ovog rizika, Strategija propisuje i načine provedbe i praćenja:

1. Praćenje financijskog učinka provedenih mjera.
2. Praćenje kvalitativnog učinka provedenih mjera putem zadanih indikatora.

Praćenje financijskog i kvalitativnog učinka provedenih mjera vrši se putem pripreme godišnjeg Izvješća o provedbi Strategije. Izvješće se sastoji od financijskog i narativnog dijela (PRILOG 5). U financijskom izvještaju se ukratko opisuje koje su sve razvojne mjere poduzete u izvještajnom razdoblju te se daje kratak izvještaj o financiranju provedbe skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju. To znači da se opisuju ukupno planirana sredstva za ostvarivanje skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju te utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju prema izvorima financiranja (državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije, javna poduzeća, ostali izvori (javno-privatna partnerstva, koncesije, sredstva privatnog sektora), ukupno. Drugi dio financijskog izvješća sastoji se od izvještaja o pokazateljima rezultata - opisni i tablični dio. U opisnom se dijelu ukratko opisuju postignuti konkretni rezultati provedenih razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju pomoću pokazatelja rezultata¹. Za svaku mjeru koja je identificirana u Strategiji odabrani su pokazatelji rezultata. Tablični dio sumarno prikazuje pokazatelje rezultata, njegov opis, jedinicu mjere, izvor podatka, polaznu vrijednost u baznoj godini te trenutnu vrijednost u izvještajnom razdoblju i ciljanu vrijednost za naredno razdoblje.

¹ Pokazatelj rezultata najčešće mjeri konkretno postignuće u fizičkim ili monetarnim jedinicama kao npr., broj osoba koje su prošle trening.

Narativni dio izvješća o provedbi sastoji se od sumarnog prikaza provedenih mjera i ocjeni izvršenja planiranih sredstava. U narativnom dijelu opisuju se glavni dionici koji su sudjelovali u provedbi i sastavljanju izvješća te realizacija planiranih sredstava i postignuti zadani pokazatelji rezultata prema grupama razvojnih mjera. Narativnom dijelu dodaje se i izvješće o statusu projekata unutar Baze projekata.

U sljedećoj tablici dan je pregled indikatora po pojedinim prioritetima – tablica je sastavni dio narativnog izvješća. Izvješće (financijsko i narativno) se sastavlja temeljem izvršenja proračuna za godinu za koju se sastavlja se temeljem prikupljenih podataka o investicijama i pokazateljima rezultata, a ne kasnije od 30.09. tekuće godine za prethodnu godinu. Izvješće usvaja Partnersko vijeće za pripremu i provedbu Strategije te općinsko vijeće.

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Unapređenje prometne i komunalne infrastrukture	1.1. Osvremenjivanje postojeće i izgradnja nove prometne infrastrukture	Broj saniranih klizišta	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	2	5
		Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Općina Kraljevec na Sutli, ŽUC	1,5	15
		Dužina sanirane / modernizirane državne ceste	km	Općina Kraljevec na Sutli / HC	0	0
		Dužina izgrađene / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Općina Kraljevec na Sutli	555 m	9,090 km
		Dužina nogostupa	km	Općina Kraljevec na Sutli	0	3,1
	1.2. Osiguranje adekvatne komunalne infrastrukture za sva kućanstva	Broj zelenih otoka	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	2	5
		Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Općina Kraljevec na Sutli, Zagorski vodovod d.o.o.	0	0
		Dužina kanalizacijske mreže	km	Općina Kraljevec na Sutli	0	0

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Stvaranje prostora ugovdnog življenja	2.1. Stvaranje društva jednakih mogućnosti i bez socijalne isključenosti	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	42	100
		Broj mobilnih timova	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	1
		Broj pomoćnika / asistenata u nastavi	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	1	5
		Broj udruga koje pružaju pomoć u sektoru socijalne potpore	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	2	3
		Broj osoba u domovima za starije i nemoćne osobe	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	6	15
	2.2. Briga o kulturnom naslijeđu	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	2
		Broj novo-uspostavljenih kulturno-umjetničkih institucija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	1
		Broj turističkih paketa koji uključuju posjet uspostavljenim kulturnim objektima	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	1
		Broj projekata udruga u	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	5	7

		sektoru kulture				
		Broj kulturnih manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	4	7
		Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	1200	7000
		Veličina knjižnog fonda	Broj građe	Općina Kraljevec na Sutli	0	0
		Broj članova knjižnice	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	0
	2.3. Ulaganje u obrazovanost stanovništva	Broj danih pomoći za učenike srednjih škola	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	9	10
		Broj danih pomoći za studente	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	5	10
		Visina materijalnog ulaganja u osnovnu školu	000 kuna	Općina Kraljevec na Sutli, KZZ, OŠ	141.384,00	300.000,00
		Broj djece u vrtiću i jaslicama	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	18	30
		Broj programa za obrazovanje odraslih	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	3	10
		Broj polaznika programa za obrazovanje odraslih	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	100	500

		Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	31	150
	2.4. Očuvanje prirodnih vrijednosti za buduće generacije	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	3	10
		Izrađen plan gospodarenja šumama	DA / NE	Općina Kraljevec na Sutli	NE	NE
		Broj radionica za zaštitu prirode	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	2	10
		Broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	1	10
		Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	1	1
	2.5. Edukacija i jačanje kapaciteta javne uprave	Broj edukacija za službenike javne uprave	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	4	10
		Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	1	2
		Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	0
		Brzina izlaska na intervenciju DVD-a	minuta	DVD, Općina Kraljevec na Sutli	15	15

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Gospodarstvo temeljeno na obrtništvu, ruralnom turizmu i ekološkoj poljoprivredi	3.1. Ruralni razvoj područja kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR	0,28	0,30
		Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APR0R	1.096,24	1.500,00
		Iznos dobivenih potpora po poljoprivrednom gospodarstvu	kune	APRRR	95.000,00	110.000,00
		Broj projekata u sektoru poljoprivrede i promocije	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	10
	3.2. Valorizacija prirodne i kulturne baštine u svrhi razvoja turizma	Smještajni kapaciteti	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	20
		Broj noćenja	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	50
		Broj posjetitelja manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	1200	7000
		Broj manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	4	7
		Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	2

		Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZZ	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	1
	3.3. Poticanje poduzetničke klime razvojem poduzetništva i obrtništva	Broj novih investitora	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	0	5
		Broj novoregistriranih tvrtki	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	1	5
		Broj novozaposlenih mladih ljudi	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	34	40
		Broj poduzetnika u Općini	Broj	Općina Kraljevec na Sutli	14	20

KOMUNIKACIJSKI AKCIJSKI PLAN

Komunikacijski akcijski plan sastavni je dio Strategije, a odnosi se na koordinirane aktivnosti promocije i širenja svijesti o strateškim ciljevima razvoja Općine Kraljevec na Sutli. Zajedničkim djelovanjem, koncentracijom sredstava, partnerstvom, suradnjom te uključivanjem cjelokupne zajednice, osigurat će se postizanje zadane misije i vizije razvoja Općine Kraljevec na Sutli.

Kako bi se diseminirali rezultati Strategije te ojačala svijest o samom postojanju strateškog okvira razvoja, osmišljen je Komunikacijski akcijski plan. Glavni nositelj aktivnosti unutar Akcijskog plana je Općina Kraljevec na Sutli i općinska uprava. Osnovna svrha ovog Akcijskog plana je davanje informacija i promoviranje programa i operacija. Informacije su upućene lokalnoj zajednici, glavnim dionicima i nositeljima razvoja.

Komunikacijski akcijski plan izrađen je sa svrhom:

- » podizanja svijesti u javnosti o izrađenoj Strategiji;
- » informiranja nositelja razvojnih mjera o njihovoj ulozi u provedbi Strategije;
- » razvijanja administrativne sposobnosti za učinkovitu komunikaciju u okviru Strategije;
- » osiguranja transparentnosti u provedbi Strategije;
- » povezivanja osoba koje rade na informiranju i promidžbi programa i projekata kako bi se informacije što kvalitetnije kanalizirale kao i definirati ovlasti i odgovornosti osoba zaduženih za isto u pojedinim institucijama, a sukladno ulogama koje te institucije imaju u strukturi provedbe projekata.

Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Komunikacijske strategije pridržavat će se načela transparentnosti u komunikaciji:

- » informacije će biti prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku
- » aktivnosti će se temeljiti na usmjeravanju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
- » ciljane skupine bit će uzete u obzir već prilikom razvijanja i korištenja komunikacijskih alata
- » sve će aktivnosti biti komplementarne i konzistentne, te će težiti uspostavljanju dopunjujućih komunikacijskih alata i odašiljanju cjelovite poruke;
- » uspostaviti će se sistem praćenja i ažuriranja informacija, kako bi iste bile u tijeku s vremenom i potencijalnim promjenama situacije.

Ciljne skupine na koje su usmjerene komunikacijske aktivnosti su dionici koji imaju aktivnu ulogu u ostvarenju ciljeva i mjera razvoja područja Općine Kraljevec na Sutli, a to su:

- » Javnost – važno je javnost upoznati sa predviđenim ciljevima razvoja te dodanom vrijednosti koja će se stvoriti implementacijom predviđenih aktivnosti. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica Općine, društvenih mreža i medija.

- » Mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnoj skupini, posebno kroz objavu u regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji. Mediji predstavljaju komunikacijski kanal za prijenos informacija, ne samo široj javnosti, nego i potencijalnim korisnicima. Komunikacija s medijima bit će proaktivna i uključivat će priopćenja za novinare, brošure, letke i obavijesti za novinare, za čiju pripremu će biti zadužen tim unutar općinske uprave.
- » Šira zajednica / potencijalni korisnici - osim institucija izravno uključenih u upravljanje i provedbu Strategije, potrebno je u provedbu uključiti širu zajednicu: privatni sektor i poslovne organizacije, sindikate, obrazovni, znanstveni i istraživački sektor, nevladin sektor. Ovo je ciljna skupina čiji članovi mogu imati značajnu ulogu kod određivanja uspjeha provođenja Strategije. Za svaku podgrupu koja je uključena u ovaj segment ciljne skupine, razvija se prilagođena metoda komunikacije.
- » Partneri u provedbi – partneri u provedbi su obrtnička i gospodarska komora, Zavod za zapošljavanje, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske, Zagorska razvojna agencija d.o.o., Centar za socijalnu skrb, Crveni križ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija te svi ostali nosioci mjera definirani unutar pojedinog prioritarnog cilja.

Aktivnosti koje će se provoditi unutar Komunikacijskog akcijskog plana prikazane su u nastavku.

Aktivnost	Ciljana skupina	Metoda	Trošak	Izvor troška	Vrijeme implementacije
Uspostava komunikacijske strukture koja doprinosi širenju informacija	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Definirati vizualni identitet Strategije u skladu s <i>brandingom</i> Općine, implementirati ga na Internet stranicu, imenovati osobu za kontakt u slučaju upita	15.000,00 kuna	Lokalni proračun	Lipanj 2015. – Rujan 2015.
Predstavljanje Strategije	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Organizirati javno predstavljanje strategije nakon njezina usvajanja, jednom polugodišnje organizirati sastanak vijeća za izradu radi utvrđivanja potrebe za izmjenama	0,00	n/a	kontinuirano
Osigurati da sva tijela uključena u provedbu Strategije posjeduju potrebne alate kako bi mogla odgovoriti na sve komunikacijske i promidžbene zahtjeve	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Osigurati kanale komunikacije sa partnerima u provedbi Strategije koji će osigurati protok svježih informacija vezanih za razvoj i postizanje ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji, organizirati jednu radionicu godišnje za	0,00	n/a	kontinuirano

		predstavnike partnera kako bi ih se informiralo o novim metodama i komunikacijskim alatima			
Kreirati sažetak strategije kako bi bila čitljivija i dostupnija javnosti	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Kreirati sažetak strategije s glavnim ciljevima razvoja koja će se lako diseminirati prema krajnjim korisnicima čime će se direktno utjecati na jačanje svijesti o zajedničkim ciljevima	5.000,00 kuna	Lokalni proračun	Lipanj – Rujan 2015.

Prilog I – Partnersko vijeće za izradu Strategije razvoja Općine Kraljevec na Sutli

Članovi Partnerskog vijeća za izradu strategije razvoja Općine Kraljevec na Sutli:

1. Danijela Pongrac
2. Maja Vukina Bogović
3. Štefica Zorman
4. Snježana Španjol
5. Oliver Borošak
6. Stjepan Zorman
7. Dragutin Kasteljan
8. Dario Peterlić
9. Blanka Stipčić Berić
10. Jako Ištuk
11. Marija Urek
12. Zvonimir Berić

Stručno vodstvo u izradi Strategije pružila

Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Prilog II – Akcijski plan

CILJ	PRIORITET	PROGRAM / AKTIVNOST		FINANCIJSKA SREDSTVA			POKAZATELJ REZULTATA					
		Šifra aktivnosti / programa	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Naziv	Jedinica mjere	Trenutna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
1.	1.1.											
	1.2.											
2.	2.1.											
	2.2.											
	2.3.											
	2.4.											
	2.5.											
3.	3.1.											
	3.2.											
	3.3.											

Prilog III – Prijedlog obrasca za prikupljanje projekata

1. OSNOVNE INFORMACIJE O PROJEKTU

Naziv projekta:	
Lokacija projekta:	
Očekivano trajanje projekta:	
Procjena vrijednosti projekta u HRK:	

2. Informacije o prijavitelju

Naziv prijavitelja:	
Osoba ovlaštena za zastupanje:	
Kontakt osoba:	
Adresa:	
Telefon/fax kontakt osobe:	
e-mail kontakt osobe:	
Web stranica:	

3. Opis projektne ideje

Kratak opis projektnih aktivnosti:	
Ciljevi projekta:	
Očekivani rezultati projekta (kvantificirati):	
Ciljane skupine:	
Krajnji korisnici projekta:	

4. Sektor projekta

Sektor projekta: (odaberite jedno od ponuđenog)	☐ gospodarstvo
	☐ poljoprivreda
	☐ turizam
	☐ infrastruktura
	☐ obrazovanje
	☐ zaštita prirode i okoliš
	☐ kultura
	☐ sport
	☐ razvoj civilnog društva
	☐ ostalo (navesti što): _____

5. Projektne partneri

Naziv partnera:	
Uloga partnera u projektu:	

6. Sufinanciranje projektne ideje

Planirana struktura financiranja projekta:	☐ vlastita sredstva (___%)
	☐ gradski/općinski proračun (___%)
	☐ županijski proračun (___%)
	☐ sredstva iz državnog proračuna i državnih ustanova (___%)
	☐ EU fondovi (___%)
	☐ sredstva iz drugih inozemnih izvora
	☐ zajam/kredit (___%)
	☐ zaklade (___%)

	☐ ostali izvori (___ %) (navesti koji)
--	--

7. Tehnička pripremljenost projektne prijave

Faza zrelosti projekta: <i>(odabrati jedno od ponuđenog)</i>	☐ provedba projekta je u tijeku ☐ u tijeku je priprema za provedbu projekta ☐ projekt je u potpunosti pripremljen za prijavu na izvore financiranja i provedbu ☐ projekt je tek u fazi idejnog rješenja – prijedlog
Zemljište/objekt je u vlasništvu prijavitelja	☐ Da ☐ Ne Ako nije, objasniti:
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA – označiti sa „DA“ ukoliko postoji, označiti sa „NE“ ako ne postoji ili sa „n/p“ ukoliko nije potrebna	
Projektni zadatak	
Idejno rješenje	
Idejni projekt	
Lokacijska dozvola	
Glavni projekt	
Građevinska dozvola/potvrda glavnog projekta ²	

² Ukoliko prijavitelj ne posjeduje građevinsku dozvolu/potvrdu glavnog projekta mora dokazati da je kod ovlaštenog tijela podnio zahtjev za njeno izdavanje. Prijavitelj navedeno dokazuje zahtjevom za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta kojeg je podnio ovlaštenom tijelu iz kojeg mora biti jasno vidljivo da je zahtjev zaprimljen kao i datum zaprimanja zahtjeva.

Izvedbeni projekt	
Tehničke specifikacije	
Troškovnik za radove	
2-5 nacrti	
Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta	
Studija izvedivosti	
Analiza troškova i koristi	
Procjena utjecaja zahvata na okoliš	
Akt nadležnog tijela o provedenom postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Dokument kojim se dokazuje da je kod nadležnog tijela pokrenut postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Mišljenje konzervatora	

NAPOMENE:

- Prilikom ispunjavanja ovog obrasca koristite elektronski format
- Obrazac je nužno popuniti za svaku projektnu ideju (jedan prijavitelj može prijaviti više projektnih ideja)
- Poželjno je da projektni prijedlozi uključuju širi krug dionika i pozitivno utječu na razvoj zajednice
- Popunjene obrasce poslati na e-mail:

³ Ukoliko prijavitelj ne posjeduje građevinsku dozvolu/potvrdu glavnog projekta mora dokazati da je kod ovlaštenog tijela podnio zahtjev za njeno izdavanje. Prijavitelj navedeno dokazuje zahtjevom za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta kojeg je podnio ovlaštenom tijelu iz kojeg mora biti jasno vidljivo da je zahtjev zaprimljen kao i datum zaprimanja zahtjeva.

PRILOG IV - Minimalni sadržaj Baze projekta

Red. br.	Naziv projekta	Nositelj	Procijenjena vrijednost projekta u kunama	Izvori financiranja	Procijenjeni početak i kraj projekta	Usklađenost sa strategijom	Faza

PRILOG V – FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ O PROVEDBI

R. Br.	PODRUČJE RAZVOJA	PRIORITET LRS	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju							Utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju						
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno	Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
1.	Gospodarstvo	3.1.							0							0
		3.2.							0							0
		3.3.							0							0
UKUPNO 1.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Komunalna infrastruktura	1.1.							0							0
		1.2.							0							0
UKUPNO 2.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Društvene djelatnosti	2.1.							0							0
		2.2.							0							0
		2.3.							0							0
UKUPNO 3.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Zaštita okoliša, prostor i priroda	2.4.							0							0
UKUPNO 4.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Institucije	2.5.							0							0
UKUPNO 5.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. + 2. + 3. + 4. + 5.																

Izveštaj o pokazateljima rezultata

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATAKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014)	Ostvarena vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 2017.	Ostvarena vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2019.	CILJANA VRIJEDNOST (2020)
Unapređenje prometne i komunalne infrastrukture	1.1. Osuvmenjivanje postojeće i izgradnja nove prometne infrastrukture	Broj saniranih klizišta	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Općina Kraljevec na Sutli, ŽUC							
		Dužina sanirane/modernizirane državne ceste	km	Općina Kraljevec na Sutli / HC							
		Dužina izgrađene/modernizirane nerazvrstane ceste	km	Općina Kraljevec na Sutli							
		Dužina nogostupa	km	Općina Kraljevec na Sutli							
	1.2. Osiguranje adekvatne	Broj zelenih otoka	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							

	komunalne infrastrukture za sva kućanstva	Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Općina Kraljevec na Sutli, Zagorski vodovod d.o.o.							
		Dužina kanalizacijske mreže	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TREKUTNA VRIJEDNOST (2014.)	Ostvarena vrijednost 2015	Ostvarena vrijednost 2016	Ostvarena vrijednost 2017	Ostvarena vrijednost 2018	Ostvarena vrijednost 2019	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Stvaranje prostora ugovodnog življenja	2.1. Stvaranje društva jednakih mogućnosti i bez socijalne isključenosti	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj mobilnih timova	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj pomoćnika / asistenata u nastavi	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj udruga koje pružaju pomoć u sektoru socijalne potpore	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj osoba u domovima za starije i nemoćne osobe	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
	2.2. Briga o kulturnom naslijeđu	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj novo-uspostavljenih kulturno-umjetničkih institucija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							

		Broj turističkih paketa koji uključuju posjet uspostavljenim kulturnim objektima	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj projekata udruga u sektoru kulture	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj kulturnih manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Veličina knjižnog fonda	Broj građe	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj članova knjižnice	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
	2.3. Ulaganje u obrazovanost stanovništva	Broj danih pomoći za učenike srednjih škola	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj danih pomoći za studente	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Visina materijalnog ulaganja u osnovnu školu	000 kuna	Općina Kraljevec na Sutli, KZZ, OŠ								
		Broj djece u vrtiću i jaslicama	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								

		Broj programa za obrazovanje odraslih	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj polaznika programa za obrazovanje odraslih	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
	2.4. Očuvanje prirodnih vrijednosti za buduće generacije	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Izrađen plan gospodarenja šumama	DA / NE	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj radionica za zaštitu prirode	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
	2.5. Edukacija i jačanje kapaciteta javne uprave	Broj edukacija za službenike javne uprave	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							

		Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Brzina izlaska na intervenciju DVD-a	minuta	DVD, Općina Kraljevec na Sutli							

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENTNA VRIJEDNOST (2014.)	Ostvarena vrijednost 2015	Ostvarena vrijednost 2016	Ostvarena vrijednost 2017	Ostvarena vrijednost 2018	Ostvarena vrijednost 2019	CILJANA VRIJEDNOST (2020)
Gospodarstvo temeljeno na obrtništvu, ruralnom turizmu i ekološkoj poljoprivredi	3.1. Ruralni razvoj područja kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR							
		Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR							
		Iznos dobivenih potpora po poljoprivrednom gospodarstvu	kune	APRRR							
		Broj projekata u sektoru poljoprivrede i promocije	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
	3.2. Valorizacija prirodne i kulturne baštine u svrhi razvoja turizma	Smještajni kapaciteti	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj noćenja	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj posjetitelja manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							
		Broj manifestacija	Broj	Općina Kraljevec na Sutli							

		Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
	3.3. Poticanje poduzetničke klime razvojem poduzetništva i obrtništva	Broj novih investitora	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj novoregistriranih tvrtki	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj novozaposlenih mladih ljudi	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								
		Broj poduzetnika u Općini	Broj	Općina Kraljevec na Sutli								

Narativno izvješće o provedbi Lokalne razvojne strategije Općine Kraljevec na Sutli sadrži:

1. Uvod

- Razdoblje za koje se izvještava
- Metodologija pripreme izvješća
- Izvori podataka

2. Sažetak financijskog učinka provedenih mjera

- Kratak prikaz financijskog učinka provedenih mjera / aktivnosti u izvještajnom razdoblju prema grupama razvojnih mjera i izvorima financiranja
- Opis odstupanja od definiranog financijskog okvira
- Preporuke za drugo financijsko razdoblje

3. Sažetak izvješća o pokazateljima rezultata provedbe aktivnosti

- Ocjena provedbe obzirom na postavljeni akcijski plan te aktivnosti koje provode glavni dionici (definirani institucionalnim okvirom)
- Odnos zadano / ostvareno – u odnosu na postavljene indikatore
- Preporuke za naredno financijsko razdoblje

4. Ocjena potrebe za revizijom strateškog dokumenta

- Identifikacija odstupanja u financijskoj i kvalitativnoj provedbi Strategije
- Opis glavnih prepreka u provođenju Strategije i prijedlog otklanjanja prepreka
- Obzirom na postignute indikatore, ocjena potrebe promjene Strategije

5. Ocjena suradnje glavnih dionika

- Provedene aktivnosti glavnih dionika definiranih Institucionalnim okvirom
- Osvrt na održane sastanke / radionice
- Popis provedenih aktivnosti / mjera sukladno Komunikacijskom akcijskom planu

6. Izvješće o Bazi projekata prema zadanim parametrima analize

- Izvješće o statusu Baze projekata u izvještajnom razdoblju sukladno definiranim parametrima u Strategiji

7. Popis imena i prezimena osoba koje su sastavile izvješće

- Navesti osobe koje su sudjelovale u pripremi izvješća